gemeente Zuidplas

Najaarsnota 2026

Raad 10 november 2026

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 2
Inleiding en leeswijzer 3
Financiële samenvatting 5
Programma 1 Bestuur en organisatie 8
Product 1.1 Bestuur en participatie 9
Product 1.2 Dienstverlening 13
Product 1.3 Veiligheid 15
Programma 2 Sociaal Domein 22
Product 2.1 Algemeen sociaal domein 23
Product 2.2 Werk en inkomen 30
Product 2.3 Jeugd 35
Product 2.4 Maatschappelijke ondersteuning 38
Product 2.5 Volksgezondheid 39
Programma 3 Maatschappelijk domein 44
Product 3.1 Sport 45
Product 3.2 Onderwijs 47
Product 3.3 Cultuur 51
Programma 4 Ruimtelijk beleid en ontwikkeling 56
Product 4.1 Ruimtelijke ordening 57
Product 4.2 Wonen en omgevingswet 59
Product 4.3 Economie 64
Product 4.4 Verkeer en vervoer 67
Product 4.5 Gebiedsontwikkeling 79
Product 4.6 Duurzaamheid 80
Programma 5 Fysieke omgeving 93
Product 5.1 Beheer buitenruimte 94
Product 5.2 Afval, riolering en begraven 99
Product 5.3 Vastgoed 102
Programma 6 Financiële producten 107
Product 6.1 Algemene dekkingsmiddelen 107
Product 6.2 Overhead 110
Bijlage 1 Mutaties op de investeringen 112
Bijlage 2 Mutaties op de reserves en voorzieningen 113

Inleiding en leeswijzer

Het college biedt u de najaarsnota 2026 aan.

De najaarsnota geeft inzicht in de voortgang van het huidige begrotingsjaar 2026. We monitoren de realisatie van de doelstellingen, inspanningen en effectindicatoren. Ook vermelden we de actuele ontwikkelingen op de beleidsterreinen. Als er sprake is van noodzakelijke budgetaanpassingen, zijn deze opgenomen in deze najaarsnota.

Leeswijzer

Deze najaarsnota is opgebouwd in grofweg 2 delen. Het eerste deel geeft inzicht op hoofdlijnen. Het tweede deel biedt een verdieping voor de lezer die meer achtergrondinformatie zoekt.

Het eerste deel bestaat uit de volgende hoofdstukken:

- Inleiding
- Bestuurlijke samenvatting
- Financiële samenvatting
- De programma's

Aan het einde van elk programma is opgenomen: Wat mag het programma kosten?
Op diverse programma's treft u de term "budgettair neutraal" aan. In deze gevallen kan er weliswaar op programmaniveau sprake zijn van een financieel effect maar over de verschillende begrotingsprogramma's heen hebben deze wijzigingen budgettair geen effect.

Het tweede deel met verdiepende informatie bestaat uit de volgende hoofdstukken:

- Bijlage 1 Mutaties op de investeringen
- Bijlage 2 Mutaties op de reserves en voorzieningen

Bestuurlijke samenvatting

Inleiding
De Najaarsnota geeft de stand van zaken van de begroting en de uitvoering over 2026. Met de start van een nieuw college op 6 juli en de presentatie van het coalitieakkoord *Met hart en hoofd voor Zuidplas* valt deze Najaarsnota samen met de overgang naar een nieuwe bestuursperiode. De nota blikt terug op de uitvoering in 2026 en geeft inzicht in de voortgang van de belangrijkste ontwikkelingen en werkzaamheden.

De belangrijkste resultaten
Als vervolg op de Integrale visie op sociaal-maatschappelijk domein is fase 1 van het uitvoeringsprogramma vastgesteld. In fase 1 wordt de huidige situatie in beeld gebracht. Fase 2 van het Integraal Uitvoeringsprogramma, het vertalen van bestuurlijke keuzes naar prioriteiten, ligt inmiddels op koers. Binnen het sociaal domein wordt verder gewerkt aan een toekomstbestendige aanpak, met aandacht voor zowel maatschappelijke resultaten als financiële effecten. Het aantal indicaties is verder gedaald. Om deze ontwikkeling te ondersteunen, wordt ingezet op vroegsignalering, preventie en normalisering, onder meer via het Integraal Uitvoeringsplan Jeugd 2026–2028. De leefstijlquiz op basisscholen is geëvalueerd en vormt input voor verdere afspraken over wijk- en schoolgerichte preventie. Daarnaast is binnen sociaal-maatschappelijk domein gestart met de ontwikkeling van een samenlevingsplan ROL als vervolg op de vergunningverlening.

In de buitenruimte werken we aan een aantal verbeteringen. Vanaf het vierde kwartaal starten we met de optimalisatie van de afvalinzameling. Daarbij worden ondergrondse papiercontainers geplaatst bij hoogbouw en minicontainers ingezet bij grondgebonden woningen. Ook op het gebied van parkeren zijn stappen gezet. Met de Nota Parkeernormen 2026 zijn de parkeernormen geactualiseerd en aangesloten op het provinciale beleid. Daarbij is meer aandacht voor autobezit, actuele gegevens en de parkeerbehoefte bij woningbouw en gebiedsontwikkeling. Daarnaast wordt de verduurzaming van Dorpshuis Swanla voorbereid. De aanbesteding wordt naar verwachting in het vierde kwartaal van 2026 afgerond, waarna de werkzaamheden in 2027 kunnen starten.

Sinds 1 januari 2026 is het dorp Cortelande een feit. Ook in de verdere ontwikkeling van Cortelande zijn belangrijke stappen gezet. Voor de zomer is een bestuurlijke overeenkomst met het hoogheemraadschap gesloten, waarna het door het hoogheemraadschap ingestelde beroep is ingetrokken. In september is daarnaast de bestuurlijke overeenkomst rondom mobiliteit met de betrokken partijen vastgesteld en ondertekend. Hierin zijn belangrijke afspraken gemaakt voor de bereikbaarheid van niet alleen Cortelande of Zuidplas, maar voor de hele regio. De komende periode werken we gezamenlijk verder aan de uitwerking van de gemaakte afspraken, waaronder de verdeling van budgetten, verantwoordelijkheden en risico's. Deze bestuurlijke overeenkomst heeft er ook toe geleid dat Rijkswaterstaat het beroep intrekt tegen het bestemmingsplan. De overige beroepen tegen het bestemmingsplan worden naar verwachting in november behandeld door de Raad van State.

Financiën
De financiële positie van de gemeente blijft een belangrijk aandachtspunt. Ontwikkelingen in de inkomsten en stijgende kosten zetten de financiële ruimte onder druk, ook voor 2026. In deze Najaarsnota worden daarom de benodigde bijstellingen verwerkt. Het college is daarbij terughoudend met nieuwe uitgaven en verplichtingen. Op basis van de huidige verwachtingen sluit 2026 af met een negatief resultaat, dat wordt opgevangen vanuit de algemene reserve. In de Begroting 2027 maakt het college de keuzes die nodig zijn om inkomsten en uitgaven structureel met elkaar in balans te brengen.

Financiële samenvatting

Deze Najaarsnota 2026 wordt aangeboden in het jaar waarin er, na de gemeenteraadsverkiezingen van 18 maart 2026, een nieuw college is gevormd. Het college legt met deze najaarsnota verantwoording af over de financiële en beleidsmatige ontwikkelingen in het lopende begrotingsjaar en biedt inzicht in de meerjarige financiële vooruitzichten.

De Najaarsnota bevat:

1. Een actualisatie van de financiële en beleidsmatige stand van zaken over 2026.
2. Een financieel perspectief voor de periode 2027-2030, gebaseerd op de 2026 mutaties.

Financieel effect per programma in Najaarsnota 2026	2026	2027	2028	2029	2030
Resultaat Zomernota 2026	-7.337	-7.598	-9.613	-10.128	-11.628
Resultaat Meicirculaire 2026	-1.318	-631	591	824	2.642
Beginstand Najaarsnota 2026	**-8.655**	**-8.229**	**-9.022**	**-9.304**	**-8.986**
Totalen begrotingswijzigingen najaarsnota 2026 per programma:					
1. Bestuur en veiligheid	-83	-45	-45	-45	-45
2. Sociaal domein	41	52	27	27	27
3. Maatschappelijk domein	176	124	6	-3	-4
4. Ruimtelijk beleid	1.800	-46	-41	-39	-38
5. Openbare ruimte	-494	-122	-119	-145	-232
6. Algemene dekkingsmiddelen en overhead	214	1.959	1.169	1.298	1.295
Mutaties op de personeelsbegroting	-390	-377	-177	-165	-163
Totaal effect begrotingswijzigingen op exploitatie	**1.264**	**1.545**	**821**	**928**	**840**
Resultaat Najaarsnota 2026	**-7.391**	**-6.684**	**-8.201**	**-8.376**	**-8.146**
Begrotingsmutaties 2027-2030 in boekwerk Begroting 2027		7.585	3.665	2.970	3.052
Resultaat Begroting 2027-2030	**-7.391**	**901**	**-4.536**	**-5.406**	**-5.094**

De financiële positie van de gemeente blijft een belangrijk aandachtspunt. Ontwikkelingen binnen het gemeentefonds, prijs- en loonontwikkelingen en de uitgaven binnen het sociaal en ruimtelijk domein beïnvloeden de financiële ruimte van de gemeente. In de Begroting 2027 worden maatregelen en afwegingen genomen die nodig zijn om tot een structureel sluitende begroting te komen, en worden deze toegelicht.

In deze Najaarsnota worden voorstellen gedaan voor financiële bijstellingen die nog in 2026 worden verwerkt. Het college is terughoudend ten aanzien van nieuwe uitgaven en het aangaan van financiële verplichtingen. Op basis van de huidige verwachtingen sluit 2026 naar verwachting af met een negatief rekeningresultaat. Dit resultaat zal, indien de prognose zich realiseert, worden verwerkt ten laste van de algemene reserve. De stand van deze reserve bedraagt ultimo 2026 naar verwachting € 3,2 miljoen.

Ontwikkeling algemene reserve (bedragen * € 1.000)	
Stand 31/12/2025	18.337
Af: budgetoverheveling 2024/ 2025	-1.119
Af: resultaat JR 2025	-3.810
Af: resultaatsbestemming JR 2025	-1.584
Af: budget organisatieontwikkeling	-200
Af: besluit onderwijshuisvesting R25.000120	-1.030
Stand 31/12/2026 huidige besluitvorming	10.594
Af: geprognosticeerd saldo 2026	-7.391
Geprognosticeerde stand algemene reserve bij JR2026	3.203

De belangrijkste financiële wijzigingen die in deze Najaarsnota worden voorgesteld, worden hieronder toegelicht.

Grootste verschillen in Najaarsnota 2026	2026	2027	2028	2029	2030
				Bedragen x € 1.000	
Beginstand Zomernota/ Meicirculaire 2026	-8.655	-8.229	-9.022	-9.304	-8.986
Grootste verschillen:					
Duurzaamheid lagere besteding	2.470		-	-	-
Bijstelling inkomsten omgevingsvergunningen	-1.500				
Bijstelling kapitaallasten NJN 2026	381				
Uitkomst Septembercirculaire 2026 gemeentefonds	364	1.357	1.069	1.198	1.183
Uitvoeringskosten belastingen	-350				
Verminderingen Ozb vanwege bezwaar en beroep	-305				
Meeropbrengst Ozb niet-woningen	250	250	250	250	250
Inkomsten Subsidie Realisatiestimulans betaalbare woningen	259	378			-
Grondwerk tijdelijke lokalen Nieuwerkerk, Wijk Zuidplas	-210	-	-	-	-
Onderhoudskosten voor kunstwerken	132				
Wegafsluitingen calamiteiten	-120				
Overige verschillen	-107				
Begrotingscijfers vanaf 2027: zie Begroting 2027 voor alle mutaties					
Totaal	**-7.391**				

Vooruitblik naar Begroting 2027
Deze Najaarsnota 2026 is een bijsturingsinstrument op de begroting van 2026. Budgetaanpassingen die hun oorsprong vinden vanuit beleid 2026 en meerjarig effect hebben, zijn meerjarig verwerkt. Zij geven een doorkijkje op de resultaten van meerjarenbegroting 2027-2030 en zullen ook in de begroting verwerkt worden. De najaarsnota 2026 en begroting 2027-2030 worden in dezelfde raadsvergadering behandeld. In het raadsvoorstel van deze Najaarsnota wordt uw raad gevraagd om in te stemmen met de mutaties van het jaar 2026 en de eventuele meerjarige impact daarvan.

Septembercirculaire 2026
De cijfers van de Septembercirculaire 2026 zijn verwerkt in deze Najaarsnota. De Septembercirculaire heeft een gunstig financieel effect. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door:

- Structureel hogere loon- en prijscompensatie vanaf 2027 van circa € 600.000.
- Hogere inkomsten door hogere aantallen bij verschillende verdeelmaatstaven, zoals de maatstaf “inwoners 75+”: structureel voordeel van € 400.000 vanaf 2026.
- Een incidentele uitkering van € 150.000 in 2027 voor bibliotheektaken.

Programma 1 Bestuur en organisatie

Toekomstbestendig en resultaatgericht

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

1.1 Bestuur, organisatie en participatie
1.2 Dienstverlening
1.3 Veiligheid

Inleiding

De gemeente Zuidplas stelt de inwoner centraal in haar handelen. We werken aan een toegankelijke en dienstverlenende overheid die zichtbaar aanwezig is in de samenleving. Dit doen we door laagdrempelig contact met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties, en door te zorgen voor een veilige leefomgeving en een vlotte, zorgvuldige afhandeling van producten zoals reisdocumenten. Onze digitale dienstverlening via www.zuidplas.nl wordt steeds vaker gebruikt voor het regelen van gemeentelijke zaken. Via www.maakzuidplas.nl betrekken we inwoners actief bij beleid en plannen. Heldere communicatie is daarbij essentieel. We zijn transparant over de ruimte voor participatie, over de manier waarop inbreng wordt verwerkt en over de afwegingen die aan bestuurlijke keuzes ten grondslag liggen. Zo versterken we het draagvlak en de legitimiteit van ons lokaal bestuur.

Product 1.1 Bestuur en participatie

Algemeen doel product

Ons doel is om samen met inwoners, ondernemers en organisaties te bouwen aan een betrokken, toegankelijke en toekomstgerichte gemeente en het waarborgen van een goed functionerende en democratisch gelegitimeerde gemeentelijke organisatie. Dit omvat het faciliteren van bestuurlijke besluitvorming, het versterken van de interne organisatie, het bevorderen van een veilige leefomgeving en een heldere communicatie met onze lokale samenleving met ruimte voor participatie waarbij ieders inbreng serieus genomen wordt.

Ontwikkelingen

Participatie

Op 13 januari 2026 is het nieuwe Participatiebeleid 2026 vastgesteld. Hiermee geven we invulling aan een eenduidige en zorgvuldige werkwijze voor participatie, passend bij de gemeente. Met de beperkte middelen die er zijn, wordt waar mogelijk het beleid toegepast op de projecten die gestart zijn en nog gaan starten.

Naast het nieuwe beleid investeren we in de deskundigheid van de organisatie op het gebied van participatie. Sinds maart 2026 neemt een groep medewerkers deel aan een deskundigheidsprogramma op basis van de methodiek Relevant Gesprek. Via een e-learningtraject worden medewerkers opgeleid op basis- of masterniveau, zodat de kennis en vaardigheden rondom participatie verder worden versterkt en geborgd.

Ook wordt geïnvesteerd in de bestuurlijke rol bij participatie. In het najaar van 2026 volgen de gemeenteraad en het college op verschillende momenten een kennissessie om de verschillende rollen en verantwoordelijkheden binnen participatietrajecten verder te verduidelijken. Hiermee werken we aan een gedeeld begrip van ieders rol en aan een consistente toepassing van het participatiebeleid binnen de gemeente.

Maatschappelijk verantwoord inkopen

Het in juli 2025 vastgestelde inkoopbeleid wordt actief uitgevoerd. Onderdeel hiervan is de integratie van maatschappelijk verantwoord inkopen binnen aanbestedingen en inkooptrajecten. Hiervoor wordt onder andere gebruikgemaakt van de Milieu Kosten Indicator (MKI), die is opgenomen in het beleid en naar verwachting vanaf 2027 wettelijk verplicht wordt. Momenteel wordt gewerkt aan de verdere integratie van MKI binnen de aanbestedingen die door de

organisatie worden gepubliceerd. De toepassing van deze duurzaamheidscriteria kan in specifieke gevallen leiden tot hogere inkoopkosten, waardoor voor bepaalde opdrachten aanvullende budgetten noodzakelijk kunnen zijn. Naast MKI worden, waar passend, SROI-eisen meegenomen in gemeentelijke aanbestedingen. De invulling van de SROI-verplichtingen door opdrachtnemers blijft deels achter, waardoor de resultaten in regionaal perspectief achterblijven. Binnen de beschikbare capaciteit blijft de gemeente sturen op de toepassing van SROI, waarbij zoveel mogelijk wordt aangesloten bij bestaande processen en regionale samenwerking.

Organisatieontwikkeling
Op 21 april 2026 is de Employer Value Proposition (EVP), de belofte van ons als werkgever aan ons personeel, gelanceerd. De EVP is verwerkt in de kanalen, bijvoorbeeld in vacatures, die we naar buiten gebruiken. Hiermee versterken we de arbeidsmarktpositie van Zuidplas en ons vermogen om medewerkers aan te trekken en te behouden. De inzet op de EVP draagt daarmee tevens bij aan de verdere vervasting van de organisatie. Door functies waar mogelijk structureel met eigen medewerkers in te vullen, werken we aan meer continuïteit en minder afhankelijkheid van externe inhuur. Dit draagt bij aan een stabiele en toekomstbestendige organisatie waaraan medewerkers zich langdurig willen verbinden, ontwikkelen en bijdragen aan kwalitatieve dienstverlening.

WOO
Het aantal Woo-verzoeken dat de gemeente Zuidplas ontvangt, blijft onverminderd hoog en de druk die het op de organisatie legt daarmee ook. De sterke stijging die in 2025 zichtbaar was, heeft geleid tot een aanzienlijke werkvoorraad en druk op de organisatie. In 2025 zijn in totaal 68 Woo-verzoeken ontvangen. Door de hoge instroom werd in circa 50% van de gevallen de wettelijke afhandelingstermijn niet gehaald.

Door de sterke toename van het aantal Woo-verzoeken in 2025 is in 2026 aanvullende capaciteit ingezet om de achterstanden terug te dringen en de wettelijke afhandelingstermijnen beter te kunnen waarborgen. Dankzij deze inzet zijn inmiddels vrijwel alle Woo-verzoeken uit 2025 afgehandeld; momenteel staan nog vier verzoeken open.

In 2026 zijn tot en met eind augustus 37 Woo-verzoeken ontvangen. Van deze verzoeken is tot nu toe 81% binnen de wettelijke termijn afgehandeld. De ingezette extra tijdelijke capaciteit draagt bij aan een aanzienlijke verbetering van de afhandeling van Woo-verzoeken en het terugdringen van achterstanden. Door dit niet te kunnen continueren zal het percentage dalen wat binnen de wettelijke termijnen wordt afgehandeld. Hierdoor bestaat bij overschrijding van de wettelijke beslistermijnen een financieel risico als gevolg van rechterlijke dwangsommen, vergoeding van griffierechten en eventuele proceskostenveroordelingen. Daarnaast kunnen structurele termijnoverschrijdingen kunnen het beeld oproepen dat de organisatie onvoldoende in staat is om tijdig en transparant uitvoering te geven aan de Woo. Dat kan het vertrouwen van verzoekers, media en andere belanghebbenden in de organisatie schaden.

Op dit moment zijn nog niet alle genomen Woo-besluiten, inclusief de daarbij behorende openbaar gemaakte documenten, gepubliceerd op de gemeentelijke website. In de komende periode wordt deze achterstand met de nu nog extra beschikbare capaciteit weggewerkt, zodat ook op het gebied van actieve openbaarmaking aan de wettelijke vereisten kan worden voldaan. Tevens wordt onderzocht in hoeverre actieve openbaarmaking kan bijdragen aan het verminderen van het aantal toekomstige Woo-verzoeken en daarmee aan een structureel lagere belasting van de organisatie.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *"Bouwen aan vertrouwen in de (lokale) democratie"* uit spoor 5 organisatie en financiën, subspoor dienstverlening, communicatie en participatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
1.1.1 De huidige gemeentelijke schriftelijke communicatie is 80% op B2 niveau en 20% op B1 niveau. Op de gemeentelijke website is de verhouding 61% op B2 niveau en 35% op taalniveau B1. Bij de voorjaarsnota is besloten geen extra geld hiervoor beschikbaar te maken. Daarom blijft gedurende het collegeprogramma 2022-2026 dit communicatieniveau gehandhaafd.

Effectindicator	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Zomernota 2026	Najaarsnota 2026	
Communicatie B1 niveau (schriftelijk)	20%	20%	20%	20%	20%	20%	20%	20%	
Communicatie B1 niveau (website)	35%	35%	35%	35%	35%	35%	35%	35%	

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Middels de Zuidplas academie worden de collega's getraind om met de schrijfwijzer te kunnen schrijven op B1 niveau.		Bij het introductieprogramma van nieuwe medewerkers is het schrijven op B1-niveau onderdeel van het programma.

Participatie

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *"Duidelijker maken van verwachtingen en zorgen voor meer eenduidigheid in participatietrajecten, ook wanneer dit is uitbesteed."* uit spoor 5 organisatie en financiën, subspoor dienstverlening, communicatie en participatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
1.1.2. Vanaf 2023 wordt bij alle initiatieven, plannen en projecten van de gemeente het Kader Participatie toegepast, zodat dit een vast onderdeel is van het proces. Dit gebeurt conform Verordening Inspraak en Participatie Gemeente Zuidplas 2023, geldig per 25 maart 2023 tot op heden.
1.1.3. Vanaf 2024 wordt bij alle initiatieven die niet vanuit de gemeente worden gestart, de initiatiefnemer gewezen op het gebruik van de handreiking participatie bij ruimtelijke initiatieven. De gemeente vereist van alle initiatiefnemers gebruik van deze handreiking en een participatieverslag.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1.2.1 Bij initiatieven van de gemeente wordt consequent het Kader Participatie 2026 toegepast.		Sinds de vaststelling van het Participatiebeleid 2026 op 13 januari 2026 (voorheen Kader Participatie 2021) wordt het beleid toegepast bij alle nieuwe gemeentelijke initiatieven. Hiermee is participatie een vast onderdeel geworden van de voorbereiding en uitvoering van projecten.

1.1.2.2 Bij initiatieven van particulieren en ondernemers worden zij door de gemeente erop gewezen gebruik te maken van de handreiking participatie bij ruimtelijke initiatieven. De gemeente vereist van alle initiatiefnemers gebruik van deze handreiking en een participatieverslag.		Momenteel wordt de Handreiking Participatie geactualiseerd naar het huidige beleid. Bij ruimtelijke initiatieven van particulieren en ondernemers wordt de handreiking participatie actief onder de aandacht gebracht. Daarnaast wordt initiatiefnemers gevraagd een participatieverslag aan te leveren als onderdeel van hun initiatief, conform het vastgestelde beleid.
1.1.2.3 In 2026 wordt het vastgestelde kader participatie uitgevoerd, om te komen tot verdere verbetering van de toepassing van participatie.		

Maatschappelijk verantwoord inkopen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *"Ruimte geven aan ondernemers."* uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?								
1.1.4. In 2026 streven we naar een maximaal Maatschappelijk Verantwoord Inkopen. We stimuleren waar mogelijk de lokale economie, zodat er een gezond ondernemingsklimaat ontstaat en er rechtmatig wordt aanbesteed. In 2025 wordt er gewerkt conform het vernieuwde inkoopbeleid.								
Effectindicator	**Realisatie 2021**	**Realisatie 2024**	**Begroting 2024**	**Begroting 2025**	**Begroting 2026**	**Zomernota 2026**	**Najaarsnota 2026**	
Maatschappelijk verantwoord inkopen	n.v.t	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	**Middelen**	**Verantwoording**
1.1.4.1 In 2026 geven we uitvoering aan de verdere implementatie van het hernieuwde inkoopbeleid.		Het in juli 2025 vastgestelde inkoopbeleid wordt actief uitgevoerd. Onderdeel hiervan is de verdere integratie van de Milieu Kosten Indicator (maatschappelijk verantwoord inkopen) binnen de aanbestedingen die door de organisatie worden gepubliceerd. Anderzijds ligt de focus op de implementatie van centraal contractbeheer waarmee het overzicht en de beheersing van contracten worden versterkt.

Organisatieontwikkeling

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *"Meer aandacht voor digitale veiligheid in de eigen organisatie"* uit spoor 5 organisatie en financiën, subspoor dienstverlening, communicatie en participatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
1.1.5. In 2025 voldoet Zuidplas voor 80% en in 2026 85% van de maatregelen van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid.
1.1.6. Vanuit het borgingskader 3.0 wordt het AVG-volwassenheidsniveau in een percentage uitgedrukt. De eerder geformuleerde doelstelling is aangepast aan dit borgingskader en wordt: De gemeente gaat naar een AVG-volwassenheidsniveau van 60%. Dit is corresponderend met het voormalige niveau 3).

Effectindicator	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Zomernota 2026	Najaarsnota 2026	
Baseline Informatiebeveiliging Overheid	60%	65%	60%	80%	85%	78%	82%	
Volwassenheidsniveau van de AVG	Niveau 1	35% (Niveau 1-2)	35% (Niveau 1-2)	45% Niveau 2	60% Niveau 3	60% Niveau 3	60%. Niveau 3	

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1.5 Algemene inspanningen BIO		Er is gestart met het uitvoeren van risicoanalyses op de meest kritische processen binnen de gemeente. Daarnaast is een begin gemaakt met de inrichting van een Information Security Management System (ISMS) en de ontwikkeling van beleid voor logische toegangsbeveiliging. Om de beheersing van risico's bij leveranciers verder te versterken is een structureel kwartaaloverleg met Inkoop ingericht.
1.1.6.1. Alle verwerkingen die vallen onder de gemeente worden bijgewerkt in het verwerkingsregister		De inventarisatie van de processen is afgerond. Alle processen zijn in het verwerkingsregister (i-navigator) in kaart gebracht en opgenomen.
1.1.6.2. De benodigde data protection impact assessment (DPIA) analyses op de verwerkingen worden uitgevoerd. DPIA is een instrument om vooraf de privacyrisico's van een gegevensverwerking in kaart te brengen. Zodat de organisatie maatregelen kan nemen om deze risico's te verkleinen.		De geplande inventarisatie van de achterstanden is gestart, evenals de uitvoering van de (pre-) DPIA's voor de bestaande verwerkingen. De voorgenomen DPIA's op nieuwe hoog risico verwerkingen worden momenteel uitgevoerd.

Product 1.2 Dienstverlening

Algemeen doel product

De gemeente biedt betrouwbare, toegankelijke en efficiënte dienstverlening aan inwoners, ondernemers en instellingen – zowel digitaal als fysiek. Dit omvat naast de primaire dienstverlening aan de balie, ook de uitvoering van praktische en zichtbare taken in de openbare ruimte, zoals afvalinzameling, beheer en

onderhoud en de gemeentewerf. We streven naar een hoge mate van service, gebruiksgemak en tevredenheid, waarbij de behoeften van onze inwoners, bedrijven en instellingen centraal staan.

Ontwikkelingen

Publieksplein

Binnen Publieksplein wordt verder gewerkt aan de professionalisering van de dienstverlening door procesoptimalisatie, de ontwikkeling van medewerkers en het versterken van de kwaliteit van de dienstverlening. Vacatures voor vaste medewerkers zijn uitgezet en nieuwe medewerkers zijn gestart om de continuïteit van de dienstverlening te versterken. Daarnaast wordt uitvoering gegeven aan de verbetermaatregelen die voortkomen uit de zelfevaluaties BRP en Reisdocumenten en worden de kwaliteitsprocessen binnen Burgerzaken en Call & Host verder ontwikkeld. Ook wordt gewerkt aan een oplossing voor de publieksbalies die aansluit bij de geldende wet en regelgeving en de toekomstige capaciteitsbehoefte.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *"Streven naar goede dienstverlening afgestemd op de behoefte van inwoners en ondernemers."* uit spoor 5 organisatie en financiën, subspoor dienstverlening, communicatie en participatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	
1.2.1	Een optimale dienstverlening met korte wachttijden, breed aanbod aan mogelijkheden voor fysieke en digitale afspraken en vriendelijke service.
1.2.2	Processen die effectief en efficiënt zijn en 'in een keer goed' waarbij wordt voldaan aan alle relevante regelgeving.
1.2.3	Inzetten op de doorontwikkeling en het behoud van de medewerkers van Publieksplein
1.2.4	Een goed verloop van de verkiezingen: technisch, bestuurlijk en wettelijk

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.2.1.1 Flexibel inspelen op de arbeidsmarkt.		Er wordt verder ingezet op het aantrekken van nieuw vast personeel om de continuïteit van de dienstverlening te versterken. Hiervoor zijn vacatures uitgezet en zijn nieuwe medewerkers gestart. Daarnaast is opleidingsbudget beschikbaar gesteld en worden medewerkers verder ontwikkeld door middel van opleidingen, coaching en begeleiding. Ook wordt ingezet op kennisdeling, het versterken van eigenaarschap en vakmanschap en de brede inzetbaarheid van medewerkers.
1.2.2.1 Uitvoering geven aan de verbeterpunten bij burgerzaken op basis van de zelfevaluatie en reisdocumenten en uitvoering geven aan de kwaliteitsprocessen Call & Host.		Binnen Burgerzaken en Call & Host wordt uitvoering gegeven aan de verbetermaatregelen die voortkomen uit de zelfevaluaties BRP en Reisdocumenten en het in overeenstemming brengen van het beveiligingsniveau met de wettelijke vereisten. Werkprocessen worden verder geactualiseerd en waar nodig gestandaardiseerd om de kwaliteit, rechtmatigheid en uniformiteit van de dienstverlening te

		versterken. De resultaten van de nulmeting Call & Host worden benut om de bereikbaarheid, registratie en sturing op de dienstverlening verder te verbeteren. Medewerkers worden ondersteund met trainingen, gerichte kennisoverdracht en kwaliteitscontroles.
1.2.3 Alle collega's van het Publieksplein worden geschoold in burgerzaken en klantcontact		In het derde kwartaal worden opleidingen en trainingen voor medewerkers van Publieksplein verzorgd op het gebied van Burgerzaken, klantcontact en dienstverlening. De trainingen zijn gericht op het versterken van vakmanschap, eigenaarschap, professionele communicatie, samenwerking en continu verbeteren. Bij de invulling van het opleidingsaanbod worden de ontwikkelbehoeften van medewerkers betrokken, zodat de trainingen aansluiten bij de dagelijkse praktijk.
1.2.4.1 Uitvoering geven aan de verkiezingen 2026.		De organisatie en uitvoering van de verkiezingen in 2026 zijn goed afgerond. De verkiezingen zijn zorgvuldig voorbereid en uitgevoerd in samenwerking met de betrokken teams en volgens de geldende wet- en regelgeving.

Product 1.3 Veiligheid

Algemeen doel product

De gemeente Zuidplas draagt zorg voor een veilige, leefbare en toegankelijke leefomgeving, waarin inwoners, ondernemers en bezoekers zich welkom en beschermd voelen. Zuidplas neemt actief verantwoordelijkheid in het voorkomen en aanpakken van overlast, criminaliteit en onveilige situaties. Daarbij is er bijzondere aandacht voor het bestrijden van ondermijning: het vermengen van onderwereld en bovenwereld dat de integriteit van de samenleving en het gezag van de overheid ondermijnt. Samen met partners zoals de politie, het Openbaar Ministerie, hulpdiensten en maatschappelijke organisaties zet Zuidplas in op een integrale aanpak. Ook inwoners en ondernemers worden betrokken bij het signaleren van risico's, zodat we samen werken aan een gemeente waar veiligheid, vertrouwen en leefbaarheid vooropstaan.

Ontwikkelingen

De combinatie van een structurele toename van openbare orde- alsook zorg- en veiligheidsincidenten en vraagstukken legt zorgwekkende werkdruk op het team Veiligheid. De relatief beperkte capaciteit van team Veiligheid gegeven de omvang van de gemeente en opgaven zorgt dat er nu weinig capaciteitsbuffer is voor bijkomende vraagstukken en incidenten. In combinatie met capaciteitsuitval vanwege ziekte heeft het team Veiligheid noodgedwongen moeten prioriteren, soms zaken moeten parkeren en soms de (wettelijke) rol van de gemeente minimaal moeten invullen. De organisatie zet samen met het team in op het toekomstbestendiger maken van het team door opleiding, coaching, ondersteuning en extra tijdelijke capaciteit. De structurele formatieclaims in de begroting voor versterking van subteam Handhaving en het subteam Openbare Orde en Veiligheid komen ook voort uit bovenstaande situatie en zijn nodig om een eerste stap te zetten naar het toekomstbestendig maken van team Veiligheid.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *"Het bevorderen van de subjectieve en objectieve veiligheid."* uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor veiligheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?								
1.3.1 Inwoners ervaren een positief veiligheidsgevoel met een minimale waardering van 6,5 op de veiligheidsmonitor in de periode 2023-2026.								
1.3.2 In de periode 2023-2026 blijkt uit de criminaliteitscijfers dat de objectieve veiligheid bevorderd is ten opzichte van de cijfers 2019. Hierbij opgemerkt dat de criminaliteitscijfers 2020 en 2021 een verminderd reëel beeld geven door aanwezigheid coronavirus.								
Effectindicator	**Realisatie 2019 (Nulmeting)**	**Realisatie 2023**	**Realisatie 2024**	**Realisatie 2025**	**Begroting 2026**	**Zomernota 2026**	**Najaarsnota 2026**	
1.3.1 Veiligheidsgevoel bij inwoners			6,5 ≤ cijfer ≥ landelijk gem.	7.6	6,5 ≤ cijfer ≥ landelijk gem.	6,5 ≤ cijfer ≥ landelijk gem.	n.n.b.	
1.3.2 Objectieve veiligheid (totale misdrijven per 10.000 inwoners)	376,03	329,28	357,21	334,73	< 376,03	< 376,03	< 376,03	

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	**Middelen**	**Verantwoording**
1.3.1.1 We stellen voor de periode 2027-2031 een breed gedragen integrale visie op veiligheid op in samenwerking met onze partners in het zorg- en veiligheidsdomein.		Dit najaar wordt in principe een start gemaakt met het proces om tot een nieuw Integraal Veiligheidsplan (IVP) te komen. Het doel is om de startnotitie van dit traject dit najaar naar de gemeenteraad te sturen voor bespreking.
1.3.1.2 We stellen het uitvoeringsplan veiligheid 2027-2028 op basis van de nieuwe visie op veiligheid op.		Een meerjarig uitvoeringsplan voor veiligheid wordt onderdeel van het IVP.
1.3.1.3 We werken met onze veiligheidspartners aan een intensieve aanpak van High Impact Crimes met focus op het voorkomen van recidive met preventieve én repressieve interventies.		Hier wordt zowel zelfstandig als samen met de politie repressief aan gewerkt. Preventief wordt er via informatiecampagnes ter voorkoming van bv. Woninginbraak en via het programma Dealbreakers en de inzet op Zorg- en Veiligheid ingezet om High Impact Crimes te voorkomen.
1.3.1.4. We zetten in op het thema polarisatie, radicalisering en extremisme waarbij de onderliggende oorzaken, betrokken groepen en context onderdeel zijn van de afweging tot inzet op het gebied van zorg & veiligheid.		Dit wordt opgepakt binnen de Zorg- en Veiligheidssamenwerkingen die er zijn en dit thema wordt structureel ingebed in de verder op te bouwen Zorg- en Veiligheidskamer van de gemeente Zuidplas.

1.3.1.5 We behouden en versterken het woon- en leefbaarheid en het veiligheidsgevoel in de wijken door overlast gevend gedrag en kleine ergernissen aan te pakken. Het team Handhaving richt zich daarbij op de top vijf problemen: jeugdoverlast, hondenpoep, parkeeroverlast, afval en vernieling.		In 2026 is hier actief op gewerkt door team Handhaving. De beperkte capaciteit van team Handhaving vraagt soms wel om prioritering en/of afhandeling op alternatieve manieren.
1.3.2.1 Naar aanleiding van de criminaliteitscijfers van de politie wordt meer preventief, op basis van analyse, doelgericht ingezet op wisselende veiligheidsvraagstukken.		In periodieke overleggen met de politie wordt stilgestaan bij de criminaliteitscijfers en hoe dit invloed kan en moet hebben op de inzet van de gemeente in het veiligheidsdomein. Breder datagestuurd moet wel nog wel verder ontwikkeld worden. Hoe de inzet op dit thema te organiseren is één van de keuzes die we op zullen nemen in het IVP voor de gemeenteraad.
1.3.2.2. Buurtpreventieteams worden actief betrokken bij zorgwekkende trends in de criminaliteitscijfers, zodat de buurtpreventieteams hun looprondes hier op kunnen afstemmen en via gerichte communicatie via sociale media.		Buurtpreventieteams waar de gemeente en politie mee samenwerken worden waar nodig via mededelingen in de whatsappgroepen op de hoogte gesteld van relevante ontwikkelingen in hun gebied.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *"*Vergroten van het bewustzijn over cyberveiligheid onder verschillende doelgroepen.*"* uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor veiligheid

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
1.3.3 In de periode 2023-2026 blijven wij aansluiten bij de landelijke preventiecampagnes met betrekking tot cyberveiligheid.
1.3.4 In de periode 2023-2026 maken wij inwoners en ondernemers bewust van de risico's van cybercriminaliteit en continueren wij preventieacties vanuit team Veiligheid hieromtrent, samen met onze ketenpartners.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	**Middelen**	**Verantwoording**
1.3.3.1 We blijven inzetten op bewustwording van de gevaren van cyberveiligheid middels de voor onze gemeente relevante landelijke preventiecampagnes gericht op inwoners en ondernemers.		Wanneer er landelijke en lokale campagnes zijn op dit thema werkt Zuidplas hieraan mee te versterking van de preventiecampagne.
1.3.3.2 Jaarlijks benadert het team Veiligheid, samen met de politie en andere ketenpartners, actief de oudereninstellingen om in gesprek te gaan over de gevaren van cybercriminaliteit.		Hier zijn dit jaar meerdere bijeenkomsten voor, waaronder over cybercrime en babbeltrucs.
1.3.4.1 In de week van de veiligheid wordt jaarlijks extra aandacht gevestigd op de gevaren van cybercriminaliteit, onder meer via sociale media. Daarnaast zal, indien hier behoefte naar is en als de		In de week van de veiligheid vestigen we samen met de politie aandacht op cybercriminaliteit. Gegeven de toenemende gevaren is gekozen de sessie te richten op de doelgroep van ouderen.

politiecijfers hier aanleiding toe geven, opnieuw een bijeenkomst voor ondernemers over cybercrime georganiseerd worden.		

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *"Meer aandacht voor de bestuurlijke aanpak ondermijning, zo mogelijk gebiedsgericht."* uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor veiligheid.

1.3.5 In de periode 2023-2026 krijgt minimaal 95% van de overtreders een bestuurlijke maatregel opgelegd als deze vatbaar zijn voor de bestuurlijke aanpak om zo het opwerpen van barrières tegen ondermijnende criminaliteit te vergroten en herhaling van crimineel ondermijnend gedrag te ontmoedigen.
1.3.6 In de periode 2023-2026 wordt – naast incidentele (ad-hoc) controles – minimaal eens per drie maanden een integrale controle verricht in het kader van 'awareness', het tegengaan van overtredingen waarmee tevens ook de aanpak van ondermijnende criminaliteit vergroot wordt. We laten ons zien, krijgen zicht op wat er plaatsvindt, belonen waar het kan en pakken door waar het moet.
1.3.7. In de periode 2023-2026 wordt op projectmatige basis intergemeentelijke samenwerking versterkt bij de aanpak van ondermijnende criminaliteit, waar mogelijk gebiedsgericht. Daaronder wordt ook bedoeld de aanpak van mensenhandel en uitbuiting.

Effectindicator	Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024	Begroting 2025	Realisatie 2025	Begroting 2026	Zomernota 2026	Najaarsnota 2026
1.3.5.1 Overtreders die een bestuurlijke maatregel opgelegd krijgen		≥ 95%	96,5%	≥ 95%	94%	≥ 95%		90%

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.3.5.1 In 2026 krijgt minimaal 95% van de overtreders een bestuurlijke maatregel opgelegd als deze vatbaar zijn voor de bestuurlijke aanpak.		Helaas lukt het in 2026 niet om meer dan 95% van de overtreders een bestuurlijke maatregel op te leggen. Op dit moment is dit rond de 90%. Uiteindelijk ligt hier een tekort aan capaciteit onder, deels op beleidsmatig en deels op juridisch vlak. Er wordt gewerkt om dit bij te sturen.

1.3.6.1 Gelet op de toenemende ondermijnende criminaliteit, zoals blijkt uit resultaten van integrale controles en de criminaliteitscijfers, worden minimaal 8 integrale controles per jaar uitgevoerd. Bij de integrale controles wordt niet alleen ingezet op repressie, maar juist ook op preventie om het bewustzijn en awareness tegen ondermijnende criminaliteit te vergroten. Overtreders worden aangepakt en situaties worden met gebruikmaking van de bestuurlijke instrumenten aangepakt. Met het uitvoeren van deze controles wordt ook de informatiepositie versterkt en krijgen en houden we zicht op de risico's en pakken we overtredingen aan.		Er worden 8 integrale controles met partners uitgevoerd in lijn met de doelstellingen.
1.3.7.1 Versterken van de integrale aanpak van ondermijning op projectmatige basis door intergemeentelijk samen te werken.		Zowel met regiogemeenten als met de Arbeidsinspectie en het Haags Economisch Interventie Team (HEIT) wordt hier op projectmatig basis in 2026 mee samengewerkt.
1.3.7.2 Anticiperen op fenomenen die zich rondom de diverse vormen van ondermijnende criminaliteit ontwikkelen, waarbij we projectmatig inzetten op specifieke onderwerpen die raken aan ondermijning.		Het anticiperen wordt op dit moment minder gedaan door capaciteitsgebrek. Met het inwilligen van het formatieverzoek tot een aparte fte voor crisis- en rampbeheersing en evenementen is er meer ruimte om bij ondermijning proactief en anticiperend te werken te gaan in de gemeente.
1.3.7.3 Blijven aansluiten bij landelijke en regionale awareness-campagnes om inwoners en ondernemers te blijven voorzien van preventietips om geen slachtoffer te worden van ondermijnende criminaliteit.		Er is in 2026 onder andere aangesloten bij een campagne van Meld Misdaad Anoniem.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“Verdere versterking van de samenwerking met onze ketenpartners o.a. op het gebied van verward gedrag.”* uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor veiligheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
1.3.8 In de periode 2023-2026 wordt de samenwerking met onze ketenpartners geïntensiveerd in de preventieve sfeer.
1.3.9. In 2026 is er meer zicht op mensen met onbegrepen (verward) gedrag in een zo vroeg mogelijk stadium en zij vallen niet tussen wal en schip.
1.3.10 In de periode 2023-2026 wordt ten opzichte van 2022 de intergemeentelijke samenwerking vergroot door participatie in projectmatige (al dan niet gebiedsgerichte) aanpakken ondermijning, waaronder mensenhandel en illegale prostitutie (seksuele- en arbeidsuitbuiting).
1.3.11 We maken afspraken over de juiste werking, effectieve en benodigde inzet van de zorg- en veiligheidskamer.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.3.8.1 Continueren en borgen van succesvolle bestaande samenwerkingen op het gebied van zorg & veiligheid (pilots zoals de pilot wijk GGD-er, Jeugd Overleg, persoonsgerichte aanpak).		Hier wordt in 2026 succesvol mee samen gewerkt, waardoor minder zorg- en veiligheidscasussen escaleren.
1.3.8.2 Inrichten en bestendigen van de lokale zorg- en veiligheidskamer Zuidplas		Het verder inrichten van de lokale zorg- en veiligheidskamer wordt aan gewerkt. Er wordt nu gewerkt aan het bepalen en aanschaffen van de juiste de software en DPIA voor gegevensuitwisseling met partners. Vanwege ziekte in het team zou het echter kunnen dat de volledige oprichting van de kamer vertraging oploopt.
1.3.9.1. In een zo vroeg mogelijk stadium inzetten van de persoonsgerichte aanpak op personen met verward gedrag in samenwerking met de ketenpartners.		Er wordt samen met het Meldpunt Zorg en Overlast gewerkt om waar mogelijk zo vroeg in te zetten op de persoonsgerichte aanpak. Vanwege uitval van medewerkers wordt er wel gefocust op die casussen waar een risico voor de openbare orde en veiligheid bestaat.
1.3.10.1 Versterken van effectieve informatie-uitwisseling en daarmee samenwerking tussen gemeente, politie en Openbaar Ministerie in het kader van de bestuurlijke aanpak ondermijning.		Dit is operationeel en bestuurlijk onderwerp van gesprek geweest. Hier wordt in Q4 verder over gesproken en aangewerkt.
1.3.10.2 Actualiseren en doorontwikkelen van beleid om effectief te kunnen samenwerken en opvolging te kunnen geven in integrale aanpakken, bijvoorbeeld integraal optreden tegen High Impact Crimes en vormen van ondermijnende criminaliteit.		Er wordt in 2026 samengewerkt en bijgedragen aan een nieuw camera toezicht beleid in de regio en afspraken rondom de uitbreiding van het basisteam van de politie.
1.3.10.3 Maken van intergemeentelijke samenwerkingsafspraken en uitvoeringskaders met betrekking tot aanpak mensenhandel en seksuele uitbuiting.		Deze samenwerkingsafspraken zijn met gemeenten in de regio gemaakt. Wel wordt er nog gekeken op welke signalen vanuit capaciteit strenger kan worden gehandhaafd en wat dit van de uitvoering van de betrokken partijen vraagt.
1.3.10.4 Continueren en borgen van bestaande samenwerkingen op het gebied van ondermijning (lokale ondermijningstafel)		Deze samenwerkingen lopen en worden geborgd.
1.3.11.1 We zorgen voor een zorgvuldige en juridisch verantwoorde implementatie van de Wet PARTA door samenwerking, heldere werkafspraken en goede borging van privacy en regie.		Dit wordt geborgd in de verdere inrichting en opbouw van de Zorg- en Veiligheidskamer.

Wat mag het programma Bestuur en organisatie kosten?

1. Bestuur en veiligheid					bedragen * € 1.000
Mutaties van afwijkingen > 10% en > € 50.000	2026	2027	2028	2029	2030
1.1: Bestuur en participatie	-58	-20	-20	-20	-20
Accountantskosten	-40	-20	-20	-20	-20
Budgettair neutraal	-18	-	-	-	-
1.2: Dienstverlening	-	-	-	-	-
1.3: Veiligheid	-25	-25	-25	-25	-25
Budgettair neutraal	-25	-25	-25	-25	-25
Totaal	**-83**	**-45**	**-45**	**-45**	**-45**

- = nadeel / + = voordeel

Product 1.1 Bestuur, organisatie en participatie

Accountantskosten

De accountantskosten zijn toegenomen, onder andere extra bij de laatste jaarrekeningdoor een prijstoename en een toename van de specifieke uitkeringen die gecontroleerd moeten worden. Omdat de accountant onafhankelijk controleert, ook op de grondexploitaties moeten deze kosten inzake de onafhankelijkheid door het concern worden gedragen.

In 2026 een nadeel van € 40.000. Structureel vanaf 2027 een nadeel van € 20.000

Politieke ambtsdragers (budget neutraal)

In de Meicirculaire 2026 is € 18.000 incidenteel budget beschikbaar gesteld voor vergoeding politieke partijen. Dit budget wordt overgeboekt van programma 6 (waar het gereserveerd was) naar programma 1. Het kan gebruikt worden voor een subsidieregeling voor politieke partijen. Het gaat om eenmalig geld, niet structureel geld.

Programma 2 Sociaal Domein

Werken aan een inclusieve samenleving

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

2.1 Algemeen sociaal domein
2.2 Werk en inkomen
2.3 Jeugd
2.4 Maatschappelijke ondersteuning
2.5 Volksgezondheid

Inleiding

Zuidplas is een gemeente waar het goed wonen, werken en samenleven is. Tegelijkertijd staan we als samenleving voor grote veranderingen. De groei van onze gemeente, de vergrijzing, en de veranderende behoeften van jongeren, nieuwkomers en mensen in kwetsbare posities vragen om visie en daadkracht. We bouwen in het sociaal-maatschappelijk domein aan een sterke sociale basis waarin mensen zich kunnen ontwikkelen, meedoen, en waar nodig ondersteund kunnen worden.

Product 2.1 Algemeen sociaal domein

Algemeen doel product

Een sterke samenleving begint bij een stevige basis: een veerkrachtige persoonlijke omgeving en toegankelijke voorzieningen waar de inwoner zelf en diens directe netwerk centraal staan. Denk hierbij bijvoorbeeld aan sport, cultuur en andere voorzieningen. Maar soms is de basis niet genoeg.
Algemene voorzieningen, de toegang en dienstverlening binnen het sociaal domein zijn goed toegankelijk voor inwoners. Denk hierbij aan welzijnswerk, het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG), wijkagenten, de POH-GGZ jeugd, de wijk-GGD, jongerenwerk en buurt- en dorpshuizen. De toegang fungeert daarbij als centraal knooppunt: één herkenbare plek waar inwoners terechtkunnen met hun hulpvragen, en van waaruit professionals samenwerken met vrijwilligers en informele netwerken om snel en effectief ondersteuning te bieden.

Ontwikkelingen

Integrale visie en uitvoeringsprogramma

Het integraal uitvoeringsprogramma vertaalt de Integrale Visie Sociaal-Maatschappelijk Domein 2025 naar een samenhangende meerjarige aanpak. Daarbij werken we toe naar tijdige en passende ondersteuning, versterking van preventie en de sociale basis en een toekomstbestendig sociaal-maatschappelijk domein. De uitwerking van fase 2 ligt op koers. In deze fase werken we de vier integrale ambities verder uit: 1. Sterke en inclusieve samenleving, 2. Gezonde en vitale inwoners, 3. Vitale en leefbare dorpen en 4. Effectieve en toekomstbestendige dienstverlening. Ook worden de participatiestrategie, de samenhang met het coalitieakkoord, datagedreven werken en meer eenduidige werkprocessen verder uitgewerkt. Als versnelling binnen het integraal uitvoeringsprogramma starten we daarnaast met de aanpak Toekomstbestendig sociaal domein. Deze aanpak richt zich op samenhangende maatregelen die zowel maatschappelijke impact als structurele financiële baten opleveren, waarbij maatregelen worden uitgewerkt in onderbouwde businesscases. Daarmee werken we stap voor stap toe naar een samenhangend, uitvoerbaar en bestuurlijk herkenbaar programma, waarin maatschappelijke ambities, gemeentelijke inzet, beschikbare middelen en monitoring met elkaar worden verbonden.

GR JW

GR JW en de gemeenten in Midden-Holland zijn gestart met de ontwikkeling van een nieuwe regiovisie Jeugd en Wmo. De regiovisie biedt de strategische koers voor de regionale samenwerking in de komende jaren en wordt uiteindelijk door de gemeenteraden vastgesteld. Uit de eerste uitvraag onder gemeenten en ketenpartners blijkt behoefte aan een meer samenhangende regionale koers en helderheid over de verantwoordelijkheidsverdeling tussen lokaal, regionaal en bovenregionaal niveau. Belangrijke aandachtspunten zijn preventie en normaliseren, integraal werken, een sterke sociale basis en het toekomstbestendig organiseren van het sociaal domein. Daarbij wordt aangesloten op landelijke ontwikkelingen, waaronder de Hervormingsagenda Jeugd,

het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming en het Integraal Zorgakkoord (IZA). Het proces kent een doorlooptijd van circa twee jaar en wordt samen met gemeenten, ervaringsdeskundigen, zorgaanbieders en andere ketenpartners doorlopen.

Daarnaast werken GR JW en de gemeenten aan een nieuwe overlegstructuur die beter aansluit bij de eerdergenoemde afgesproken taken en verantwoordelijkheden. Doel is om de samenwerking efficiënter en transparanter te organiseren, met duidelijke verantwoordelijkheden en een lagere frequentie van overleggen voor de gemeenten. Een integrale overlegtafel vormt hierbij de verbinding tussen regionale beleidsontwikkeling en lokale uitvoering. Voorstellen van GR JW worden aan deze tafel integraal beoordeeld op onder meer lokale uitvoerbaarheid, financiële consequenties en aansluiting op lokaal beleid. Daarnaast biedt de structuur ruimte om lokale signalen en knelpunten tijdig in te brengen. Hiermee wordt beoogd sneller tot heldere keuzes en afspraken te komen, met behoud van aandacht voor de lokale context en uitvoerbaarheid.

Het project Inzicht & Impact, de transitie naar datagedreven werken in Midden-Holland, heeft als doel een structurele verbetering van zorg en ondersteuning in de specialistische jeugdhulp te bewerkstelligen. Samen met aanbieders, ketenpartners en ervaringsdeskundigen werken de gemeenten en GR JW in verschillende fasen toe naar het opleveren van een borgingsplan in 2027 om zo datagedreven werken in de regio duurzaam te verankeren. Belangrijke pijlers hierbij zijn: het zeker stellen van continuïteit op het zorgaanbod, een verbeterde en vereenvoudigde sturing op doelen en ambities in het sociaal domein en het duurzaam borgen van de kwaliteit van zorg.

Aantal unieke cliënten met een maatwerkvoorziening jeugd of Wmo
Op het gebied van Wmo zien we dat het aantal cliënten en het aantal indicaties stabiliseert. Wel zien we stijgende kosten bij bepaalde typen vraag. Tevens zien we een stijging in de tarieven van de indicaties. Daarnaast stabiliseert ook het aantal nieuwe meldingen dat binnenkomt op het gebied van de Wmo, terwijl er eind vorig jaar nog sprake was van een toename. Tegelijkertijd stijgt wel het aantal meldingen dat op de wachtlijst staat. Dit komt door de aanhoudende instroom en toename in complexiteit van de casussen, waardoor de afhandeling hiervan meer tijd kost.
Ten aanzien van Jeugd zien we een lichte stijging van het aantal cliënten en het aantal indicaties ten opzichte van de Zomernota. Anderzijds is het totaal aantal indicaties zowel nominaal, als procentueel verder gedaald ten opzichte van de voorgaande jaren. Om deze daling voort te zetten is verder investeren in vroegsignalering, preventie en normaliseren noodzakelijk. Deze inspanningen zijn opgenomen in het Integraal Uitvoeringsplan Jeugd 2026-2028.

Doorontwikkeling samenwerking gemeente en Stichting ZO!
Stichting ZO! vervult een essentiële maatschappelijke functie: het bieden van toegang tot ondersteuning en het organiseren van tijdige en passende ondersteuning voor inwoners. Dit vraagt om een passende, toekomstbestendige basis. Uit de in 2025 uitgevoerde evaluatie blijkt dat de samenwerking maatschappelijke meerwaarde oplevert en dat in de afgelopen jaren een stevig fundament is gelegd. Tegelijkertijd vraagt de verdere ontwikkeling van Stichting ZO! om een volgende stap naar een meer volwassen en professionele samenwerking tussen de gemeente en de stichting. Het college heeft daarom opdracht gegeven om de aanbevelingen uit de evaluatie in samenhang uit te werken. De inzet is te komen tot een toekomstbestendige uitvoeringsorganisatie en een professioneel partnerschap, met heldere afspraken over governance, rollen, verantwoordelijkheden, sturing en verantwoording. Dit wordt onder meer uitgewerkt in een dienstverleningsovereenkomst (DVO), productdienstencatalogus (PDC) en Planning & Control-cyclus en waar nodig vertaald naar de statuten en overige reglementen. Daarbij wordt ook de financiële en organisatorische continuïteit van Stichting ZO! structureel geborgd.

Huiselijk Geweld & Kindermishandeling
De gemeente vraagt lokaal aandacht voor het voorkomen en bespreekbaar maken van geweld tegen vrouwen. In 2026 is met de expositie Femicide en de bijbehorende film aandacht gevraagd voor femicide en het herkennen van signalen van intieme terreur. Ook neemt de gemeente opnieuw deel aan de campagne Orange the World, de wereldwijde campagne tegen geweld tegen vrouwen en meisjes. Hiermee wordt ingezet op bewustwording, het doorbreken van het taboe en het versterken van de gezamenlijke verantwoordelijkheid om geweld tegen vrouwen te voorkomen en te stoppen. Daarnaast besteden we aandacht aan online veiligheid voor kinderen door middel van een bewustwordingscampagne in de week tegen de Kindermishandeling.
Ook wordt in 2026 een handelingsprotocol voor de uitvoering van de Wet Meldcode binnen de gemeentelijke organisatie geïmplementeerd. In het laatste kwartaal van 2026 worden medewerkers die vanuit hun functie contact hebben met inwoners geschoold in het werken met de Meldcode en het handelingsprotocol. Daarnaast worden de handelingsprotocollen van de gemeente en Stichting ZO, als uitvoerende organisatie, op elkaar afgestemd. Hiermee wordt ingezet op een eenduidige werkwijze en een optimale samenwerking bij het signaleren en aanpakken van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Oekraïense ontheemden
De tijdelijke richtlijn bescherming Oekraïense ontheemden is weer verlengd en geldt nu tot maart 2028. Na deze datum zal er een nieuwe status ontstaan voor Oekraïense ontheemden. De vergunning van de Harmonie is verlengd tot januari 2028. Op dit moment hebben wij een taakstelling van 235 ontheemden, 60 hiervan worden door de gemeente Bodegraven-Reeuwijk opgevangen.

ROL (regionale opvanglocatie)
De bouw van de ROL is begonnen. Inmiddels is ook de bezwarenprocedure afgerond. Dit heeft ertoe geleid dat het besluit van het college in stand is gebleven. Op dit moment wordt verwacht dat de ROL begin 2e kwartaal 2027 gereed zal zijn. In de aanloop daarnaartoe is er gestart met de opstelling van een samenlevingsplan ROL.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Verstevigen van de effectieve keten van zorg: van preventie naar interventie tot nazorg.” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor zorg.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
2.1.1. Het percentage unieke cliënten met een maatwerkvoorziening en het percentage indicaties vanuit de Wmo of Jeugdwet ten opzichte van het aantal inwoners in Zuidplas is in 2026 gelijk gebleven aan 2021.
2.1.2. Minimaal 80% van de Wmo-cliënten (in 2021 79,5%) en 90% van de ouders/verzorgers van jeugdigen (in 2021 91,5%) ervaren de hulp als passend bij de hulpvraag in 2026. Gemeten door de volgende factoren: • Ouders/opvoeders vinden dat hun kind (tot en met 18 jaar) goed wordt geholpen bij vragen of problemen. • Ouders/opvoeders vinden dat de hulp die hun kind (tot en met 18 jaar) ontvangt past bij de hulpvraag. • Respondenten uit het Wmo-cliëntervaringsonderzoek vinden de ondersteuning van goede kwaliteit. • Respondenten uit het Wmo-cliëntervaringsonderzoek vinden dat de ondersteuning past bij de hulpvraag.

Effectindicator	Realisatie 2021 (Nulmeting)	Realisatie 2023 (1-1-2024)	Realisatie 2024 (1-1-2025)	Najaarsnota 2025 (1-7-2025)	Begroting 2026	Zomernota 2026 (1-3-2026)	Najaarsnota 2026 (1-7-2026)
Inwoneraantal Bron: BRP	45.064 Peildatum: 1-1-2021	47.843 Peildatum: 1-1-2024	48.726 Peildatum: 1-1-2025	48.726 Peildatum: 1-1-2025	49.297 Peildatum: 1-1-2026	49.297 Peildatum 1-1-2026	49.704 Peildatum 1-7-2026
2.1.1.1 Unieke cliënten met maatwerk-voorziening Wmo (% t.o.v. aantal inwoners) Bron: Tableau en aantal inwoners BRP.	2.113 (4,7%)	2.294 (4,8%)	2.294 (4,7%)	2.283 (4,7%)	*≤ 4,7% t.o.v. inwoners*	2.327 (4,7%)	2.316 (4,7%)
2.1.1.2 Unieke cliënten met maatwerk-voorziening Jeugdwet (% t.o.v. aantal inwoners) Bron: Tableau en aantal inwoners BRP.	976 (2,2%)	1.012 (2,1%)	1.023 (2,1%)	1.015 (2,1%)	*≤ 2,2% t.o.v. inwoners*	1.010 (2,0%)	1.060 (2,1%)
2.1.1.3 Totaal aantal indicaties Wmo (% t.o.v. aantal inwoners) Bron: Tableau en aantal inwoners BRP	4.081 (9,1%)	4.265 (8,9%)	4.059(8,3%)	4.037 (8,3%)	*≤ 9,1 % t.o.v. inwoners*	4.100 = (8,3%)	4.070 (8,2%)
2.1.1.4 Totaal aantal indicaties Jeugdwet (% t.o.v. aantal inwoners) Bron: Tableau en aantal inwoners BRP	1.629 (3,6%)	1.753 (3,7%)	1.679 (3,4%)	1.611 (3,3%)	*≤ 3,6% t.o.v. inwoners*	1.549 (3,1%)	1.595 (3,2%)
2.1.2.1 Wmo-cliënten ervaren hulp als passend	79,5%	79%	80% (cijfer geheel 2024)	78% (peildatum 13 juni 2025)	*≥ 80%*	79% (cijfer 2025)	82%
2.1.2.2 Ouders/ verzorgers van jeugdigen ervaren hulp als passend	91,5%	85%	89% (cijfer geheel 2024)	82% (peildatum 13 juni 2025)	*≥ 90%*	87% (cijfer 2025)	Ouders: 83% Jeugdigen: 89%

Effectindicator	Realisatie 2021 (Nulmeting)	Realisatie 2023 (1-1-2024)	Realisatie 2024 (1-1-2025)	Najaarsnota 2025 (1-7-2025)	Begroting 2026	Zomernota 2026 (1-3-2026)	Najaarsnota 2026 (1-7-2026)

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
2.1.1.1 Alleen doorlopende inspanningen zoals beschreven in de kaders/ambities naar aanleiding van de inkoop jeugd en Wmo 2025.		Op dit moment wordt er door de GR JW in samenwerking met de vijf gemeenten gewerkt aan een nieuwe inkoopstrategie voor de Wmo dagbesteding en de dagbesteding jeugd. Met deze nieuwe inkoopstrategie zal invulling gegeven worden aan de gewenste doorontwikkeling van de contractering van Dagbesteding Wmo, passend bij de uitgangspunten van het inkoopplan, de (evaluatie) van de regiovisie en de actuele opgaven binnen het sociaal domein. De voorlopige planning is dat deze inkoopstrategie in september voorgelegd wordt aan het DB van de GR JW en dat de nieuwe contracten per 1 januari 2028 zullen ingaan.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.1., de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *"Vergroten van vindbaarheid en bereikbaarheid van ondersteuning voor hen die dat nodig hebben"* uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor zorg.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?

2.1.3 Minimaal 80% van de respondenten uit het cliëntervaringsonderzoek (CEO) weet in 2026 waar hij moet zijn voor ondersteuning ten opzichte van 75,5% in 2021.

Effectindicator	Realisatie 2021 (nulmeting)	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Najaarsnsota 2025	Begroting 2026	Zomernota 2026	Najaarsnota 2026
2.1.3 Cliënten weten waar ze moeten zijn voor ondersteuning	75,5%	Jeugd/ouders 79%/77% Wmo 67%	Jeugd/ouders 77%/73% Wmo 69%	Jeugd/ouders 89%/71% Wmo 71% (peildatum 13 juni 2025)	≥ 80%	Jeugd/ouders 76%/73% Wmo 81% (cijfers 2025)	Jeugd/ouders 76%*/73% Wmo 81% *=cijfer 2025

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
2.1.3.1 Er is blijvende aandacht (minstens maandelijks) en samenwerking met betrokken partijen, om bekendheid van de toegang tot zorg of ondersteuning te vergroten.		Stichting ZO! blijft zichtbaar voor de inwoners van Zuidplas via lokale media, sociale media, de eigen website en het platform zovoorelkaar.nl. Er is structurele samenwerking met huisartsen (Mediis, Rijnmond Dokters), ouderenverenigingen (kwartaalbijeenkomsten), Kernkracht (ervaringscafés), het onderwijs (jeugdhulp op scholen en jongerenwerk), en met Sportstichting Zuidplas (directie/bestuurlijk overleg). Deze samenwerkingen zijn in 2026 gecontinueerd en verbreed, mede in het kader van IZA/GALA en Kansrijke Start.
2.1.3.3 Inzetten op bekendheid voor ondersteuning van specifieke doelgroepen en hun netwerk tijdens landelijke en lokale activiteiten.		Stichting ZO! vergroot de bekendheid van haar ondersteuning voor specifieke doelgroepen en hun netwerk door deelname aan lokale en landelijke activiteiten zoals de Week van het Geld, het Auticafé, en bijeenkomsten voor mantelzorgers. De Stichting maakt hiervoor gebruik van social media, het platform zovoorelkaar.nl, lokale pers en flyers. Voorbeelden van activiteiten zijn: de Postkamer, budgetondersteuning, Wmo-inloopspreekuren, ontmoetingsmomenten in dorpshuizen (o.a. Moordrecht), en de inzet van jongerenwerk en het BRAinS-programma. Stichting ZO! is aanwezig bij inclusiebijeenkomsten in de gemeente Zuidplas.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“Sterker inzetten op vroegsignalering om zo armoede, problematische schulden en andere maatschappelijke problemen, die bijvoorbeeld jeugdhulp noodzakelijk maken, tegen te gaan”* uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor opgroeien en leven.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?

2.1.4. Meer inwoners in Zuidplas beheersen de basisvaardigheden lezen, schrijven, rekenen en digitale vaardigheden:
2.1.4.1 Van de deelnemers aan de trajecten basisvaardigheden (formeel en non-formeel) betreft jaarlijks minimaal 20% de NT1 doelgroep.
2.1.4.2 Tenminste driekwart van de deelnemers van de trajecten basisvaardigheden ervaart een stijging van de taalvaardigheid en tenminste de helft van deze deelnemers ervaart een stijging van de digitale vaardigheden.

Effectindicator	Realisatie 2021	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Realisatie 2025	Begroting 2026	Zomernota 2026	Najaarsnota 2026	
2.1.4.1. Deelnemers basisvaardigheden NT1	n.v.t.	26%	18,4%	20%	≥ 20%	≥ 20%	≥ 20%	

2.1.4.2.1 Stijging taalvaardigheid	n.v.t.	50%	56,3%	64%	≥ 75%	≥ 75%	≥ 75%	
2.1.4.2.2 Stijging digitale vaardigheden	n.v.t.	40,9%	45,8%	64%	≥ 50%	≥ 50%	≥ 65%	

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
2.1.4.1.1 De week van lezen & schrijven wordt benut om het verbeteren van basisvaardigheden onder de aandacht te brengen		De week van lezen en schrijven was van 8 tot en met 15 september 2026.
2.1.4.1.2 Medewerkers van de gemeente Zuidplas volgen een training in het herkennen, signaleren en doorverwijzen van laaggeletterdheid.		Door het Digi-Taalhuis van Bibliotheek de Groene Venen wordt in samenwerking met Stichting Lezen en Schrijven een training herkennen en doorverwijzen aangeboden voor de tweede helft van 2026.
2.1.4.1.3 Er wordt een training voor het herkennen, signaleren en doorverwijzen van laaggeletterdheid gegeven aan samenwerkingspartners.		Het Digi-Taalhuis van Bibliotheek de Groene Venen is gevraagd om een training herkennen en doorverwijzen te geven in de tweede helft van 2026.

Verbonden partijen

Stichting Zuidplas Ondersteunt

Stichting Zuidplas Ondersteunt! (Stichting ZO!) organiseert de toegang tot het sociaal domein in de gemeente Zuidplas. Zij biedt eenvoudige, snelle, deskundige en integrale toegang tot activiteiten, hulp en ondersteuning. Daarnaast adviseert zij de gemeente Zuidplas voor het inzetten van maatwerkvoorzieningen. Er worden steeds meer inwoners geholpen in het voorveld. De Stichting is nauw betrokken bij de uitvoering van IZA/GALA/AZWA, waardoor de beweging naar het voorveld geïntensiveerd wordt.

Hecht

Hecht levert diensten op het gebied van jeugdgezondheidszorg, preventieve gezondheidszorg, maatschappelijke ondersteuning, openbare gezondheidszorg, veiligheid en leefbaarheid en psychosociale hulpverlening. In de regio Hollands Midden werkt de gemeente Zuidplas nauw samen met de partijen die vallen onder Hecht. Voor onze doelstellingen zijn onder andere van toepassing; het Zorg- en Veiligheidshuis, Wijk-GGD (Hollands Midden), Veilig Thuis, Jeugdpreventieteam (JPT), Centrum Jeugd en Gezin, Crisis Interventie team en het Meldpunt Zorg en Overlast. Op casuïstiek waar zorg- en veiligheid een rol spelen zijn deze partijen onder andere betrokken vanuit hun eigen taakstelling(en) om een rol te spelen in het beheersen en beperken van risico's bij individuen, (gezin)systemen of groepen personen (bijvoorbeeld jeugd). Vanuit de lokale zorg- en veiligheidskamer Zuidplas werken we samen met het zorg- en veiligheidshuis Hollands-Midden in regio opschaling en escalatie van domein overstijgende complexe zorg- en veiligheidsproblematiek. Hecht is in deze zin een samenwerkingspartner op het gebied van openbare orde en (publieke) veiligheid. Hecht draagt middels verschillende rollen zoals advisering, coördinering en voorlichting bij aan gezondheid, veiligheid en welzijn van onze inwoners.

GR JW
Gemeenschappelijke regeling Jeugd en Wmo Midden-Holland (GR JW) is een regionale organisatie die per 1 januari 2025 verantwoordelijk is voor het organiseren en uitvoeren van taken binnen het sociaal domein, specifiek voor de Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo) voor de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Krimpenerwaard, Waddinxveen en Zuidplas. GR JW heeft als doel een doelmatig en kwalitatief hoogwaardig zorg- en ondersteuningsaanbod te realiseren voor inwoners van deze gemeenten. GR JW richt zich op: het inkopen van zorg- en ondersteuningsdiensten op regionaal niveau, het ontwikkelen en afstemmen van beleid op het gebied van Jeugd en Wmo, het beheren van contracten met zorgaanbieders, het organiseren en voorzitten van de Jeugdbeschermingstafel, waar beslissingen worden genomen over jeugdbeschermingsmaatregelen en het houden van toezicht houden op de kwaliteit en rechtmatigheid van de geleverde zorg.

Product 2.2 Werk en inkomen

Algemeen doel product
- Iedere inwoner van Zuidplas werkt en participeert naar vermogen.
- Armoede en schulden mogen voor onze inwoners geen belemmering zijn om mee te doen in de samenleving.

Ontwikkelingen
Toekomstverkenning Promen
Promen is het regionale sociaal ontwikkelbedrijf van zeven gemeenten. De organisatie ondersteunt inwoners die niet zelfstandig op de reguliere arbeidsmarkt aan het werk kunnen, onder meer met werkplekken, begeleiding, opleiding en ontwikkeling. Het doel is inwoners zo passend en zelfstandig mogelijk te laten deelnemen aan de arbeidsmarkt en de samenleving. De Galan Groep heeft in opdracht van de deelnemende gemeenten een toekomstverkenning uitgevoerd naar de positie en ontwikkeling van Promen. Uit deze verkenning blijkt dat Promen goed presteert, financieel gezond is en door de gemeenten wordt gewaardeerd om de maatschappelijke meerwaarde voor inwoners die ondersteuning nodig hebben bij werk en ontwikkeling. De huidige gemeentelijke samenwerking en het gezamenlijke basispakket vormen daarom ook voor de toekomst het uitgangspunt.

Tegelijkertijd verandert de opgave van Promen. Door de natuurlijke uitstroom neemt het aantal medewerkers vanuit de Wet sociale werkvoorziening de komende jaren af, terwijl het aantal inwoners dat op grond van de Participatiewet ondersteuning nodig heeft naar verwachting toeneemt. Deze doelgroep vraagt bovendien vaak om andere en langduriger vormen van begeleiding. Dit heeft gevolgen voor de dienstverlening, het werkpakket en de financiering van Promen. De financiële businesscase laat zien dat Promen ook op langere termijn financieel houdbaar is, mits de gemeenten en Promen gezamenlijk sturen op instroom, werkpakket, innovatie, financiering en governance.

Het huidige Hoofdlijnenbesluit is verlengd tot en met 31 december 2027. De komende periode wordt benut om afspraken voor de periode daarna uit te werken. Daarbij wordt ingezet op een nieuwe gezamenlijke sturingsfilosofie, heldere afspraken over rollen en verantwoordelijkheden, gezamenlijke prestatie-indicatoren en een structurele strategische, tactische en operationele afstemming. Ook worden het financiële kader en het kostentoerekeningsmodel herzien, zodat deze aansluiten bij de veranderende verhouding tussen de Wsw en de Participatiewet. Het streven is om dit uiterlijk in de begroting en het

ondernemingsplan van Promen voor 2028 te verwerken. De verdere uitwerking vindt gezamenlijk plaats met Promen en de overige deelnemende gemeenten. Daarbij worden ook afspraken gemaakt over het ontwikkelen, uitvoeren en evalueren van pilots en innovaties.

Ontwikkeling kostenstijgingen door toename aanvragen regelingen
De afgelopen tijd is een toename geconstateerd van het aantal aanvragen bij het Jeugdfonds Sport en Cultuur en het Volwassenenfonds in relatie tot voorgaande jaren. Het budget kan hierdoor onder druk komen te staan, doordat de afgelopen jaren het bereik van het regelingen binnen Zuidplas verder is gegroeid. Steeds meer gezinnen, leerkrachten en samenwerkingspartners weten de regelingen te vinden, waardoor meer kinderen en volwassenen kunnen deelnemen aan sport- en cultuuractiviteiten. Dat is een mooie ontwikkeling, maar heeft als keerzijde dat de structurele behoefte aan ondersteuning inmiddels groter kan worden dan de jaarlijkse budgetten. In het kader van de financiële situatie van de gemeente kunnen de verwachte tekorten echter niet worden gecompenseerd.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *"Sterker inzetten op vroegsignalering om zo armoede, problematische schulden en andere maatschappelijke problemen, die bijvoorbeeld jeugdhulp noodzakelijk maken, tegen te gaan."* uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor opgroeien en leven.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?								
2.2.1. Het percentage inwoners met geregistreerde problematische schulden blijft stabiel op 7,3%.								
Effectindicator	**Realisatie 2020 (nulmeting)**	**Realisatie 2023**	**Realisatie 2024**	**Najaarsnota 2025**	**Begroting 2026**	**Zomernota 2026**	**Najaarsnota 2026**	
Problematische schulden Bron: waarstaatjegemeente.nl	6,2%	7,3%	7,9%	7,3%	7,3%	7,3%	7,3%	

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	**Middelen**	**Verantwoording**
2.2.1.1 Alle aangemelde inwoners met een betaalachterstand van hun vaste lasten (huur, zorgverzekering, energie en/of water) ontvangen een hulpaanbod via brief, telefoon of huisbezoek.		In het eerste halfjaar 2026 zijn 1049 signalen van betaalachterstanden binnengekomen. De meeste signalen waren van energieleveranciers, zorgverzekeraars en woningcorporaties (circa 300 per organisatie). Alle meldingen hebben een brief ontvangen vanuit de Vroegsignalering van Stichting ZO! Bij geen reactie zijn betrokken mensen gebeld. De meldingen vanuit de woningcorporaties hebben een huisbezoek gehad bij geen contact.
2.2.1.2 Uitvoering geven aan het Uitvoeringsprogramma Armoede en Schulden 2026-2027.		In het tweede kwartaal van 2026 is gestart met het verder uitwerken van de interventies 'Voorlichting jongeren', 'Kwetsbare inwoners

		helpen om hun financiële basis op orde te krijgen' en 'Nazorg schuldhulpverlening'. Daarnaast zijn in het kader van de interventie 'Bestrijden van vervoersarmoede' in juni/juli 2026 uitnodigingsbrieven gestuurd naar bewoners die in aanmerking kunnen komen voor deelname aan de provinciale proef 'Gratis OV voor minima'. Na de zomervakantie 2026 wordt nagegaan of aanvullende maatregelen nodig zijn voor het verstrekken van de provinciale passen. Vanuit de interventie 'Armoede conferentie' zijn door Stichting ZO! de voorbereidingen inmiddels gestart. De Armoede conferentie (Minimacongres) staat gepland voor donderdag 12 november 2026.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *"Inzetten op passend (vrijwilligers)werk voor iedereen"* uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?								
2.2.2. Het percentage huishoudens in Zuidplas met een bijstandsuitkering blijft in de komende jaren tot 2026 stabiel op 2,9% (in Nederland 5,0%, in gemeenten met vergelijkbare inwonersaantallen 25.000 - 50.000 inwoners: 3,3%).								
2.2.3. Inwoners blijven de dienstverlening van IJsselgemeenten gemiddeld minimaal met een 7,0 waarderen.								
Effectindicator	**Realisatie 2021 (nulmeting)**	**Realisatie 2023**	**Realisatie 2024**	**Najaarsnota 2025**	**Begroting 2026**	**Zomernota 2026**	**Najaarsnota 2026**	
2.2.2 Huishoudens met een bijstandsuitkering	≤ 2,9%	2,8%	2,6% Peildatum 31-12-2024	2,7% Peildatum 01-07-2025	≤ 2,9%	2,9% t.o.v. aantal huishoudens (bron: waarstaatje gemeente, peildatum september 2025)	3,0% t.o.v. aantal huishoudens (bron: waarstaatjegemeente, peildatum december 2025)	

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	**Middelen**	**Verantwoording**
2.2.2.1 Uitvoeren actieplan op weg naar werk om inwoners te begeleiden naar een betaalde baan door onder andere jobcoaching,		De uitvoering van het actieplan *Op weg naar werk* wordt voortgezet. Tegelijkertijd werkt het college aan een hernieuwd Actieplan. In het

Hallo Werk-app, leerwerktrajecten, trajecten voor statushouders, en opstapplekken. De ambitie is om 90 inwoners uit te laten stromen naar werk.		eerste halfjaar van 2026 zijn in Zuidplas 10 inwoners volledig uitgestroomd naar regulier werk. Daarnaast zijn 23 inwoners uitgestroomd naar deeltijdwerk en 5 inwoners naar deeltijdwerk met loonkostensubsidie. Bij 14 uitstroomtrajecten waren de arbeidsuren ten tijde van de rapportage nog niet geregistreerd. De uitstroom naar werk blijft daarmee aandacht vragen. Tegelijkertijd wordt de doelgroep complexer, waardoor vaker intensieve en langdurige begeleiding nodig is.
2.2.2.2 Uitvoeren actieplan op weg naar werk. Jongeren tot 27 jaar worden gestimuleerd om een startkwalificatie te halen, wanneer dit niet lukt begeleiden we deze jongeren naar werk. Max. 7% van het bijstandsbestand is 27 jaar of jonger.		De begeleiding van jongeren richting onderwijs en werk is in 2026 verder versterkt door de uitvoering van de Wet Van School naar Duurzaam Werk. Hiervoor werkt GR IJsselgemeenten met een integraal jongerenteam van Doorstroomcoaches en Werkcoaches. De inzet richt zich op het behalen van een startkwalificatie en, wanneer dit niet haalbaar is, begeleiding naar duurzaam werk of passende ondersteuning
2.2.2.3 Uitvoeren actieplan op weg naar werk om inwoners zich te laten ontwikkelen op weg naar werk. Door onder andere de FIP-methodiek voor de doelgroep, vergroten van het taalaanbod en het stabiliseren van schulden. Elk jaar zetten 165 inwoners een stap op de participatieladder[1].		De inzet om inwoners te laten ontwikkelen richting werk en participatie wordt voortgezet. In Zuidplas zijn tot en met Q2 onder andere 147 trajecten/begeleidingen naar werk of participatie, 71 trainingen/cursussen/opleidingen, 40 activiteiten vrijwilligerswerk, 63 activiteiten sociale activering en 77 activiteiten op het gebied van inburgering/taal geregistreerd. De inzet is breed en gericht op het wegnemen van belemmeringen en het vergroten van participatiemogelijkheden.
2.2.2.4 Opstellen van een nieuw beleidskader Werk. Daarmee zullen de inspanningen en ambities van 1.1 t/m 1.3 (uitstroom, ontwikkeling participatieladder en % onder de 27 jaar in de bijstand) vervangen worden door nieuwe doelen, die passen bij het nieuwe beleidskader en inspanningen.		Er wordt gewerkt aan een nieuw actieplan Op Weg naar Werk. Hierin worden de doelen en inspanningen op het gebied van uitstroom naar werk, ontwikkeling richting participatie en de positie van jongeren herijkt. Daarbij wordt aangesloten bij actuele ontwikkelingen, waaronder de Participatiewet in Balans en de Wet Van School naar Duurzaam Werk, en bij de ontwikkeling van het uitkeringsbestand en de ondersteuningsbehoefte van inwoners. Na vaststelling worden de

[1] De participatieladder wordt niet langer toegepast als instrument om de ontwikkeling van inwoners te monitoren. De inspanning op maatschappelijke participatie blijft echter onverminderd onderdeel van onze dienstverlening en verantwoording. We blijven hierover rapporteren, maar doen dit op een andere wijze, onder meer aan de hand van de ingezette participatieactiviteiten en de ontwikkelpositie van inwoners binnen het Werklandschap.

		huidige doelen en indicatoren vervangen door doelen die aansluiten bij het nieuwe kader.
2.2.3.1. IJsselgemeenten voert een klanttevredenheidsonderzoek uit.		Het tweejaarlijkse klanttevredenheidsonderzoek is in 2025 uitgevoerd. De dienstverlening van IJsselgemeenten werd beoordeeld met een 8,2. Daarmee is de waardering gestegen ten opzichte van het vorige onderzoek (7,8). In aanvulling op het tweejaarlijkse onderzoek doet IJsselgemeenten ervaring op met klanttevredenheidsgesprekken in focusgroepen om meer kwalitatief inzicht te krijgen in de ervaringen en behoeften van inwoners

Verbonden partijen

GR IJsselgemeenten
IJsselgemeenten is de gemeenschappelijke regeling van Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel en Zuidplas. Het samenwerken op het gebied van sociale zaken biedt synergievoordelen in kwaliteit, continuïteit, flexibiliteit en efficiency. De GR IJsselgemeenten verstrekt uitkeringen (bijstand) voor levensonderhoud en voor een aantal minimaregelingen; begeleiding naar werk of scholing van bijstandsgerechtigden én de zorg en activering van mensen. Een andere belangrijke taak is het bieden van schuldhulpverlening. IJsselgemeenten heeft de afgelopen jaren de gemeenten ook ondersteund bij tijdelijke regelingen. Daarnaast verstrekt IJsselgemeenten nog steeds het leefgeld aan Oekraïense ontheemden en innen zij de eigen bijdrage innen voor de Oekraïense ontheemden in de gemeentelijke opvang.

GR Promen
Promen is een samenwerking tussen 7 gemeenten voor de uitvoering van de (voormalige) Sociale Werkvoorziening. De Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) heeft als doel om het mogelijk te maken dat mensen met een arbeidsbeperking die (begeleid) willen werken, dat kunnen doen in een zo normaal mogelijke arbeidsomgeving. Inwoners die met behulp van het WSW-budget via detachering of begeleid werken geen werkplek vinden, kunnen op een meer beschutte werkplek binnen het sociaal werkvoorzieningsbedrijf (SW-bedrijf) aan de slag. Daarnaast biedt Promen (via Prowork) ondersteuning om inwoners met een bijstandsuitkering aan het werk te helpen samen met IJsselgemeenten. Promen levert een belangrijke bijdrage aan het participeren naar vermogen. Promen stimuleert ontwikkeling. Promen zet in op passend werk voor iedereen, of dat nu bij Promen is of bij een reguliere werkgever. De begeleiding wordt afgestemd op wat nodig is voor de inwoner. Ook levert Promen een bijdrage aan de taalontwikkeling. Door de bevindingen van de toekomstverkenning te implementeren, is er een stabiele basis voor de komende 10 à 15 jaar.

Stichting Zuidplas Ondersteunt!
Stichting ZO! speelt een belangrijke rol in de vroegsignalering van schulden en als toegangsloket voor mensen met schuldenproblematiek. Schulden duiden vaak op meer problemen bij een inwoner of gezin. De stichting kan bij de inventarisatie van de problematiek breder kijken naar welke ondersteuning de inwoner nodig heeft. Daar waar mogelijk wordt het erger worden van de problematiek voorkomen en wordt duurzame ondersteuning ingezet. Daarnaast speelt de Stichting een belangrijke rol in de begeleiding van inburgeraars en ondersteunt het inwoners met geldvragen en administratie op orde brengen. Bij

ondersteuning o.a. van geldvragen of administratie is er oog voor beschikbaarheid van regelingen waar inwoners gebruik van kunnen maken, maar ook van mogelijk financiële problemen of schulden bij inwoners.

Product 2.3 Jeugd

Algemeen doel product

Kinderen en jongeren groeien gezond en zelfredzaam op.

Ontwikkelingen

Uitvoeringsplan Jeugd 2026-2028

In 2026 werken we verder aan de uitvoering van het in december 2025 vastgestelde Integraal Uitvoeringsplan Jeugd 2026-2028 (IUJ 2026-2028). In dit uitvoeringsplan komen landelijke, regionale en lokale opgaven en ontwikkelingen rondom jeugd samen (o.a. de Hervormingsagenda Jeugd, Regiovisie Aanpak Huiselijk Geweld Hollands Midden 2024-2028, Gezond en Actief Leven akkoord (GALA): Kansrijke Start, Kinderen naar Gezonder Gewicht en Mentale gezondheid, Samen Veilig Opgroeien). Ook de uitgangspunten over preventie, vroegsignaleren en normaliseren uit het Coalitieakkoord 2026-2030 sluiten aan bij het IUJ 2026-2028.

Voortgangsrapportage Jeugd

In Q4 2026 wordt een voortgangsrapportage opgeleverd. In de eerste helft van 2026 zijn onder andere de volgende acties uitgevoerd:

- Inzet leefstijlquiz op de basisscholen, ten behoeve van school- en wijkgerichte preventieve interventies met betrekking tot leefstijl; De uitkomsten zijn in juni 2026 met de scholen en kinderopvang besproken. De bevindingen vormen de basis voor het maken van verdere afspraken met de scholen en kinderopvang over gerichte preventie, zoals het stimuleren van bewegend naar school gaan en voorlichting/gesprek met ouders over online veiligheid.
- Online en fysieke campagne voor het online platform https://www.scheidingsplein.nl/zuidplas/; Na de campagnes zien wij een stijging van het aantal bezoekers van het online platform.
- Inzet interventie Nu Niet Zwanger; Medewerkers van onder andere Stichting ZO! en de *jeugdgezondheidszorg* zijn getraind in gespreksvoering over de zwangerschapswens van cliënten. De intentie is vooral het open gesprek om cliënten te helpen een bewuste keuze te maken over hun kinderwens.
- De interventie Alert4You is in 2026 voortgezet. Uit de evaluaties komt naar voren dat professionals en ouders deze inzet waarderen. In 2026 is een onderzoek uitgevoerd naar de Sociaal Return on Investment van deze interventie. De uitkomst is op moment van schrijven nog niet bekend.
- De werkgroep Normaliseren, waarin Stichting ZO!, het CJG, de POH Jeugd en de wijkcoördinatoren van de huisartsen met de gemeente samenwerken, heeft op grond van de gezamenlijke visie op Normaliseren gewerkt aan een implementatieplan. Deze is in augustus 2026 in concept opgeleverd. Om de beschreven inspanningen te kunnen realiseren is aanvullend budget noodzakelijk om de gevraagde acties uit te voeren. Mocht er geen budget beschikbaar zijn, betekent dit dat de planning vertraagt.
- In 2026 wordt periodiek het ouder-kind café georganiseerd. Hierin wordt samengewerkt met onder andere Home Start, Gro Up Kinderopvang, De VoorleesExpress en het CJG. Ouders van kinderen van 0-4 jaar kunnen elkaar hier ontmoeten en met professionals in gesprek over voor hen actuele thema's rondom opvoeden en opgroeien.

In de monitor Zuidplas Jeugd wordt de inzet van zowel preventieve interventies, als geïndiceerde jeugdhulp gemonitord. Deze wordt als bijlage toegevoegd aan een raadsinformatienota.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.3. Deze doelen zijn ook opgenomen in het Integraal Uitvoeringsplan jeugd 2026-2028. De effectindicatoren zijn gebaseerd op de monitor Zuidplas Jeugd, bedoeld om de voortgang van de doelstellingen te meten.

Effectindicatoren	Najaarsnota 2025	Begroting 2026	Zomernota 2026	Najaarsnota 2026
Percentage kinderen dat indicatie Voor en Vroegschoolse Educatie effectueert	74%	≥ 75%	76%	76%
Aantal trajecten Alert4You	38	≥ 38	43	43
Aantal trajecten schoolmaatschappelijk werk en jeugdhulp op school	139 + 46	≥ 190	216* + 21 *135 individueel, 81 trainingen	216 + 21
Aantal meldingen bij Veilig Thuis	350	≥ 350	374	374
Percentage Jeugdigen met een jeugdhulpindicatie	8,7%	≤ 8,7%	8,8%	Geen nieuwe data

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
Onderzoeken of structurele inzet Alert4You t.b.v. Versterken sociale basis wenselijk is		Op basis van de jaarlijkse evaluaties is bekend dat de inzet van Alert4You gewaardeerd wordt door de kinderopvangorganisaties en scholen. De respons van ouders is vrij laag. De ouders die wel feedback geven zijn positief over de resultaten van Alert4You voor hun kind. Om naast de kwalitatieve bevindingen uit de evaluaties, ook zicht te krijgen op wat de investering financieel oplevert, is in 2026 een onderzoek naar de Social Return on Investment uitgevoerd. De uitkomsten van dit onderzoek zijn op het moment van schrijven nog niet bekend.
In 2026-2028 voeren we de acties uit zoals genoemd in het Integraal Uitvoeringsplan Jeugd 2026-2028		Ten behoeve van de doelstelling "kinderen en jongeren in Zuidplas groeien kansrijk, gezond en veilig op", zijn de inspanningen gericht op vroegsignalering en preventie.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
		Sinds juni 2026 nemen ook verloskundigen deel aan de Multidisciplinaire overleggen met Stichting ZO!, Jeugdgezondheidszorg en huisartsen. Daarnaast zijn de Jeugdgezondheidszorg, Stichting ZO!, leerplicht, onderwijs en gemeente naar aanleiding van een onderzoek van een van de jeugdartsen in juni 2026 gestart met het maken van hernieuwde afspraken over passende ondersteuning bij school(ziekte)verzuim. In juni 2026 zijn op basis van de bevindingen uit de leefstijlquiz afspraken gemaakt met het onderwijs, de Sportstichting en Hecht ten behoeve van preventieve inzet gericht op bewegend naar school gaan en online veiligheid. Dit wordt uitgevoerd in schooljaar 2026-2027. In juni 2026 is gestart met een samenwerking tussen het jongerenwerk van Stichting ZO! en online jongerenwerk van EpicYouth, zodat het jongerenwerk zo effectief mogelijk daar ingezet wordt waar het nodig is. Ten behoeve van de doelstelling "de instroom in de geïndiceerde jeugdhulp in Zuidplas neemt af", onderzoekt de gemeente met Stichting ZO! wat er nodig is om basiszorg te kunnen bieden, waaronder het positioneren van een consulent jeugd en gezin bij de huisartsen in Moordrecht, Zevenhuizen en Moerkapelle en wat de potentiële opbrengst is van deze inzet. Op basis van een rekentool op www.jeugdhulpbijdehuisarts.nl, lijkt deze inzet op langere termijn tot een forse besparing te kunnen leiden. Met hierbij de kanttekening dat deze inzet ertoe kan leiden dat het bereik groter wordt omdat de drempel voor ondersteuning bij de huisarts mogelijk lager wordt.

Verbonden partijen

Stichting Zuidplas Ondersteunt!

Stichting Zuidplas Ondersteunt! (Stichting ZO!) organiseert de toegang tot het sociaal domein in de gemeente Zuidplas en biedt jeugdigen snelle, deskundige en laagdrempelige ondersteuning. Hulp wordt zowel op locatie als bij inwoners thuis geboden. Jongerenwerkers zijn regelmatig aanwezig in de verschillende dorpskernen en spelen een belangrijke rol in het signaleren, begeleiden en activeren van jongeren. De ondersteuning is gericht op (talent)ontwikkeling, eigen regie en participatie. Waar mogelijk wordt lichte, kortdurende hulp ingezet. Daarnaast adviseert de stichting de gemeente bij de inzet van maatwerkvoorzieningen.

Stichting ZO! draagt bij aan de uitvoering van Kansrijke Start en jeugdhulpondersteuning op school, waaronder schoolmaatschappelijk werk. Ook organiseert zij jongerenactiviteiten zoals Join Us, het Jongeren Informatie Punt (JIP) en individuele jongeren coaching, waarmee zij de brug slaat tussen jeugd, onderwijs en zorg, en bijdraagt aan het versterken van de keten rondom jeugdigen.

GR JW
GR JW is verantwoordelijk voor het organiseren en uitvoeren van taken binnen het sociaal domein, specifiek voor de Jeugdwet en de Wmo. Onder de Jeugdwet valt onder andere het organiseren van kwalitatief aanbod voor (specialistische) begeleiding, logeren, dagbehandeling/ besteding, (specialistisch) verblijf. GR JW heeft als doel een doelmatig en kwalitatief hoogwaardig zorg- en ondersteuningsaanbod te realiseren voor de jonge inwoners van de betrokken gemeenten. Het uitgangspunt hierbij is dat de hulp aan jeugdigen zo thuis nabij mogelijk wordt geboden. GR JW is ook verantwoordelijk voor het organiseren en voorzitten van de Jeugdbeschermingstafel.

Product 2.4 Maatschappelijke ondersteuning

Algemeen doel product
- Iedere inwoner neemt naar eigen kracht en vermogen deel aan de samenleving.
- Inwoners kunnen langer (en eerder) zelfstandig thuis wonen.

Ontwikkelingen
Actieplan van Dak naar Dak
In juni is het regionale actieplan dakloosheid vastgesteld. Op basis van dit actieplan zal er een lokale uitvoeringsagenda worden opgesteld. Regionaal is hiervoor een projectleider aangesteld die de gemeenten hierbij zal ondersteunen. De eerste prioriteiten zullen liggen op het steviger inzetten op preventie, het vormgegeven en realiseren van de uitbreiding van Wonen Eerst en het aanpakken van knelpunten in de uitvoeringspraktijk. Hierbij wordt ook nadrukkelijk de samenwerking gezocht met het domein wonen.

Doelstellingen en inspanningen
In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“Ondersteuning van vrijwilligers en mantelzorgers.”* uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor zorg.

Doelstelling(en) - Wat willen we bereiken?								
2.4.1 In Zuidplas worden mantelzorgers en vrijwilligers tijdens landelijke en lokale activiteiten erkend voor hun belangrijke bijdrage.								
2.4.2 Het aantal mantelzorgers dat volgens het cliëntervaringsonderzoek weet waar hij/zij kan aankloppen voor mantelzorgondersteuning is van 62% in 2021 gestegen naar minimaal 65% in 2026.								
Effectindicator	**Realisatie 2022**	**Realisatie 2023**	**Realisatie 2024**	**Najaarsnota 2025**	**Begroting 2026**	**Zomernota 2026**	**Najaarsnota 2026**	

2.4.2 Bekendheid toegang mantelzorgondersteuning	62%	70%	86%	93% (Peildatum 13 juni 2025)	≥ 65%	87% (cijfer 2025)	88%	

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
2.4.1/2.4.2 Er is geen specifieke inspanning voor deze doelstellingen.		N.v.t.

Verbonden partijen

Stichting Zuidplas Ondersteunt!
Stichting ZO! speelt een belangrijke rol in het creëren van verbinding in de dorpen en als toegangsloket voor mantelzorgers. ZO! heeft onder andere een Mantelzorgloket en een vrijwilligersinformatiepunt (VIP). Er zijn diverse expertises aanwezig zoals mantelzorgondersteuners, ouderenadviseurs en sociaal makelaars. ZO! zet zich in voor mantelzorgers en ondersteunt bij (dreigende) overbelasting.

Product 2.5 Volksgezondheid

Algemeen doel product
Inwoners van Zuidplas voelen zich gezond.

Ontwikkelingen
Transformatieplan
Deze periode is een wijkplan opgesteld voor het dorp Moordrecht in het kader van Samenwerken in de wijk. Een aanpak die erop gericht is om zorg en welzijn dichter bij de inwoner te organiseren. Daarnaast hebben we de toezegging voor 2 wijken in Nieuwerker aan de IJssel om daar te mogen starten vanaf 2027.

Regionale Werkagenda's AZWA
In het kader van het Aanvullend Zorg en Welzijn Akkoord (AZWA) is er regionaal een start gemaakt met het opstellen van de werkagenda's. Hiermee krijgen wij de voor ons toegezegde middelen voor 2027 en volgende jaren.

Doelstellingen en inspanningen
In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.5, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *"Stimuleren van gezonde fysieke en mentale gezondheid en levensstijl om ernstige problematiek te voorkomen van jong tot oud."* uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor gezondheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?

2.5.1 In Zuidplas houden we de dalende trend vast en hebben maximaal 11,9% van de jongeren (2-14 jaar) overgewicht in 2026.
2.5.2 In Zuidplas stabiliseren we de stijgende trend van overgewicht bij de doelgroep 18+ op 52% in 2026.
2.5.3 De sociale cohesie in Zuidplas onder de doelgroep 18+ is gestegen van een 6,6 in 2020 naar een 7 in 2026.
2.5.4 Het percentage jongeren dat zich meestal (zeer) gelukkig voelt is in Zuidplas gelijk aan het Nederlands gemiddelde in 2026.
2.5.5 Het percentage inwoners tussen 18 en 64 dat veel stress ervaart blijft gehandhaafd op 20% in 2026.

Effectindicator	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Begroting 2025*	Begroting 2026	Zomernota 2026	Najaarsnota 2026
2.5.1. Overgewicht jongeren (2-14 jaar)	10,4%	10,5%	11,6%	≤ 11,9%	≤ 11,9%	12,6% Peiljaar 2025	12,6% Peiljaar 2025
2.5.2 Overgewicht doelgroep 18+	52%	52% (peiljaar 2022)	52%	≤ 52%	≤ 52%	Geen nieuwe data	Geen nieuwe data
2.5.3 Sociale cohesie doelgroep 18+	-	6,6 (peiljaar 2020)	6,3	7	7	Geen nieuwe data	Geen nieuwe data
2.5.4 Meestal (zeer) gelukkige jongeren	76% (2021)	75%	Geen nieuwe data	≥ 77%	≥ 77%	Geen nieuwe data	Geen nieuwe data
2.5.5 Inwoners (18-64 jaar) met veel stress	20%	20% (peiljaar 2022)	20%	20%	≤ 20%	Geen nieuwe data	Geen nieuwe data

Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat de cijfers uit de tabel gebaseerd zijn op de Gezondheidsmonitor die iedere vier jaar door de GGD wordt uitgevoerd. De laatste reguliere Gezondheidsmonitor betreft de Gezondheidsmonitor 2024. De resultaten daarvan zijn in 2025 gedeeld. Daarnaast is in 2022 een extra Gezondheidsmonitor uitgevoerd door de GGD om de impact van de corona-periode in beeld te brengen. De jeugdmonitor is afgenomen in 2023. Deze is in mei 2024 gepubliceerd.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
2.5.1.1 Met JOGG werken we eraan om de leefomgeving waar kinderen en jongeren zich bewegen duurzaam gezonder te maken.		Samen met de Sportstichting, de jeugdgezondheidszorg en Stichting ZO! werkt de gemeente aan gezonde leefomgeving voor kinderen en jongeren. In de week voor de gezonde jeugd heeft de Sportstichting extra aandacht besteed aan de gezonde leefstijl, door aanvullende activiteiten bij Sams Sportclub en aandacht hiervoor in de media. Ook nemen de Sportstichting en Stichting ZO! in 2026 onder andere

		deel aan Moordrecht Inspireert, waar de gezonde leefstijl op een positieve manier onder de aandacht gebracht wordt.
2.5.1.2 en 2.5.2.1 Opzetten van ketenaanpak bestrijding overgewicht en obesitas (onderdeel regionale IZA-samenwerking)		Lokaal: 15 kinderen en hun gezinnen worden in de ketenaanpak Kind naar Gezonder Gewicht begeleid door een centraal zorgverlener van de jeugdgezondheidszorg. Zij werkt hierbij samen met Stichting ZO!, de Sportstichting en waar nodig andere partners. We zien positieve resultaten van de huidige inzet: zowel kinderen die een gezond gewicht hebben bereikt, als kinderen die (mede) dankzij deze inzet weer met plezier naar school gaan. Het overgewicht bij volwassenen pakken we aan door een programma te starten voor de groep met matig en laag overgewicht, om te voorkomen dat deze groep in de toekomst zwaardere zorg nodig heeft. Regionaal: Zuidplas is aangesloten bij de regionale werkgroep Samen naar Gezonder Gewicht. De regiocoördinator voert gesprekken met de zorgverzekeraars, Het Groene Hart Ziekenhuis, het IJssellandziekenhuis en GLI-aanbieders over de ketenaanpakken KnGG en GLI.
2.5.3.1 Faciliteren en stimuleren van buurtparticipatie en (buurt)initiatieven van inwoners en/of organisaties		In 2026 is gestart met de implementatie van deze regionale transformatieplannen, met als doel een langdurige en breed gedragen samenwerkingsstructuur te realiseren die de Najaarsnota 2026 gezondheid en preventie in de wijk integraal benadert. Burgers zijn betrokken bij het lokaal wijkverband door sleutelfiguren vanuit de wijk, die hun zorgen en problemen kenbaar maken in het overleg. Daarnaast zijn er vanuit de transformatiemiddelen middelen beschikbaar voor wijken in Moordrecht en Nieuwerkerk a/d IJssel om via de integrale aanpak extra in te zetten.
2.5.4.1 en 2.5.5.1 Nieuw beleid formuleren over het bevorderen van mentale gezondheid bij (jong)volwassenen (onderdeel IZA-GALA)		Vanuit de lokale nota gezondheidsbeleid kunnen we in 2027 via de doelstellingen invulling geven aan de mentale aanpak vanuit het AZWA. Onder deze doelen vallen het ‘versterken van de mentale weerbaarheid en mentale gezondheid.’ Daarbij zullen we ook laagdrempelige steunpunten uitbreiden voor specifieke mentale vragen en behandeling.

Verbonden partijen

Stichting Zuidplas Ondersteunt!

Zoals bij 'ontwikkelingen' is benoemd, is Stichting ZO! één van de organisaties die uitvoering geeft aan het lokale uitvoeringsplan voor IZA-GALA in Zuidplas. Onder andere speelt Stichting ZO! een rol bij de Join Us aanpak (eenzaamheidsbestrijding bij jongeren).

Hecht (GGD HM)
Bij product 2.5 Volksgezondheid speelt Hecht een belangrijke rol als partner die periodiek rapportages oplevert over volksgezondheidsthema's. Eén van deze rapportages is de Gezondheidsmonitor, die iedere vier jaar wordt uitgevoerd in de regio Hollands Midden. Daarnaast worden ook monitoringsrapportages voor specifieke doelgroepen opgesteld, zoals de monitor jeugd, de monitor volwassenen en ouderen en de monitor jongvolwassenen. Op het gebied van specifieke thema's brengt Hecht cijfers in kaart die onder andere betrekking hebben op de vaccinatiegraad, het alcoholgebruik van jongeren en de mentale en fysieke gezondheid van jongeren. Data en resultaten uit deze rapportages en onderzoeken zijn beschikbaar op https://eengezonderhollandsmidden.nl

Wat mag het programma sociaal domein kosten?

2. Sociaal domein					*bedragen * € 1.000*
Mutaties van afwijkingen > 10% en > € 50.000	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
2.1: Algemeen sociaal domein	48	122	0	0	0
Bijstelling kapitaallasten NJN 2026	-2	-	-	-	-
Lagere kosten jongerenraad	10	-	-	-	-
Budgettair neutraal	40	122	-	-	-
2.2: Werk en inkomen	0	0	0	0	0
2.3: Jeugd	0	-97	0	0	0
Alert4You 2027 vanuit reserve sociaal domein	-	-97	-	-	-
2.4: Maatschappelijke ondersteuning	1	1	1	1	1
Budgettair neutraal	1	1	1	1	1
2.5: Volksgezondheid	-9	26	26	26	26
Frictiekosten Hecht	-39	-	-	-	-
Bijstelling kapitaallasten NJN 2026	5	-	-	-	-
Budgettair neutraal	26	26	26	26	26
Totaal	**41**	**52**	**27**	**27**	**27**

- = nadeel / + = voordeel

Product 2.1 Algemeen Sociaal Domein
Lagere lasten Jongerenraad

Het beschikbare budget voor jongerenparticipatie wordt in 2026 met € 10.000 afgeraamd. Op basis van de huidige inzichten zullen in 2026 geen activiteiten meer worden uitgevoerd waarvoor deze middelen benodigd zijn. Hierdoor ontstaat een incidenteel begrotingsvoordeel van € 10.000.
Een incidenteel voordeel van € 10.000 in 2026

Product 2.3 Jeugd
Alert4You 2027: zie toelichting in Begroting 2027 op programma 2

Product 2.5 Volksgezondheid
Frictiekosten Hecht
Het Algemeen Bestuur van Hecht heeft besloten de frictiekosten die voortvloeien uit de gerealiseerde bezuinigingsmaatregelen separaat bij de deelnemende gemeenten in rekening te brengen. Deze kosten hangen samen met de taakstelling uit de FJKGR, waarbij voor Hecht een besparing van 6% is opgenomen. Hecht realiseert deze taakstelling gefaseerd: 4,6% in 2026 en 0,7% in zowel 2027 als 2028. De frictiekosten zijn een gevolg van de maatregelen die zijn genomen om deze besparing te realiseren. Voor Zuidplas bedraagt de incidentele bijdrage € 39.000 in 2026, gebaseerd op de vastgestelde verdeelsleutel naar inwoneraantal.
Een incidenteel nadeel van € 39.000 in 2026

Programma 3 Maatschappelijk domein

Zorgen voor goede voorzieningen op het gebied van sport, onderwijs en cultuur

Dit programma bestaat uit de volgende producten:
3.1 Sport
3.2 Onderwijs
3.3 Cultuur

Inleiding

We streven naar goede voorzieningen op het gebied van sport, onderwijs en cultuur. Hiermee stellen we onze inwoners in staat om prettig te wonen, te leren en te recreëren binnen onze gemeente. De gemeentelijke visie op deze en andere voorzieningen is belegd in de *Visie maatschappelijke voorzieningen 2025-2040,* die in kwartaal 3 van 2025 door de gemeenteraad is vastgesteld. In deze visie is aangegeven dat we de komende jaren de ambitie hebben om in te zetten op inclusieve, samenhangende en toekomstbestendige voorzieningen die aansluiten bij de identiteit van de verschillende dorpen. In de visie zijn de ambities vertaald naar beleidsuitgangspunten voor vijf domeinen: sport (accommodaties), sporten en bewegen (in de openbare ruimte), cultuur en welzijn, onderwijs en gezondheidszorg (eerstelijnszorg). In 2026 volgt een uitvoeringsprogramma voor deze visie waarin concrete acties voortvloeiend uit de visie een plek krijgen.

Product 3.1 Sport

Algemeen doel product

Het faciliteren van een divers aanbod van sport en bewegen ten behoeve van de gezondheid en sociale cohesie.

Ontwikkelingen

Toekomstige zwemvoorzieningen

In 2026 is de verkenning naar de toekomstige gemeentelijke zwemvoorziening(en) verder uitgewerkt. De verkenning brengt de maatschappelijke behoefte, bereikbaarheid, functionaliteit, financiële gevolgen en toekomstbestendigheid van verschillende scenario's in samenhang in beeld. Daarnaast laat de gemeente onafhankelijk onderzoek uitvoeren naar de veiligheid en resterende levensduur van de huidige zwembaden.
Ook werkt de gemeente aan een continuïteits- en terugvalstrategie voor het geval één of beide zwembaden onverwacht uitvallen. Daarmee brengen we vooraf in beeld welke maatregelen nodig zijn om de gevolgen voor inwoners, zwemverenigingen, zwemlessen, exploitatie en gemeentelijke financiën zoveel mogelijk te beperken. De verkenning en de aanvullende onderzoeken vormen de basis voor de bestuurlijke besluitvorming over het toekomstige zwemaanbod.

Sportstichting Zuidplas

De gemeente en Sportstichting Zuidplas zetten in 2026 stappen naar een realistisch en toekomstbestendig financieel en inhoudelijk perspectief. In de Zomernota 2026 is voor 2026 en 2027 jaarlijks € 378.000 aanvullende subsidie beschikbaar gesteld, omdat de gemeentelijke opdracht en de beschikbare middelen niet meer volledig op elkaar aansloten.
Daarnaast werken gemeente en Sportstichting in 2026 aan duidelijkere afspraken over de opdracht, de te leveren prestaties en de financiële verantwoording. Daarbij brengt de gemeente de verschillende financiële stromen beter in beeld, waaronder de uitvoering van sportactiviteiten, de exploitatie van accommodaties, vastgoed gebonden huurcompensatie, bewegingsonderwijs en de inzet van buurtsportcoaches. Dit ondersteunt een zuivere sturing op maatschappelijke resultaten en kosten en vormt de basis om vanaf 2028 onderbouwde keuzes te maken over de gemeentelijke opdracht, het gewenste voorzieningenniveau, de te leveren prestaties en het bijbehorende financiële kader.

Lagere kapitaallasten investeringen sportvelden

Recent uitgevoerde investeringen in de aanleg en vervanging van sportvelden zijn goedkoper uitgevallen dan geraamd. Dit komt onder meer door een aangepaste aanbestedings- en uitvoeringsaanpak, waarbij de gemeente meer regie heeft gevoerd en werkzaamheden waar mogelijk in de winterperiode zijn uitgevoerd.
Het gaat om investeringen in veld 2 van vv Nieuwerkerk, de velden 3 en 4 bij NHC De IJssel, de velden van CKV Nieuwerkerk, de velden van KV IJsselvogels en de velden van vv Groeneweg op sportpark Swanla. De lagere investeringsuitgaven leiden vanaf 2027 tot een structureel voordeel op de kapitaallasten van circa € 93.000, dat is verwerkt in de begrotingsjaren 2027-2030.
Aan deze financiële bijstelling ligt geen versobering ten grondslag. De sportvelden zijn aangelegd of vervangen volgens de benodigde kwaliteit en er vervallen geen activiteiten of prestaties. De gerealiseerde besparing biedt geen garantie dat toekomstige investeringen eveneens goedkoper uitvallen.

In 2026 worden doelstelling, monitoring en inspanningen rond sport en bewegen, die eerder onder 2.5 Volksgezondheid vielen, samengebracht binnen product 3.1 Sport. Daarmee sluiten beleid, uitvoering en effectindicatoren beter op elkaar aan en ontstaat een logischere basis voor monitoring en beleidsafwegingen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
3.1.1. Toename van het aantal inwoners dat sport en voldoende beweegt

Effectindicator	**Nulmeting 2022**	**Realisatie 2023**	**Realisatie 2024**	**Najaarsnota 2025**	**Zomernota 2026**	**Najaarsnota 2026**
3.1.1. Voldoet aan beweegrichtlijn 18+ *Bron: GGD Hollands Midden / Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen* *NB: Nieuwe gemeentelijke cijfers worden naar verwachting in 2029 gepubliceerd.*	38%	38% (peiljaar 2022)	45%	45% (peiljaar 2024)	> 45%	45% (peiljaar 2024).
3.1.2. Minimaal één keer per week sporten 18+ *Bron: GGD Hollands Midden / Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen* *NB: Nieuwe gemeentelijke cijfers worden naar verwachting in 2029 gepubliceerd.*	49%	49% (peiljaar 2022)	56%	56% (peiljaar 2024)	> 56%	56% (peiljaar 2024)

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	**Middelen**	**Verantwoording**
3.1.1 Uitvoering geven aan het Sportakkoord Gemeente Zuidplas 2.0 en de Brede Regeling Combinatiefuncties via de Sportstichting, gericht op het vergroten van sport- en beweegdeelname.		In 2026 is uitvoering gegeven aan het Sportakkoord Zuidplas 2.0 en de Brede Regeling Combinatiefuncties. Vanuit het Sportakkoord zijn lokale initiatieven ondersteund en zijn projecten rond sportparticipatie, ontmoeting, jeugd en kennisdeling gestart of voortgezet. Daarnaast zet Sportstichting Zuidplas buurtsportcoaches in voor sportstimulering, verenigingsondersteuning en de verbinding met onderwijs, welzijn en gezondheid.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
3.1.2 Gericht inzetten van buurtsportcoaches en het beweegloket om inwoners, met extra aandacht voor minder actieve doelgroepen in dorpen waar deelname achterblijft, toe te leiden naar passend sport- en beweegaanbod.		De buurtsportcoaches en het Beweegloket begeleiden inwoners naar passend sport- en beweegaanbod. Hiervoor worden onder meer beweegchecks, de Beweegzuil, aangepast en prikkelarm aanbod en Sam's Sportclub ingezet. Ook worden inwoners waar nodig doorgeleid naar het Jeugdfonds Sport & Cultuur. De inzet richt zich in het bijzonder op inwoners voor wie deelname door financiële, fysieke of sociale drempels minder vanzelfsprekend is.
3.1.3 Versterken van de verbinding tussen sport, onderwijs, welzijn en zorg via dorpsgerichte beweeginterventies, schoolsport en lokale preventie-aanpakken, die onder meer voortvloeien uit GALA, IZA en/of AZWA.		Sportstichting Zuidplas heeft in 2026 uitvoering gegeven aan schoolsport, dorpsgerichte beweegactiviteiten en samenwerking met onderwijs-, welzijns- en zorgpartners. De inzet bestaat onder meer uit de MQ-scan, schoolsporttoernooien, sportcafés, verenigingsondersteuning en de G-Olympics. Daarnaast sluit de Sportstichting aan bij preventieve aanpakken, waaronder Kind naar Gezonder Gewicht (zie ook 2.3) en Valpreventie (zie ook 2.5).

Product 3.2 Onderwijs

Algemeen doel product
Elk kind in Zuidplas krijgt passend, inclusief en zo thuisnabij mogelijk onderwijs.

Ontwikkelingen
Op basis van de Visie op Onderwijs en vanuit de Lokale Educatieve Agenda (LEA) en het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP), alle vastgesteld in 2023, is en wordt gewerkt aan de concrete uitwerking van de doelstellingen met betrekking tot onderwijshuisvesting, de aansluiting tussen onderwijs en zorg en thuisnabij onderwijs. De LEA actualiseren we dit jaar, met behoud van de thema's die aansluiten op de Visie op Onderwijs.
In juni 2026 is een convenant tussen schoolbesturen en gemeente afgesloten over het onderwijs aan anderstalige nieuwkomers in het basisonderwijs, om beter te kunnen inspelen op de wisselende en onvoorspelbare instroom van deze leerlingen. Het convenant bewees zijn waarde bij de onvoorziene toename van leerlingen voor de taalklas in het jaar 2026. Mede daarom is de taalklascapaciteit in mei 2026 weer uitgebreid. Voor het voortgezet onderwijs blijft het taalonderwijs voor anderstalige leerlingen regionaal belegd, in Gouda en bij de ISK in Capelle aan den IJssel. Voor de aansluiting tussen onderwijs en zorg is de methodiek voor 'integraal arrangeren', al langer gangbaar in regio Midden-Holland, dit jaar ook in regio Aan den IJssel gerealiseerd en in uitvoering gebracht. De inzet van een jeugdhulpdeskundige op school, in het verlengde van de pilot KC Koningskwartier, is vanaf de start van schooljaar 2025-2026 gerealiseerd op De Terp en IXIEJE en in het tweede kwartaal van 2026 is gestart met de evaluatie.

In 2025 hebben haalbaarheidsonderzoeken en verkenningen plaatsgevonden voor diverse opgaven uit het Integraal Huisvestingsplan (IHP). De uitkomsten worden betrokken bij de verdere uitwerking van de projecten. De raad heeft in Q1 2026 middelen beschikbaar gesteld om te kunnen voorzien in extra

onderwijsruimte in Zevenhuizen, Moordrecht en Nieuwerkerk aan den IJssel. In Zevenhuizen wordt het circulaire gebouw opnieuw ingezet. Voor Moordrecht en Nieuwerkerk a/d IJssel -en voor een aantal lopende vervangingsopgaven alsmede de toekomstige behoefte aan onderwijshuisvesting in Cortelande- is een raamovereenkomst afgesloten met een unitbouwer voor het afnemen van tijdelijke lokalen. Door te voorzien in flexibele onderwijshuisvesting kan de gemeente beter inspelen op de actuele ontwikkelingen en leerlingenaantallen. Voor Cortelande wordt gewerkt aan een plan van aanpak voor de realisatie van maatschappelijke voorzieningen. Vanwege de wettelijke verplichting is onderwijshuisvesting hierin een belangrijk onderdeel, inclusief ruimte voor bewegingsonderwijs. Tot nu toe hebben twee schoolbesturen voor primair onderwijs een aanvraag bij het ministerie van OCW ingediend om een school te starten in Cortelande, waarvan er één in 2025 is toegekend. Het ministerie zal medio 2026 een besluit nemen over de andere aanvraag.
De twee schoolbesturen voor Voortgezet Onderwijs die nu al in Nieuwerkerk aan den IJssel gesitueerd zijn, hebben eind 2025 een aanvraag ingediend bij het ministerie voor het stichten van een nieuwe school. Dit betreft een samenwerkingsschool, inclusief eindonderwijs voor havo en vwo. Medio 2026 hebben ministerie en inspectie hiervoor groen licht gegeven. Het onderzoek om te komen tot een geschikte locatie voor de nieuwe school loopt nog.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 3.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *"De groei van onze gemeente benutten we optimaal om zo, in samenhang tussen dorpen en buurtschappen, onze voorzieningen beter aan te laten sluiten aan de behoefte en op peil te houden."* uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor toegankelijke/goede voorzieningen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
3.2.1. Er is sprake van een consistent en herkenbaar beleid rond onderwijs.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	**Middelen**	**Verantwoording**
3.2.1 De in december 2023 vastgestelde Visie op Onderwijs dient als richtinggevend kader. Uitvoeringsprogramma's, projecten en beleidskeuzes zijn gebaseerd op en worden getoetst aan deze integrale visie. De visie, de Lokale Educatieve Agenda (LEA) en het Integraal Huisvestingsplan (IHP) vormen de basis voor en zijn vast agendapunt in de overleggen met schoolbesturen en -directeuren.		De visie op onderwijs functioneert dit jaar opnieuw als richtinggevend kader voor de beleidsontwikkeling. We realiseren een nieuwe Lokale Educatieve Agenda (2027 – 2030). Tijdens gevoerde overleggen zijn de visie, de LEA en het IHP onderdeel van de agenda.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 3.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *"Beter anticiperen op onze groei en het aantal benodigde schoollokalen eventueel in een flexibele huisvesting."* uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor onderwijs.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
3.2.2 Goed onderwijs vindt plaats in goede huisvesting. Dit betekent: 3.2.2.1 De onderwijsinhoudelijke aspecten uit de Onderwijsvisie, zoals beschreven in Hoofdstuk 3 Visie en Beleidsambities van het IHP, spelen een leidende rol in de bouwprojecten.

3.2.2.2 Bij nieuwbouw wordt de benodigde capaciteit bepaald op het jaar waarop het verwachte aantal leerlingen het grootst is en wordt rekening gehouden met een bandbreedte voor extra groei van het aantal leerlingen en multifunctioneel gebruik.
3.2.2.3 Noodlokalen worden alleen neergezet om een tijdelijke situatie te overbruggen:
- tijdens vervangingsopgave: als interim-voorziening.
- tijdens uitbreidingsopgave: waarbij we voor groeiwijken uitgaan van de t=0 systematiek en voor bestaande wijken van de t-1 systematiek

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
3.2.2.1 Afronden van diverse haalbaarheidsonderzoeken op grond van het IHP 2023-2027.		Er is verder gewerkt aan de huisvestingsopgaven uit het IHP, periode 0-5 jaar. Een aantal haalbaarheidsonderzoeken zijn afgerond. Voor enkele opgaven lopen er nog haalbaarheidsonderzoeken (Dorrestein, VO en Cortelande).
3.2.2.2 Uitvoeren van diverse projectplannen volgens het vastgestelde Uitvoeringsprogramma.		Het college heeft in september 2026 een keuze gemaakt voor de locatie voor tijdelijke huisvesting van de scholen in Wijk Zuidplas (Nieuwerkerk a/d IJssel) . Er kan nu worden aangevangen met het project ‘vervanging scholen wijk Zuidplas’. In Q4 wordt gestart met de uitvoering van de verbouwing van het schoolgebouw aan de Donge (wijk Esse). Ook worden in Q4 tijdelijke lokalen geplaatst bij de Terp, KC Koningskwartier en de St Jozefschool.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 3.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“Inzetten op volledig voortgezet onderwijs in Zuidplas.”* uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor onderwijs.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
3.2.3. Het realiseren van volledig voortgezet onderwijs

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
3.2.3 Samen met de schoolbesturen uitvoering geven aan deze specifieke opgave uit het IHP 2023-2027. Het betreft in eerste instantie een haalbaarheidsonderzoek naar de kansrijke locaties.		Het haalbaarheidsonderzoek naar de kansrijke locaties wordt betrokken bij de brede gebiedsontwikkeling. Met de schoolbesturen vindt afstemming plaats over scenario’s voor de korte en de langere termijn.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 3.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“Betere aansluiting tussen passend onderwijs en jeugdhulp op scholen.”* uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, sub spoor onderwijs.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
3.2.4. In 2026 vinden meer kinderen en jongeren een passend onderwijs/zorgaanbod (ten opzichte van 2022).

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
3.2.4.1 Uitvoering geven aan de Regionale aanpak VSV, Lokale Educatieve Agenda, Passend Onderwijsplannen van de Samenwerkingsverbanden Onderwijs.		In de regionale uitvoeringsagenda's passend onderwijs wordt vormgegeven aan speerpunten op gebieden als thuiszitters, integrale arrangementen onderwijs en zorg en collectieve zorginzet, zowel in Midden-Holland als bij de IJsselgemeenten. De thema's passend, inclusief en thuisnabij onderwijs uit de LEA zijn vaste agendapunten bij de overleggen met schoolbestuurders en -leiders. Langs deze weg worden 6 maal per jaar de stand van zaken, successen en knelpunten besproken. Dit jaar actualiseren we de LEA. Ook zijn de ondersteuningsplannen van de samenwerkingsverbanden passend onderwijs (SWV Aan den IJssel en KOERS VO) besproken en afgestemd, onder meer op de doorgaande lijn PO-VO. De regionale aanpak VSV krijgt dit jaar nieuwe impuls vanuit de per 1 januari 2026 in werking getreden Wet van school naar duurzaam werk, waarmee de Doorstroompunt-doelgroep is verbreed naar 18-27 jaar.
3.2.4.2 Vervolg geven en verbreden van de pilot IKC.		De uitrol van de inzet van een jeugdhulpdeskundige op school (analoog aan de pilot KC Koningskwartier) is dit schooljaar gerealiseerd op De Terp en IXIEJE. Op beide scholen is de jeugdhulpdeskundige structureel aanwezig en werkt zowel individueel als groepsgericht.
3.2.4.3 Thuisnabij onderwijs agenderen bij OOGO en Jeugdhulporganisaties.		Thuisnabij onderwijs is onderdeel van de Lokale Educatieve Agenda en is van daaruit ongewijzigd een vast agenda-onderwerp bij het OOGO. De taalklassen in het primair onderwijs zijn dit schooljaar uitgebreid, vanwege uitbreiding van de populatie. Anderstalige leerlingen in het voortgezet onderwijs kunnen terecht bij de ISK in Capelle aan den IJssel. In beide regio's, Midden-Holland en Aan den IJssel, liggen ontwikkelagenda's passend onderwijs ten grondslag aan deze samenwerking en wordt gewerkt aan de verdere uitvoering ervan.

Verbonden partijen

Stichting ZO!
Stichting ZO! verzorgt het schoolmaatschappelijk werk op de basisscholen en levert de jeugdhulpdeskundige in het KC Koningskwartier en daarnaast vanaf het begin schooljaar 2025-2026 op twee andere scholen. In het voorjaar 2026 wordt deze laatste inzet geëvalueerd.

Product 3.3 Cultuur

Algemeen doel product
Het bevorderen van een divers, toegankelijk en duurzaam aanbod van cultuur en erfgoed, dat bijdraagt aan mentale gezondheid, sociale cohesie en het versterken van persoonlijke en collectieve identiteit.

Ontwikkelingen
Lokaal
Cultuurvisie
De uitwerking van de cultuurvisie in een uitvoeringsprogramma moet nog plaatsvinden. Deze uitwerking hangt samen met de uitwerking van de andere visies binnen het sociaal-maatschappelijk domein en uiteraard in afstemming met het culturele veld.

Erfgoed
We zetten in op het adviseren van eigenaren over duurzame herbestemming en het toekomstbestendig maken van erfgoed, het handhaven van de instandhoudingsplicht voor erfgoed en het vergroten van de kenbaarheid van erfgoed.

Regionaal
De samenwerking tussen de gemeenten binnen de Regio Midden-Holland op het gebied van cultuur wordt voortgezet en verbreed. Als stedelijke cultuurregio hebben we een goede informatiepositie waardoor we beter kunnen anticiperen op Rijksbeleid.

Doelstellingen en inspanningen
In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 3.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“Huidig cultuurbeleid continueren.”* uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor cultuur en erfgoed.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
3.3.1 Inwoners worden in staat gesteld om zich op cultureel gebied te ontwikkelen, met aandacht voor kwetsbare doelgroepen.
3.3.2 Medio 2026 is het aantal deelnemers aan culturele activiteiten gestabiliseerd met 70% op basis van het panelonderzoek cultuur. De tevredenheid over het culturele activiteitenaanbod is gestabiliseerd.
3.3.3 Medio 2026 is het huidige culturele erfgoed in de gemeente behouden gebleven en is de zichtbaarheid en vindbaarheid voor de inwoners toegenomen.

3.3.4 Bij de ontwikkeling van ruimtelijke projecten worden koppelkansen met cultuur en erfgoed benut.
3.3.5 Het aanbod van erfgoedevenementen is uitgebreid.

Effectindicator	Realisatie 2019 (nulmeting)	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Zomernota 2026	Najaarsnota 2026	
3.3.2.1 Deelnemers culturele activiteiten	79%	Niet bekend	In 2026 d.m.v. panelonderzoek	≥ 70%	79%	79%	
3.3.2.2 Tevredenheid over culturele activiteitenaanbod	22%	Niet bekend	In 2026 d.m.v. panelonderzoek	≥ 22%	22%	22%	

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
3.3.1.1 Stimuleren van onze culturele partners om vernieuwende activiteiten te initiëren, waarbij er volop aandacht is voor de samenwerking met het onderwijsveld (cultuureducatie) en het zorg- en welzijnsveld (in aansluiting op projecten ter bestrijding van eenzaamheid, stress en depressie).		Er vinden op scholen, in dorpshuizen, in verzorgingshuizen en op andere plekken tal van activiteiten plaats. Culturele organisaties maken gebruik van de mogelijkheid om het aanbod zichtbaar te maken op de Uit-agenda die maandelijks verschijnt.
3.3.1.2 Op lokaal niveau vorm (blijven) geven aan Europese (culturele, educatieve, sportieve en zakelijke) uitwisseling; samen met de inwoners en organisaties binnen Zuidplas onderhouden we de banden met onze Duitse partnergemeente Bückeburg. De Stichting Internationale Betrekkingen is (in samenspraak met de gemeente) verantwoordelijk voor de organisatie en de uitvoering van de jumelage-activiteiten.		Er vinden ook in 2026 activiteiten plaats in het kader van de jumelage. Met ingang van Q2 2026 is het voor organisaties uit Zuidplas mogelijk om gebruik te maken van een subsidieregeling, wanneer zij een uitwisseling organiseren met een gelijksoortige organisatie in Bückeburg.
3.3.3.1 Een uitvoeringsprogramma opstellen in samenspraak met de klankbordgroep erfgoed en extra aandacht geven aan het delen van informatie en kennis.		Besloten is om de Erfgoedvisie niet te actualiseren, aangezien in de Omgevingsvisie de verouderde passages al worden herijkt. Er is een spreekuur voor erfgoed gelanceerd, waar eigenaren van erfgoed hun plannen kosteloos kunnen laten toetsen. Ook is in samenwerking met de Groene Grachten, de Groene Menukaart Zuidplas ontwikkeld. Daarmee kunnen eigenaren van oude panden kijken hoe zij het beste kunnen verduurzamen.
3.3.4.1 Opnemen van een paragraaf over cultuur en erfgoed in de ruimtelijke plannen.		Bij ruimtelijke ontwikkelingen in de (directe) omgeving van erfgoed wordt gekeken naar een betere beleving van het monument en de monumentale waarden.

3.3.5.1 Stimuleren van onze erfgoedpartners om erfgoedevenementen te initiëren.		De gemeente ondersteunt erfgoedinitiatieven vanuit het veld en betrekt organisaties bij diverse ontwikkelingen.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 3.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *"De groei van onze gemeente benutten we optimaal om zo, in samenhang tussen dorpen en buurtschappen, onze voorzieningen beter aan te laten sluiten aan de behoefte en op peil te houden."* uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor toegankelijke/goede voorzieningen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
3.3.6 Teneinde een integraal beeld te behouden op het voorzieningenniveau van Zuidplas, stellen we complementair hieraan een visie op maatschappelijke voorzieningen op voor de gehele gemeente die leidraad kan zijn voor het voorzieningenprogramma.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	**Middelen**	**Verantwoording**
3.3.6 De visie op maatschappelijke voorzieningen werken we verder uit in een voorzieningenprogramma		De *Visie maatschappelijke voorzieningen 2025-2040* wordt nader uitgewerkt in een Uitvoeringsplan maatschappelijke voorzieningen. Hierin wordt de koppeling gelegd met andere trajecten waarin acties en inspanningen op het gebied van voorzieningen aan de orde komen, zoals de Gebiedspaspoorten en de Opgave Cortelande. In het uitvoeringsplan worden zowel de vraagstukken rond gemeente brede voorzieningen (zoals het toekomstig gemeentelijk zwemaanbod, zie ook 3.1 Sport) als voorzieningenvraagstukken op het niveau van de afzonderlijke dorpskernen (inclusief Cortelande) behandeld. Tevens wordt een afwegingskader opgenomen voor het maken van locatiekeuzes voor gemeente brede voorzieningen. Planning is om het uitvoeringsplan in kwartaal 4 van 2026 vast te laten stellen door het college.

Wat mag het programma maatschappelijk domein kosten?

3. Maatschappelijk domein					bedragen * € 1.000
Mutaties van afwijkingen > 10% en > € 50.000	2026	2027	2028	2029	2030
3.1: Sport	395	106	105	95	94
Bijstelling investeringen sport	-	93	92	91	90
Bijstelling kapitaallasten NJN 2026	381	-	-	-	-
Lease wagenpark	-	-	-	-20	-20
Kleine mutaties	13	13	13	24	24
3.2: Onderwijs	-211	64	-53	-52	-52
Grondwerk tijdelijke lokalen Nieuwerkerk, Wijk Zuidplas	-210	-	-	-	-
Aanbestedingsresultaat IHP Donge	-	66	-51	-50	-50
Bijstelling kapitaallasten NJN 2026	-1	-	-	-	-
Kleine mutaties	-	-2	-2	-2	-2
3.3: Cultuur	-7	-46	-46	-46	-46
Bijstelling kapitaallasten NJN 2026	40	-	-	-	-
Informatiepunten digitale overheid (dekking gemeentefonds)	-44	-44	-44	-44	-44
Budgettair neutraal	-2	-2	-2	-2	-2
Totaal	**176**	**124**	**6**	**-3**	**-4**

- = nadeel / + = voordeel

Product 3.1 Sport

Bijstelling investeringen sport

Zoals beschreven en toegelicht onder het kopje ‘Ontwikkelingen’, zijn de recent uitgevoerde investeringen in de aanleg en vervanging van sportvelden goedkoper uitgevallen dan geraamd. Dit komt onder meer door een aangepaste aanbestedings- en uitvoeringsaanpak, waarbij de gemeente meer regie heeft gevoerd en werkzaamheden waar mogelijk in de winterperiode zijn uitgevoerd. In totaal worden de kredieten voor de korfbal-, voetbal- en hockeyvelden met € 760.000 afgeraamd.

Daarnaast zijn ook de kredieten met betrekking tot het sportpark Swanladriehoek bijgesteld met € 1.268.000. De kredieten betreffen de kosten voor het aanleggen van de nieuwe velden voor de voetbalvereniging en de kosten voor het voorbereiden en aanleggen van de bijbehorende voorzieningen. De aanleg van de velden is het afgelopen jaar aanbesteed en daar is een flink aanbestedingsvoorstel behaald. Voor de overige kosten is er sprake van een verrekening met de grondexploitatie en ook hier zijn aanbestedingsvoordelen behaald.

De bijstelling van deze kredieten heeft lagere kapitaallasten tot gevolg.

Met ingang van 2027 een structureel voordeel van € 93.000

Bijstelling kapitaallasten NJN 2026
Zie de toelichting bij programma 6. Dit geldt ook voor de producten 3.2 en 3.3.

Product 3.2 Onderwijs
Grondwerk tijdelijke lokalen Nieuwerkerk, Wijk Zuidplas
Voor de infrastructurele werken die te maken hebben met de plaatsing van de tijdelijke huisvesting voor de scholen Zuidplas is naar schatting een bedrag benodigd van € 210.000. Aanvang werken Q4 2026.
Voor 2026 een incidenteel nadeel van € 210.000

Aanbestedingsresultaat IHP Donge
Voor het project Donge is naar aanleiding van het aanbestedingsresultaat een extra raming van circa € 1,3 miljoen nodig. Dit heeft een structurele stijging van de kapitaallasten tot gevolg.
Daarnaast vindt er een verschuiving in de tijd plaats; de raming van 2026 verschuift voor een groot deel naar 2027. Dit resulteert in een incidenteel rentevoordeel.
Voor 2027 een incidenteel voordeel van € 66.000. Met ingang van 2028 een structureel nadeel van € 51.000

Kleine mutaties - Afronding IHP Uitbreiding Koningskwartier (nagekomen kosten)
Bij de jaarrekening 2025 is het krediet IHP Uitbreiding Koningskwartier afgesloten (er resteerde nog een bedrag van € 178.000).
Er zijn in 2026 nog nagekomen kosten van € 51.000, om die reden wordt het krediet heropend.
Met ingang van 2027 een structureel nadeel van € 2.000

Product 3.3 Cultuur
Informatiepunten digitale overheid (dekking gemeentefonds)
Dit betreft de gereserveerde middelen vanuit het gemeentefonds (zie verder programma 6).
Nadeel van € 44.000 vanaf 2026

Programma 4 Ruimtelijk beleid en ontwikkeling

Ontwikkeling met dorpse identiteit

Dit programma bestaat uit de volgende producten:
4.1 Ruimtelijke ordening en vergunningverlening
4.2 Wonen
4.3 Economie
4.4 Verkeer en vervoer
4.5 Gebiedsontwikkeling
4.6 Duurzaamheid

Inleiding

Onze gemeente kenmerkt zich door haar ondernemende karakter. We investeren in het behoud van het dorpskarakter en waar nodig in het versterken van de dorpen van Zuidplas zodat het daar prettig wonen en werken blijft. Daarbij bouwen we naar zowel lokale als bovenregionale behoefte, waarbij integrale en duurzame gebiedsontwikkeling ons uitgangspunt is. We hebben oog voor een evenwichtige woningvoorraad, de verkeersontsluiting, het voorzieningenniveau en het ondernemerschap. We bereiden grote transities voor op het gebied van energie, klimaat en de uitvoering van de Omgevingswet.

Product 4.1 Ruimtelijke ordening

Algemeen doel product

Het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving. Hierin is de omgevingskwaliteit toekomstbestendig en zet de gemeente in op een doelmatig beheer, gebruik en ontwikkeling van de fysieke leefomgeving.

Ontwikkelingen

Van gebiedspaspoorten en visies naar omgevingsprogramma en nieuwe omgevingsvisie

Levendige dorpen ontstaan niet vanzelf. Ze vragen om aantrekkelijke voorzieningen, actieve verenigingen, betrokken ondernemers, vrijwilligers, culturele activiteiten, sport, onderwijs en een aantrekkelijke openbare ruimte. Deze ontwikkelingen vragen investeringen die, in het licht van de financiële situatie, duidelijke keuzes en een goede verdeling van de schaarse ruimte vragen. Om dit te bereiken zetten we de kerninstrumenten van de Omgevingswet in.

De Omgevingswet omvat meerdere kerninstrumenten. Voor de gemeente zijn dit de omgevingsvisie, het (vrijwillige) omgevingsprogramma en het omgevingsplan. Om een (juridische) basis te krijgen voor de verdere ontwikkeling van onze gemeente, is het van belang dat we gebruik maken van de binnen de wet benoemde kerninstrumenten. Losse gebiedsvisies en gebiedspaspoorten hebben geen (juridische) status en vormen daarmee ook geen basis waarop we een gebied verder kunnen ontwikkelen.

Omgevingsplan

Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet heeft de gemeente een Omgevingsplan van rechtswege. Dit omgevingsplan bestaat uit een tijdelijk deel (alle oude bestemmingsplannen en verordeningen van de gemeente en bruidsschatregels) en een nieuw deel (wat op dit moment nog leeg is, met uitzondering van bruidsschatregels). Het omzetten van regels van het tijdelijke deel naar het nieuwe deel van het omgevingsplan moet eind 2031 klaar zijn.

Beide producten (geactualiseerde omgevingsvisie en wijziging omgevingsplan) worden daarna ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraad. Ook voor het landelijk gebied rondom alle dorpen wordt een wijziging van het omgevingsplan opgesteld en aan de gemeenteraad voorgelegd. Momenteel is de gemeente bezig met het opstellen van de tweede wijziging omgevingsplan. De verwachting is dat deze eind 2026/begin 2027 ter vaststelling aan de raad wordt voorgelegd.

In het omgevingsplan voor de héle gemeente wordt gewerkt aan actueel ruimtelijk beleid, waarbij voldoende mogelijkheden zijn om mee te denken met initiatiefnemers en de ambities zoals geformuleerd in de omgevingsvisie, te realiseren. In deze fase zal de gemeente ook kijken naar de dienstverlening in de

vorm van toepasbare regels. Met deze producten bieden we ruimte aan initiatieven binnen en rondom de dorpen, met de nadruk op het optimaliseren van maatschappelijk rendement.

Opgave Duurzaamheid en Landschappelijk Zuidplas
Binnen de opgave duurzaamheid en landschappelijk Zuidplas zetten we in op het behouden en versterken van de groene en landelijke uitstraling van onze gemeente. We werken hierbij aan een duurzaam energiesysteem binnen de energietransitie waar netcongestie een belangrijk onderdeel van is, het versterken van de biodiversiteit, klimaatadaptatie, natuurontwikkeling en recreatie.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *"Ruimte geven aan ondernemers."* uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
4.1.1 We werken conform de uitgangspunten van de Omgevingswet. Dit leidt uiteindelijk tot snellere en betere besluitvorming, met ruimte voor maatwerk. Dit vraagt om een integrale werkwijze van de gemeente, inwoners, bedrijven en belanghebbenden. Hierdoor wordt het vestigingsklimaat aantrekkelijker.
4.1.2 We behandelen de initiatieven van ondernemers en inwoners op de intake- en omgevingstafel om hen beter te informeren over de wenselijkheid en haalbaarheid van hun initiatieven.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
4.1.1.1 We streven ernaar om 95% van de aanvragen voor alle binnenplanse en buitenplanse omgevingsplanactiviteiten binnen de wettelijke reactietermijn af te handelen.		Deze inspanning ligt op schema met een percentage van 96%.
4.1.1.2 In 2026 wordt een (deel)omgevingsplan ter vaststelling voorgelegd aan de raad. Het (deel)omgevingsplan wordt wel in 2025 ter inzage gelegd.		De 1e wijziging omgevingsplan is op 3 februari 2026 vastgesteld. De 2e wijziging is momenteel in voorbereiding en zal naar verwachting in Q4 ter inzage worden gelegd.
4.1.2.1 De wenselijkheid en haalbaarheid van initiatieven van ondernemers en inwoners wordt op de intake- en omgevingstafel besproken, waarbij wordt gestreefd binnen 12 weken een antwoord te geven.		Momenteel ligt deze inspanning op schema.

Verbonden partijen

Omgevingsdienst Midden-Holland (ODMH)
De Omgevingswet is per 1 januari 2024 in werking getreden en heeft daarmee een grote invloed op de werkzaamheden van de Omgevingsdienst Midden-Holland. Deze draagt bij aan een veilige, duurzame en gezonde fysieke leefomgeving door:

- Uitvoering van taken op het gebied van milieu in het algemeen en de Wet milieubeheer en aanverwante wetten in het bijzonder, waaronder de taken op het gebied van milieuvergunningverlening, -handhaving en -toezicht (Omgevingswet). Ook voorziet de ODMH de gemeente Zuidplas van specialistisch milieuadvies (geluid, bodem, lucht, etc.).

- Uitvoering van de vergunningverlening en handhaving op de bouw- en woningtoezicht op grond van de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging Bouw.

Bovenstaande taken die door de ODMH worden uitgevoerd, dragen bij aan de doelstellingen en inspanningen met betrekking tot het beter faciliteren van ondernemers en inwoners.

Product 4.2 Wonen en omgevingswet

Algemeen doel product

Zuidplas bouwt de komende jaren voor een duurzaam inclusieve samenleving waar ook zorg en aandacht is voor huishoudens die minder zelfredzaam zijn. De gemeente wil de komende jaren een deel van de lokale en (boven)regionale bouwopgave voor haar rekening nemen.

Ontwikkelingen

Wet Versterking regie volkshuisvesting

Op 1 juli 2026 is de w*et Versterking regie volkshuisvesting (*wVrv) van kracht geworden. Hierdoor zijn verschillende componenten van de Huisvestingswet, de Woningwet en de Omgevingswet gewijzigd. De wVrv schrijft onder meer voor dat in regioverband sprake moet zijn van 30% sociale huur in de woningvoorraad. Dit is nu nog niet het geval. Ook moeten de aanvullende urgentiecategorieën per regio opnieuw bepaald worden, naast de wettelijk bepaalde urgentiecategorieën. Deze mogen niet in strijd zijn met elkaar. Dit vraagt om regionale afstemming die van Q4 2026 tot en met Q2 2027 zal plaatsvinden. Vooruitlopend op het wettelijke vereiste van het hebben van een volkshuisvestingsprogramma, worden al de eerste stappen hiervoor gezet en is het streven om de raad vroegtijdig mee te nemen door middel van een wensen- en bedenkingenprocedure. Daarnaast wordt er gezorgd dat er, conform de wet, per 1 juli 2027 een huisvestingsverordening is die voldoet aan de wettelijke voorwaarden. Officieel hebben gemeenten tot 1 januari 2028 om een huisvestingsverordening op te stellen die conform de wet is. Echter, Zuidplas stelt haar huisvestingsverordening in regionaal verband op en de geldigheidstermijn van de verordeningen van de overige gemeenten lopen medio 2027 af.
In september 2026 heeft ter afstemming een informatiesessie over de huisvestingsverordening met de raad plaatsgevonden.

Woonwagenstandplaatsen

In de actualisatie van de Woonvisie is de ambitie voor wat betreft woonwagenstandplaatsen vastgelegd. In het op te stellen gemeentelijke Volkshuisvestingsprogramma moet het beleid voor woonwagenbewoners als aandachtsgroep eveneens opgenomen worden. Er ligt een opgave om extra woonwagenstandplaatsen te realiseren in Zuidplas, om daarmee te voorzien in de behoefte. In de NvU van Cortelande is opgenomen dat we 6-8 woonwagenstandplaatsen in Cortelande realiseren. In het nog niet onherroepelijke omgevingsplan (CHW bestemmingsplan Middengebied Zuidplaspolder 1) van het Middengebied is opgenomen dat op een woonwagenlocatie minimaal 2 en maximaal 3 woonwagenstandplaatsen zijn toegestaan. Voor 6-8 standplaatsen zijn zodoende 2-3 woonwagenlocaties nodig. Het streven is om het beleid in Q2 2027 door het college vastgesteld te hebben.

Huisvesting en taakstelling statushouders

Per 1 juli 2026 is gemeente Zuidplas gedaald van trede 4 naar trede 1 op de provinciale interventieladder van het interbestuurlijke toezicht. De interventieladder is een stappenplan dat de provincie gebruikt om te controleren of gemeenten hun wettelijke taakstelling voor het huisvesten van statushouders halen. Als een gemeente achterblijft bij het behalen van de opgelegde huisvestingsaantallen, doorloopt de toezichthouder een stappenladder die eindigt op trede 6 waar de provincie de taak op kosten van de gemeente op zich neemt. In het restant van 2026 moeten er voldoende personen gehuisvest worden om per 1 januari 2027 niet opnieuw op de interventieladder te stijgen. De huisvesting van statushouders is een onderwerp van gesprek bij de prestatieafspraken met woningcorporaties.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *"Een passend en betaalbaar woonaanbod voor alle doelgroepen binnen Zuidplas."* uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor wonen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
4.2.1 In 2026 voldoet het woningbouwprogramma voor de komende 10 jaar voor 95% aan de uitgangspunten van 2/3 betaalbaar, waaronder 30% sociale huur, 10% middenhuur en koopwoningen tot € 390.000 (prijspeil 2024).
4.2.2 We stimuleren passende huisvesting voor doelgroepen met specifieke aandacht voor arbeidsmigranten, starters en ouderen zodat zij zich kunnen vestigen in Zuidplas.

Effectindicator	Nulmeting	Realisatie 2024	Begroting 2024	Begroting 2025	Zomernota 2025	Begroting 2026	Zomernota 2026	Najaarsnota 2026
4.2.1 Woningbouwprogramma dat de komende 10 jaar voldoet aan de uitgangspunten van 2/3 betaalbaar	onbekend	83%		89%	93%	≥ 95%	82%	84%

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
4.2.1.1 Inzicht verkrijgen door data rondom wonen te digitaliseren in een lokaal dashboard wonen.		Op 6 juli 2026 is het dashboard wonen live gegaan. Sindsdien wordt gewerkt aan het optimaliseren van de data, mede door een koppeling te maken met de voortgangsrapportages van projecten. Het dashboard geeft inzicht in de woningbouwprogrammering van Zuidplas door informatie over de woningbouwprojecten.
4.2.1.2 Om het betaalbare aanbod voor doelgroepen te vergroten wordt er op tijdelijke- flexwoningen ingezet.		Door de koppeling met het onherroepelijk worden van de ROL, zijn er met de 48 flexwoningen die mede gefinancierd worden door het COA, geen nieuwe ontwikkelingen. De inzet op -tijdelijke- flexwoningen heeft in 2026 nog niet geleid tot het vergroten van het betaalbare aanbod voor doelgroepen.

4.2.1.3 en 4.2.2.4 Uitvoering geven aan de regionale woonzorgvisie en uitgangspunten op te nemen in het regionale afsprakenkader en het lokale volkshuisvestingsprogramma.		In Q4 2026 wordt het regionale afsprakenkader wonen en zorg vastgesteld, de uitgangspunten worden zoveel mogelijk opgenomen in het lokale volkshuisvestingsprogramma.
4.2.1.4 Vergroten van het woningaanbod door het bijbouwen van ruim 700 woningen in 2025 en 2026 in en aan de dorpen én door de bestaande woningvoorraad te verruimen. De gronden in het Middengebied worden bouwrijp gemaakt en er wordt gestart met bouwen van de eerste woningen in 2026.		In 2025 zijn er 250 nieuwbouwwoningen opgeleverd. Hoewel momenteel veel projecten vertraging oplopen, is de actuele prognose dat er ook in 2026 nog 350 tot 450 woningen worden opgeleverd. Hiervoor zijn in eerdere jaren vergunningen verleend. In 2026 worden de gronden in het Middengebied nog niet bouwrijp gemaakt, de startbouw van de woningen is nu voorzien in 2028.
4.2.2.1 Stimuleren CPO (collectief particulier opdrachtgeverschap) door locaties beschikbaar te stellen in het Middengebied.		In 2026 worden de mogelijkheden om ruimte te bieden aan CPO geïnventariseerd. Het is mede afhankelijk van de ontwikkelings- en marktstrategie of en waar hiervoor locaties beschikbaar worden gesteld.
4.2.2.2 Uitvoering geven aan het uitvoeringsprogramma huisvesting arbeidsmigranten.		De evaluatie van het Beleidskader Huisvesting Arbeidsmigranten en Kamerverhuur gemeente Zuidplas 2023 is in de afrondende fase. Verwachting is dat in Q4 van 2026 de evaluatie aan de raad wordt toegezonden. Ook is er in het voorjaar op dit onderwerp een rapport van de Groene Hart Rekenkamer verschenen. In Q2 2026 zijn er gesprekken gestart met twee initiatiefnemers.
4.2.2.3 We werken aan beleid voor woonwagenstandplaatsen. Dit beleid wordt verankerd in het volkshuisvestingsprogramma. We voldoen hiermee aan de wet Versterking regie volkshuisvesting.		Het beleid voor woonwagenstandplaatsen wordt grotendeels vastgelegd in het volkshuisvestingsprogramma en landt deels in een apart omgevingsprogramma woonwagenstandplaatsen. Het college stelt dit naar verwachting in Q2 2027 vast. De raad wordt vroegtijdig geïnformeerd over dit onderwerp en kan voorafgaand wensen en bedenkingen meegeven. Voor de doelgroep woonwagenbewoners wordt een participatieproces ingericht.
4.2.2.4 We passen de Huisvestingsverordening aan in 2027 zodat deze weer voldoet aan de (nieuwe) wettelijke vereisten (vanuit de wet Versterking regie volkshuisvesting).		In Q2 en Q3 is er in regioverband gesproken over de kaders waaraan een nieuwe regionale huisvestingsverordening moet voldoen. In Q2 heeft er ook een participatiesessie met externen plaatsgevonden. In Q3 vindt er een informatieve sessie plaats met de gemeenteraad, waarna er met deze verzamelde input gewerkt gaat worden aan de definitieve nieuwe regionale huisvestingsverordening.
4.2.2.5 en 4.2.1.5 We stellen een volkshuisvestingsprogramma op. Hiermee voldoen we aan de wet Versterking regie volkshuisvesting, die per 1-7-2026 in werking is getreden.		De voorbereidingen voor het opstellen van het volkshuisvestingsprogramma zijn gestart. Hiermee ligt het proces op schema voor vaststelling ervan in Q2 van 2027.

4.2.2.6 We verkennen de mogelijkheden intern en extern tot het optoppen van de bestaande voorraad.		In de prestatieafspraken van 2026 is afgesproken dat er in in samenwerking met de woningbouwcorporaties in 2026 een inventarisatie plaatsvindt. Bij de bestuurlijke gesprekken over de voortgang van de prestatieafspraken met de woningcorporaties, is gekeken naar de mogelijkheden en onmogelijkheden voor optoppen. Uit de eerste interne verkenningen van de woningbouwcorporaties blijkt dat de mogelijkheden niet alleen zeer beperkt, maar ook erg kostbaar zijn in vergelijking met andere mogelijkheden binnen Zuidplas. De gemeente blijft in gesprek over het faciliteren van mogelijkheden tot optoppen wanneer deze er wel zijn. De gemeente gaat zelf binnen een bredere scope nog kijken naar de mogelijkheden voor optoppen.
4.2.2.7 We maken afspraken over (het toewerken naar) het veranderen van het woonruimteverdeelsysteem van de B/L score naar een inschrijfmodel. Dit doen we in regionaal verband. We beogen hiermee een meer uniform systeem te creëren voor woningzoekenden.		In 2026 is er gesproken over de voordelen en nadelen van het veranderen van het woonruimteverdeelsysteem van de B/L score naar een inschrijfmodel. Om hier eenduidig inzicht in te krijgen, is besloten een impactanalyse uit te voeren. Deze wordt in Q4 2026 uitgevoerd. De resultaten hiervan zorgen voor een basis om hier in regionaal verband een besluit over te nemen in 2027.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“Verbeteren van de doorstroming op de woningmarkt.”* uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor wonen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
4.2.3 De woningbouwprogrammering voor nieuwe ontwikkellocaties richt zich maximaal op de lokale doorstroming. Zodat er meer woningen vrijkomen voor woningzoekenden.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
4.2.3.1 Door middel van raamovereenkomsten afspraken met woningcorporaties maken over het bevorderen van doorstroming.		In de prestatieafspraken van 2026 is opgenomen dat er wordt gestart met de eerste doorstroominstrumenten en dat die in 2027 worden uitgebreid. Hieraan wordt voldaan door te werken aan het instellen van de doorstroommakelaar voor senioren. In 2026 is met de regiogemeenten en met woningbouwcorporaties gesproken over het aanstellen van een doorstroommakelaar voor senioren en de kaders hiervoor. Een definitief besluit volgt nog.
4.2.3.2 Inzetten op het stimuleren van doorstroming door nieuwbouwwoningen zoveel mogelijk levensloopbestendig te realiseren.		In 2026 worden er 44 levensloopbestendige woningen opgeleverd die met voorrang aan Nieuwerkerkers worden aangeboden en in tweede instantie aan andere 55+ inwoners van Zuidplas. Daarnaast

		zijn er 60 gelijkvloerse sociale huurwoningen in de Swanladriehoek opgeleverd.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *"Versnellen van nieuw woningaanbod, bijvoorbeeld door het aanbieden van flexibele woonconcepten."* uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor wonen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
4.2.4 In 2025/2026 creëren we met ruimte voor flexwonen een versneld woningaanbod voor starters, jongeren, spoedzoekers en arbeidsmigranten, zodat hun kansen op de woningmarkt verbeteren.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	**Middelen**	**Verantwoording**
4.2.4.1 We blijven in 2025 onderzoeken of er concreet pauzelandschap(pen) of geschikte locaties voor flexwonen beschikbaar kunnen komen. *Voorstel tot aanpassing van de inspanning:* We onderzoeken of er concreet pauzelandschap(pen) of geschikte locaties voor flexwonen beschikbaar kunnen komen.		De locatieonderzoeken hebben tot nu toe niet geleid tot concrete locaties omdat we nog in afwachting waren van het besluit op de financieringsconstructie, die gelinkt was aan het besluit rondom de Regionale Opvang Locatie (ROL). Hierdoor waren verdere stappen in het onderzoek nog niet mogelijk.
4.2.4.2 Waar mogelijk benutten van subsidies om woningbouw te versnellen.		In 2026 is een nieuwe subsidiecoördinator aangesteld die onderzoekt welke subsidies voor Zuidplas interessant zijn.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *"Voor tenminste twee recreatieparken maken we een toekomstbestendige visie."* uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor wonen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
4.2.5. In 2025/2026 stuurt het college op een toekomstbestendige visie en situatie voor de recreatieparken, waarbij wordt ingespeeld op de dynamiek van de parken.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	**Middelen**	**Verantwoording**
4.2.5.1 Doorlopen van een breed participatietraject met de betrokken stakeholders: de eigenaar van het recreatiepark, eigenaren van recreatiewoningen, het recreatieschap Rottemeren, de Omgevingsdienst Midden-Holland, veiligheidspartners, lokale ondernemers en beheerders van maatschappelijke voorzieningen. *Voorstel tot aanpassing van de inspanning:*		In 2025 is een breed participatietraject doorlopen en zijn met experts alle acht recreatieparken bezocht en is met hen gesproken. Deze gesprekken zijn in 2026 voortgezet. Ook met de verschillende (keten)partners is gesproken.

4.2.5.1 Doorlopen van een breed participatietraject met de betrokken stakeholders: de eigenaar/exploitant van het recreatiepark, eigenaren van recreatiewoningen, de provincie Zuid-Holland, het Hoogheemraadschap van Schieland en Krimpenerwaard (HHSK), het Recreatieschap Rottemeren, de Omgevingsdienst Midden-Holland (ODMH), veiligheidspartners, lokale ondernemers en beheerders van maatschappelijke voorzieningen.		
4.2.5.2 Opstellen van een participatielogboek, waarin alle participatiemomenten en inbreng van participanten zijn geborgd.		Een participatieverslag is gemaakt en gedeeld met de gesprekspartners.
4.2.5.3 De gemeente richt een programma Toekomstbestendige recreatieparken in en werkt van daaruit integraal verder om de recreatieparken te helpen naar een toekomstbestendige situatie.		De eerste helft van 2026 is benut om 1) een start te maken met het opstellen van een lokaal kwaliteits- en afwegingskader en 2) samen met de recreatieparken, gemeente en (keten)partners de ontwikkelingsmogelijkheden per park te onderzoeken. De komende periode 1) vervolmaken we het lokaal kwaliteits- en afwegingskader en 2) gaan we hernieuwd met de recreatieparken, gemeente en (keten)partpartners in gesprek om een principe ontwikkelrichting per park te bepalen. Formele bestuurlijke besluitvorming vindt begin volgend jaar plaats. Daar waar opportuun starten we al met de gebiedsgerichte uitwerking van het toekomstbeeld, inclusief vertaling naar het omgevingsplan en handhaving.

Product 4.3 Economie

Algemeen doel product

Zorgdragen voor een goed ondernemersklimaat en vitale winkelgebieden en bedrijventerreinen.

Ontwikkelingen

In 2026 is de samenwerking met ondernemers verder versterkt door een verdere inzet op de relatie met ondernemersverenigingen, winkeliersverenigingen en regionale partners. Naar aanleiding van motie M76 "Inzet Ozb-verhoging niet-woningen" wordt uitvoering gegeven aan maatregelen die bijdragen aan een sterker ondernemersklimaat. Hierbij wordt ingezet op de ondersteuning en doorontwikkeling van bestaande Bedrijven Investeringszones (BIZ) en wordt verkend waar nieuwe collectieve samenwerkingsvormen mogelijk zijn.

De dienstverlening aan ondernemers is verbeterd en er is inmiddels meer ruimte voor het initiëren en begeleiden van gezamenlijke projecten. Hierdoor is de samenwerking met het lokale bedrijfsleven verder geïntensiveerd.

Ook op regionaal niveau worden stappen gezet in de verduurzaming en energiebesparing van bedrijventerreinen. Samen met de ODMH, de Oostland-gemeenten en de regio Midden-Holland worden ondernemers ondersteund bij energiebesparende maatregelen en de opwek van duurzame energie, waaronder zonnepanelen op bedrijfsdaken. Ondernemers worden actief geïnformeerd over subsidiemogelijkheden en ondersteuningsregelingen, zodat zij kunnen investeren in een toekomstbestendige en duurzame bedrijfsvoering.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *"Samenwerking stimuleren tussen ondernemers."* uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
4.3.1 We versterken de samenwerking met ondernemers op een zodanige wijze dat zowel de onderlinge samenwerking op de bedrijventerreinen/de winkelgebieden toeneemt en tevens de relatie met de overheid gecontinueerd en verbeterd wordt. De samenwerking draagt bij aan de kwaliteit van het gebied en zorgt voor voldoende werkgelegenheid, die van belang zijn voor de vitaliteit van de lokale samenleving.
4.3.2 We streven naar een toename van ondernemerstevredenheid over de onderlinge samenwerking en die met de gemeente ten opzichte van de 0-meting in 2022.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
4.3.1.1 Jaarlijks worden er minimaal 2 bijeenkomsten georganiseerd voor ondernemers (o.a. dag van de ondernemer in november).		Tijdens de Dag van de Ondernemer op 20 november 2026 wordt een netwerkbijeenkomst georganiseerd voor ondernemers uit Zuidplas.
4.3.1.2 Minimaal 1x per jaar vindt er een bestuurlijk gesprek plaats met de besturen van ondernemers en winkeliersverenigingen.		Op 1 april 2026 heeft bestuurlijk overleg plaatsgevonden met LTO/GTBN. Tijdens dit overleg is gesproken over onder meer de ontwikkeling van de emissieloze kas en de stagnatie in de verbetering van de waterkwaliteit in het kader van de Kaderrichtlijn Water (KRW). Daarnaast zijn afzonderlijke gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers van winkeliersverenigingen in Moerkapelle, Zevenhuizen en Nieuwerkerk aan den IJssel (Oude Dorp en Reigerhof). Op 1 september 2026 is met de winkeliers (en eigenaren) van het Oude Dorp gesproken over het Gebiedspaspoort Nieuwerkerk. Op 3 september 2026 is dit eveneens met de ondernemers en eigenaar van de Reigerhof gedaan. Voor het versterken van de ondernemersgraad in Zuidplas is op 17 september 2026 in samenwerking met de ODMH en PZH een ondernemersbijeenkomst georganiseerd. Op 18 september 2026 is

		een ondernemersontbijt georganiseerd om de gemeentelijke stimuleringsregeling samenwerking van en met ondernemers te bespreken.
4.3.1.3 Initiatieven voor het opstarten van een BIZ worden gefaciliteerd, o.a. door meewerken aan subsidieaanvragen.		Er is gewerkt aan de implementatie van de BIZ Zevenhuizen. Hiervoor wordt dit jaar een nieuwe verordening aan de gemeenteraad aangeboden. Daarnaast loopt de huidige BIZ-verordening voor het Oude Dorp in Nieuwerkerk aan den IJssel af. De BIZ-stichting heeft aangegeven de BIZ te willen voortzetten. Beide verordeningen worden naar verwachting eind dit jaar ter besluitvorming aan de gemeenteraad voorgelegd.
4.3.1.4 Versterken van de samenwerking tussen de ondernemers onderling, zowel lokaal als regionaal en bestendigen van de samenwerking met de gemeente.		Er is gewerkt aan de ontwikkeling van een subsidieregeling die samenwerking tussen ondernemers- en winkelierscollectieven stimuleert. Naar verwachting treedt deze regeling nog dit jaar in werking.
4.3.2.1 Met de economische monitor wordt tweejaarlijks de tevredenheid van de ondernemers over de onderlinge samenwerking en de relatie met de gemeente en de daarbij behorende dienstverlening (excl. ODMH) gemeten.		Dit najaar wordt het tweejaarlijkse onderzoek naar de ondernemerstevredenheid in Zuidplas uitgevoerd. De resultaten bieden inzicht in de waardering van ondernemers voor de samenwerking onderling en de dienstverlening van de gemeente.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“Onderzoeken (financiële) haalbaarheid verplaatsingsregeling voor ondernemers.”* uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
4.3.3 Bevorderen van verplaatsingsmogelijkheden van ondernemers waar (door veranderende ruimtelijke plannen en ontwikkelingen) te weinig toekomstperspectief geboden wordt.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	**Middelen**	**Verantwoording**
4.3.3 Ook in 2026 wordt niet gestart met een haalbaarheidsonderzoek. We wachten op de resultaten van de gesprekken van de Provincie Zuid-Holland met het Rijk en kijken met interesse uit naar het verplaatsings- en herstructureringsfonds. Naar aanleiding daarvan bezien we stappen die we als gemeente zetten. Het ziet er naar uit dat de verwachte duidelijkheid over dit fonds er in 2026 zal komen.		Bij de provincie Zuid-Holland wordt gewerkt aan een subsidieregeling voor bedrijfsverplaatsingen. Deze regeling is nog niet gereed en daarom nog niet in werking. Volgens de huidige inzichten wordt meer duidelijkheid verwacht in 2027.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *"Faciliteren van glasvezelnetwerken."* uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
4.3.4 Door middel van beleid, regelgeving en financiële voorwaarden (degeneratievergoeding) bevorderen wij de aanleg en/of beschikbaarheid van een breedbandinternetverbinding voor 100% van de adressen in Zuidplas.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
4.3.4 Realisatie van het glasvezelnetwerk op basis van de samenwerkingsovereenkomst uit 2023.		De uitvoering van de SOK is nagenoeg gereed. Op dit moment worden er een aantal restpunten afgerond.

Verbonden partijen

Regio Midden-Holland

De Regio Midden-Holland is een netwerkorganisatie waarin regionaal wordt samengewerkt. De regionale tafel Economie Onderwijs Arbeidsmarkt is één van de drie regionale tafels waar belangenbehartiging naar provincie en rijksoverheid centraal staat, het is een triple-Helixsamenwerking tussen Overheid, Onderwijs en Ondernemers. Zuidplas is hier sinds kort rechtstreeks bestuurlijk bij betrokken. Het triple-helixoverleg zet zich in voor een sterke economie, een aantrekkelijk innovatief vestigingsklimaat en toekomstbestendig onderwijs. In dit platform stemmen onderwijs, bedrijfsleven en gemeenten hun economische agenda's en gezamenlijke ambities op elkaar af. Ruimtelijk- economische visies voor werklocaties (bedrijventerreinen, kantoren, detailhandel) komen tot stand onder aansturing van het triple helixoverleg. Daarbij ziet het Triple Helix als gevolg van demografische en maatschappelijke ontwikkelingen een toenemende urgentie van afstemming met andere regionale programma's op het raakvlak van ruimte, wonen en verkeer en vervoer. Ook wordt ingespeeld op provinciale ontwikkelingen zoals de Ruimtelijke Economische Visie 2050 en de herziening omgevingsbeleid 2024 en de monitoring van de uitwerking van de Regionale Bedrijventerreinen strategie.

Product 4.4 Verkeer en vervoer

Algemeen doel product

Voor bereikbaarheid en ontsluiting van onze dorpen wordt een integrale aanpak toegepast, waarbij duurzame vormen van vervoer gestimuleerd worden. Voor het thema verkeersveiligheid ligt de focus op scholen, sportvoorzieningen, winkelcentra en cultuurvoorzieningen, waarbij de aandacht ligt bij de kwetsbare verkeersdeelnemers (fietser en voetganger).

Ontwikkelingen

Toename mobiliteitsvraag

De bereikbaarheidsopgaven worden in (boven)regionale samenwerking opgepakt. De ontwikkeling van Cortelande vormt aanleiding om een aantal maatregelen aan het regionale wegennet te realiseren. Het beroep van Rijkswaterstaat op het bestemmingsplan voor Cortelande heeft ertoe geleid dat de minister in 2025 een onafhankelijk adviseur heeft ingeschakeld. Deze heeft in 2025 een Mobiliteitstafel in het leven geroepen waarin Rijk, provincie en gemeente Zuidplas in gezamenlijkheid werken aan verdiepende inzichten in de verkeerseffecten, eventuele benodigde maatregelen in infrastructuur en ook mitigerende maatregelen en beïnvloeding van de mobiliteitsvraag (hierin is ook de verbreding van de A20 meegenomen). Deze inzet heeft in 2025 geleid tot

een succesvolle WoKT aanvraag (subsidieregeling Woningbouw op Korte Termijn). Er is door het Rijk - aan provincie, Gouda en Zuidplas - een grote financiële bijdrage aan de benodigde maatregelen toegezegd. Op 27 augustus 2026 is de definitieve WoKT aanvraag ingediend. In 2026 is gewerkt aan het opstellen van een overeenkomst met betreffende partijen waarin afspraken over budgetten, verantwoordelijkheden, risico's e.d. worden vastgelegd. Op 27 augustus 2026 is de definitieve WoKT aanvraag ingediend. Op 22 september 2026 is de definitieve Bestuursovereenkomst (BOK) mobiliteitsmaatregelen Gebiedsopgave Zuidplaspolder ondertekend door de betrokken partijen; in deze overeenkomst zijn ook de financiële bijdragen van de andere partijen vastgelegd.

Met de gemeente Waddinxveen heeft Zuidplas eerder de 'Intentieovereenkomst mobiliteit en bereikbaarheid Zuidplas-Waddinxveen' afgesloten. Deze focust zich op de infrastructuur en mobiliteitsopgaven op de grens van beide gemeenten. Er is goede afstemming met de gemeente Waddinxveen over o.a. de uitwerking van de plannen voor ontsluiting van Doelwijk II (onderdeel van de ontwikkeling Cortelande). Ook is de gemeente Waddinxveen als belanghebbende partij aangehaakt bij het onderzoek naar de ontsluiting van Moerkapelle, dat in 2026 is opgestart.

Collectieve mobiliteitssystemen zijn in ontwikkeling en bieden de mogelijkheid om de verkeersdruk op het wegennet te verminderen. Zuid-Holland Bereikbaar is een partij die werkt aan regionale bereikbaarheid door de inzet van mobiliteitsmanagement. Zuid-Holland Bereikbaar voert in Zuidplas de werkgeversaanpak uit met als doel de mobiliteitspatronen van bedrijven te beïnvloeden; dit is geïnitieerd vanuit de opgave ´verbreding A20´ en is nu ondergebracht bij regio Midden-Holland.

Uitvoeringsprogramma Mobiliteitsvisie
In 2025 zijn de Mobiliteitsvisie Zuidplas en het bijbehorende Uitvoeringsprogramma door de raad respectievelijk het college vastgesteld. Het Uitvoeringsprogramma vertaalt de strategische mobiliteitsambities naar concrete maatregelen. Het programma maakt inzichtelijk welke projecten lopen en op korte, middellange en lange termijn worden opgepakt, en welke externe partners daarbij betrokken (moeten) zijn. Voor een deel betreft het lopende projecten of is koppeling met beheer en onderhoud of reconstructieopgaven relevant. Daarnaast zijn er diverse onderzoeksopgaven en/of lobbytrajecten voorzien. Er zijn geen financiële middelen gereserveerd om uitwerking te geven aan de ambities uit de Mobiliteitsvisie.

Het college zet zich in om te zoeken naar externe (deel)financiering door betrokken samenwerkingspartners en/of door middel van subsidies. De beschikbaarheid en timing van deze middelen zijn echter niet gegarandeerd. In het geval voor specifieke acties of maatregelen extra geld nodig is, wordt dit aan de raad voorgelegd. Door het uitvoeringsprogramma tweejaarlijks te updaten en te concretiseren, kan de koppeling met de begrotingscyclus worden gemaakt. Op deze manier houdt kan het college focus aanbrengen in het uitvoeringsprogramma en met concrete voorstellen richting de raad te komen.

Duurzame mobiliteit
Onder duurzame en ruimtebesparende mobiliteit vallen alle manieren van vervoer waarbij ons verplaatsingsgedrag minder nadelige gevolgen heeft voor het milieu (fiets, openbaar vervoer, deelmobiliteit, mobiliteitshubs etc.) en de modal shift. Duurzame en ruimtebesparende mobiliteit vormt een steeds groter onderdeel van onze maatschappij. Door deze vormen van mobiliteit kan de druk op het gemeentelijk en regionaal wegennet afnemen en ontstaat een beter en gezonder leefklimaat. De gemeenten Zuidplas en Gouda zetten samen met provincie Zuid-Holland in op de ambitie tot realisatie van een nieuw treinstation Gouda – Zuidplas. ProRail voorziet in 2027 een gedeeltelijke reconstructie van station Nieuwerkerk aan den IJssel (in 2029 volgt het andere deel van de reconstructie – dit uitstel in verband met nader technisch onderzoek dat aan deze zijde van het station noodzakelijk is) en vraagt gemeente Zuidplas om een

toekomstperspectief op het station en de stationsomgeving. Sinds eind 2024 wordt het busvervoer in de regio uitgevoerd door QBuzz, de nieuwe concessiehouder. De gemeente Zuidplas blijft vanzelfsprekend in gesprek met Qbuzz. Jaarlijks stelt Qbuzz een vervoerplan op waarbij de gemeente toekomstige ontwikkelingen inbrengt. Hierdoor kan het aanbod van openbaar vervoer meegroeien met de ontwikkelingen in Zuidplas en omgeving. Naar aanleiding van het concept vervoerplan 2027, vindt afstemming plaats met Qbuzz over het realiseren van een busroute vanuit Gouda naar Rotterdam Alexander v.v. via de A20 en de Europalaan in Nieuwerkerk aan den IJssel. Ter verbetering van de openbaar vervoer bereikbaarheid van inwoners van Nieuwerkerk aan den IJssel streeft de gemeente Zuidplas naar de realisatie van een aantal bushaltes aan de Europalaan.

Met het STOMP-ordeningsprincipe wordt prioriteit gegeven aan meer duurzame en ruimtebesparende vormen van mobiliteit (lopen, fietsen en OV). STOMP staat voor Stappen, Trappen, Openbaar Vervoer, Mobility as a Service (MaaS) en ten slotte de Privéauto. Door dit principe toe te passen wordt 'de mens' centraal gezet bij gebiedsontwikkelingen. Doordat bij STOMP als eerste gedacht wordt aan mobiliteitsoplossingen voor voetgangers en fietsers, krijgen deze kwetsbare en actieve verkeersdeelnemers een ruimere en prominentere plek in het straatbeeld. Dit komt de leef- en verblijfsomgeving ten goede en stimuleert mensen om zich vaker te voet of met de fiets te verplaatsen. De afgesproken modal shift die past bij verdere verdichting en toename verkeersdruk. Dit principe is in de Mobiliteitsvisie Zuidplas verder uitgewerkt.

Vanaf 1 juli 2024 is de Normerende Regeling Werkgebonden Personenmobiliteit van kracht. Deze wet heeft betrekking op bedrijven met meer dan 100 werknemers en legt de verplichting op om gedetailleerde ritregistraties bij te houden voor zowel zakelijke als woon-werk kilometers van hun werknemers. Hiermee kan de CO2-productie per bedrijf worden vastgesteld. Deze registratie maakt het mogelijk om meer gericht de werkgeversaanpak voor bedrijven in te zetten om daarmee de mobiliteit te verduurzamen. Dit is onderwerp van gesprek met regio Midden-Holland en Zuid-Holland Bereikbaar.

Stimuleren fietsgebruik
Door de toename van het elektrisch fietsen kunnen grotere afstanden per fiets worden afgelegd, waardoor de fiets op korte en middellange afstanden een aantrekkelijk alternatief vervoermiddel is voor de auto. Het vastgestelde Fietsroutenetwerk Zuidplas legt de basis voor een toekomstig kwalitatief goed functionerend fietsroutenetwerk in Zuidplas. Provincie Zuid-Holland en regio Midden-Holland zetten mede daarom sterk in op doorgaande fietsroutes. Voor het vastleggen en uitbreiden van het regionale fietsnetwerk voor Midden-Holland heeft de regio in samenwerking met de gemeenten en het hoogheemraadschap afgelopen tijd een eerste stap gezet in het verkennen van een concept gezamenlijk hoofdfietsroutenetwerk. Zuidplas heeft hier een actieve bijdrage aan geleverd. Er is een concept lijst opgesteld met acties die noodzakelijk zijn om dit fietsnetwerk in de toekomst uit te kunnen bouwen en verder te optimaliseren met hulp van de provincie Zuid-Holland. Een gezamenlijke aanpak biedt kansen op samenwerking in regiogrensoverschrijdende doorfietsroutes die door een stapeling van belangen en stakeholders automatisch een hogere prioriteit krijgen. Provincie Zuid-Holland werkt aan de actualisatie van haar fietsbeleid. De kwetsbare fietser vormt een belangrijke doelgroep in de risicogestuurde aanpak van verkeersveiligheid. Genoemde Normerende Regeling Werkgebonden Personenmobiliteit biedt inzichten en kansen om fietsgebruik onder werknemers te stimuleren.

Parkeren
Een belangrijk onderdeel van mobiliteit is parkeren. In de Mobiliteitsvisie Zuidplas zijn de hoofdlijnen van het beleid op het gebied van parkeren vastgelegd. De nadere uitwerking hiervan is vastgelegd in de in 2026 vastgestelde Nota Parkeernormen.

Het uitgangspunt van de Nota Parkeernormen 2026 is autobezit en -gebruik als basis voor de normen. Hiermee wordt het aanbod afgestemd op de vraag naar parkeren. In het provinciale beleid is daarnaast een parkeernorm vastgelegd voor sociale woningbouw, stationsomgevingen en grote buitenstedelijke bouwlocaties. De provincie roept op om meer datagedreven te werken, op basis van autobezit. Dit is tevens ook de afwijkingsgrond voor de gestelde normen van de provincie. De Nota Parkeernormen 2026 is in lijn met deze oproep. Gemeentelijk parkeerbeleid dat in lijn is met het provinciale parkeerbeleid, voorkomt dat de provincie hun ruimtelijk instrumentarium moet inzetten tijdens ruimtelijke procedures.

De Nota maatwerk parkeren Middengebied is nu een op zichzelf staand document. Op termijn moeten de twee documenten geïntegreerd worden in één document.

Impuls aanpak verkeersveiligheid
De verkeersveiligheid in Nederland krijgt een nieuwe impuls. Na decennia van dalende ongevalscijfers, stagneert die daling. Het perspectief in de verkeersveiligheidsaanpak is veranderd van een jarenlange reactieve aanpak op basis van ongevallen naar een proactieve aanpak op basis van risico's, zoals beschreven in het nationaal Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030. Voor de regio Midden-Holland en voor de gemeente Zuidplas is een uitvoeringsprogramma verkeersveiligheid opgesteld om proactief met verkeersveiligheid aan de slag te gaan. In maart 2025 is de voortgang van het uitvoeringsprogramma in kaart gebracht. Dit is de basis voor de proactieve aanpak van verkeersveiligheid. Vanuit regio Midden-Holland is het voornemen dat in 2027 een nieuw meerjarenplan verkeersveiligheid vastgesteld gaat worden; de gemeenten zullen hier vanzelfsprekend bij betrokken zijn.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *"Ruimte creëren om gebruik te kunnen maken van deelmobiliteit in onze dorpen."* uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, sub spoor duurzame mobiliteit.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?								
4.4.1 In 2026 is in elk dorp minimaal een vorm van deelmobiliteit aanwezig, die aansluit op de behoefte van de inwoners.								
4.4.2 In 2026 is het aanbod van elektrisch laden op parkeervoorzieningen bestemd voor gemeentelijk personeel vergroot tot minimaal 2 laadpunten.								
Effectindicator	**Nulmeting 2022**	**Realisatie 2024**	**Begroting 2024**	**Begroting 2025**	**Begroting 2026**	**Zomernota 2026**	**Najaarsnota 2026**	
4.4.2 Parkeerplaatsen elektrisch laden – gemeentelijk personeel	0	0	0	0	2	0	0	

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	**Middelen**	**Verantwoording**
4.4.1.1 Voor het Middengebied werkt de gemeente de komende jaren het mobiliteitsconcept verder uit. Het mobiliteitsconcept geeft aan hoe de smart mobility oplossingen in het Middengebied georganiseerd moeten worden.		De planuitwerking van mobiliteit en infrastructuur is een doorlopend proces dat gedurende de planontwikkeling van het Middengebied plaatsvindt en zich steeds verder ontwikkelt. Daarin hebben alle afspraken uit de Bestuurlijke Overeenkomst Ontwikkeling Middengebied Zuidplaspolder en de Deelovereenkomst Mobiliteit

		Ontwikkeling Middengebied Zuidplaspolder hun plek, waaronder ook de smart mobility oplossingen. De vastgestelde mobiliteitsprincipes STOMP en THAMES (Thuis werken en voorzieningen nabij (sturing door ruimtelijke ordening, nabijheid voorzieningen), Actieve Mobiliteit (stappen en trappen), Mobiliteit als een dienst, Elektrificatie en Stadslogistiek) voor het Middengebied zijn vertaald naar binnenplanse opgaven en de nodige buitenplanse verbindingen. Het mobiliteitsconcept is een belangrijke ruimtelijke bouwsteen van het Stedenbouwkundig casco en de bijbehorende stedenbouwkundige uitwerkingen van Cortelande. *Binnenplanse mobiliteitsmaatregelen* Dit betreft de uitwerking van de toegang tot buurtjes, langzaam verkeerroutes, de (doorgaande) fietsroutes binnen het dorp, invulling van de parkeereis (gekoppeld aan het mobiliteitsconcept), autoluwe en autovrije inrichting van de openbare ruimte, slimme routering van autoverkeer en de plek van parkeervoorzieningen in de openbare ruimte. Vanuit de bredere bereikbaarheid ligt de focus op het aansluiten van regionale doorfietsverbindingen op de routes in het dorp. Dit wordt gaandeweg per deelgebied in de planontwikkeling steeds verder uitgewerkt. In Q1/Q2 2026 zijn ambtelijke kennissessies georganiseerd met externe stakeholders (o.a. kennisinstituten en belangenorganisaties) om inspiratie op te doen en om het STOMP-principe door te vertalen naar inrichting. *Buitenplanse mobiliteitsmaatregelen* De lobby voor realisatie van een nieuw treinstation op de lijn Gouda-Rotterdam is gestart. Provincie Zuid-Holland stelt zich achter het plan. Het beroep van Rijkswaterstaat op het bestemmingsplan voor Cortelande heeft ertoe geleid dat in 2025 een mobiliteitstafel in het leven is geroepen waarin Rijk, provincie en gemeente Zuidplas in gezamenlijkheid werken aan verdiepende inzichten in de verkeerseffecten, eventuele benodigde maatregelen in infrastructuur en ook mitigerende maatregelen en beïnvloeding van de mobiliteitsvraag. Dit heeft in 2025 geleid tot een succesvolle WoKT

		aanvraag (subsidieregeling Woningbouw op Korte Termijn) waardoor een grote financiële bijdrage vanuit het Rijk aan de benodigde maatregelen is toegezegd. Op 27 augustus 2026 is de definitieve WoKT aanvraag ingediend. In 2026 is gewerkt aan vertaling van de afspraken in een bestuurlijke overeenkomst. . Op 22 september 2026 is de definitieve Bestuursovereenkomst (BOK) mobiliteitsmaatregelen Gebiedsopgave Zuidplaspolder ondertekend door de betrokken partijen; in deze overeenkomst zijn ook de financiële bijdragen van de andere partijen vastgelegd. In de BO-MIRT brief van het Rijk in januari 2026 is de regionale ambitie tot een nieuw station ook verwoord.
4.4.1.2 In 2026 het verder doorontwikkelen van het deelmobiliteitsaanbod door het organiseren van informatiebijeenkomst voor geïnteresseerden voor particuliere initiatieven op wijk/straatniveau, het eventueel plaatsen van extra deelfietsen van Donkey Republic en inzet om aanspraak te maken op de SPUK-regeling inclusieve deelmobiliteit.		In maart 2026 is een definitieve aanvraag ingediend voor inzet van SPUK gelden van inclusieve deelmobiliteit; in 2025 waren deze gelden op basis van een concept plan van aanpak voorlopig toegezegd. In 2026 is gewerkt aan de concrete uitwerking van de regeling (hoe benaderen we doelgroepen, hoe zorgen we dat informatie begrijpelijk is e.d.). De bedoeling is mensen te interesseren voor deelmobiliteit; waarbij we ook gebruik kunnen maken van de eerder uitgevoerde Interessescan Deelmobiliteit. Het is het voornemen om ook informatiebijeenkomsten te organiseren voor geïnteresseerden in particuliere deelmobiliteit. Daarnaast is voorzien dat het aantal deelfietsen in de gemeente wordt vergroot. Deze worden geplaatst door Donkey Republic met geld vanuit de gemeente, de provincie Zuid-Holland en Qbuzz (boete voor Qbuzz op onvoldoende uitvoeren van de OV-concessie bij start van de concessie).
4.4.1.3 Faciliteren van locaties waar deelmobiliteit aangeboden kan worden (onder andere door kaderstellend beleid, verkeersbesluit voorbereiden, aanpassing openbare ruimte, communicatie).		Het aantal plekken waar deelmobiliteit in Zuidplas wordt aangeboden is in de eerste helft van 2026 uitgebreid. Deelmobiliteit wordt blijvend gefaciliteerd. In de eerste helft 2026 zijn er acht vaste deelauto's bijgekomen.
4.4.2.4 Realisatie laadvoorzieningen op parkeervoorzieningen gereserveerd voor gemeentelijk personeel.		Er is in 2025 contact gelegd met de eigenaren van de gemeentelijke parkeervoorzieningen. Naar verwachting worden de laadpalen voor het gemeentelijk personeel in het najaar 2026 geplaatst.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“Bevorderen van duurzame vormen van mobiliteit, zoals wandelen, fietsen en openbaar vervoer.”* uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor duurzame mobiliteit.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?								
4.4.3 In 2026 zijn 60 bushaltes in Zuidplas toegankelijk, conform de normen van de Provincie Zuid-Holland, gemaakt.								
4.4.4 We streven naar verbetering en optimalisatie van de lijnvoering, dienstregeling en dienstverlening van het busvervoer of ander collectief vervoer.								
Effectindicator	**Nulmeting 2022**	**Realisatie 2024**	**Begroting 2024**	**Begroting 2025**	**Begroting 2026**	**Zomernota 2026**	**Najaarsnota 2026**	
4.4.3 Toegankelijke bushaltes	9	52	0	52	60	58	58	

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
4.4.3.1 Uitvoeren plan van aanpak om in de periode 2024-2026 60 bushaltes conform de normen van de Provincie Zuid-Holland toegankelijk te maken.		Er zijn nog 7 bushaltes aan te passen in Nieuwerkerk aan den IJssel (Dorrestein (2027) en Europalaan (2026)).
4.4.3.2 Nieuwe bushaltes in het kader van aanpassing lijnvoering of ruimtelijke ontwikkelingen voldoen bij realisatie aan de normen van Provincie Zuid-Holland. Onderzoek naar inpasbaarheid en voorbereiding van vijf bushaltes aan de Europalaan in Nieuwerkerk aan den IJssel.		Qbuzz heeft in het concept Vervoerplan 2027 een nieuwe buslijn opgenomen vanaf Gouda, via Westergouwe en Nieuwerkerk aan den IJssel naar Rotterdam Alexander. Deze buslijn zal in eerste instantie bij de aansluiting Moordrecht de A20 opgaan en bij aansluiting Nieuwerkerk aan den IJssel de A20 afgaan (en vice versa). Op termijn kan deze buslijn "omgeklapt" worden naar Cortelande. Qbuzz voorziet hier een goede businesscase met voldoende reizigerspotentieel. Op termijn kan hierdoor een bestaande buslijn ingezet worden om vanaf het begin openbaar vervoer in Cortelande te garanderen. Op de Europalaan zijn drie haltepalen voorzien; dit betreft in totaal vijf nieuwe haltes (omdat gebruik gemaakt kan worden van één bestaande halte nabij Goudmos). Qbuzz heeft in een eerder stadium aangegeven pas vanaf circa halverwege 2027 de busroute te kunnen bedienen; echter is het bij nader inzien mogelijk om al vanaf begin 2027 vanuit Gouda (Westergouwe) richting Rotterdam Alexander door te rijden (en vice versa). Er is voor Zuidplas te weinig voorbereidingstijd om op die termijn de bushaltes op de Europalaan gerealiseerd te hebben. Daarom is besloten te onderzoeken op welke manier een (tijdelijke) halte tegenover de bestaande halte nabij de Goudmos gerealiseerd

		kan worden. Op die manier kan de nieuwe buslijn vanaf het begin van toegevoegde waarde zijn voor de inwoners van Zuidplas.
4.4.4.1 Overleg met concessiehouder en Provincie Zuid-Holland over de mogelijkheden van de lijnvoering, de dienstregeling en het aanbieden van innovatieve vormen van openbaar vervoer of mobiliteitsdiensten voor minder stedelijk gebied en bij de ontwikkeling van het Middengebied.		Zuidplas heeft via regio Midden-Holland gereageerd op het concept vervoerplan 2027 van Qbuzz. Er is positief gereageerd op het voornemen van Qbuzz voor een buslijn Gouda - Rotterdam Alexander die o.a. Westergouwe en Nieuwerkerk aan den IJssel (en in de toekomst Cortelande) aandoet (zie hiervoor). De provincie heeft bediening van Cortelande met een busverbinding toegezegd. De bediening, frequentie en eventuele alternatieven voor openbaar vervoer in relatie tot Cortelande zijn onderwerp van gesprek met Qbuzz en provincie Zuid-Holland. Er is door het team Cortelande in april 2026 een kennissessie openbaar vervoer georganiseerd met o.a. kennispartijen, concessieverlener en concessiehouder en belangenorganisaties om het OV-netwerk en bijbehorende voorzieningen en kwaliteitseisen te doordenken.
4.4.4.2 Verkenning mogelijkheden met Provincie Zuid-Holland en nieuwe concessiehouder om een pilot deur-halte vervoer binnen Zuidplas op te zetten.		Dit is nog niet opgestart.
4.4.4.3 De gemeente blijft zich bij Provincie Zuid-Holland inzetten voor een bushalte langs de N219 ter hoogte van de Scheve Overweg en/of een mogelijk andere lijnvoering om de OV-bereikbaarheid in Esse Zoom te verbeteren.		De gewenste bushalte maakt onderdeel uit van de maatregelen in het Uitvoeringsprogramma Mobiliteitsvisie Zuidplas en is gekoppeld aan de wens om het functioneren van de N219 tussen Nieuwerkerk aan den IJssel en Capelle aan den IJssel te onderzoeken. Naar aanleiding van het opstellen van de Mobiliteitsvisie is deze wens ook met de provincie besproken. Het college blijft zich inzetten voor realisatie van deze bushalte en inzet van de provincie voor deze halte langs een provinciale weg.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“Vergroten van de verkeersveiligheid door te (blijven) investeren in inrichting, voorlichting en handhaving.”* uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor bereikbaarheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
4.4.5 Inrichting: de prioriteit in de aanpak van de infrastructurele verkeersveiligheidsknelpunten ligt bij de wegen/kruispunten waar een verkeersveiligheidsrisico (zowel objectief als subjectief) is vastgesteld (71 risicolocaties in risico-inventarisatie, december 2021).
4.4.6 Gedrag/voorlichting: de gemeente breidt haar bestaande activiteiten op het gebied van voorlichting en educatie en haar samenwerking met scholen, VVN en andere organisaties uit om gedrag in het verkeer positief te beïnvloeden.

4.4.7 Verkeershandhaving: handhaving blijft integraal onderdeel van de gemeentelijke verkeersveiligheidsaanpak; de gemeente voorkomt daarmee dat handhaving het sluitstuk is van de aanpak.
4.4.8 Onderzoek: de verkeersveiligheid van de huidige inrichting van de schoolomgeving bij de Oudersvrucht vergroten.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
4.4.5.1 Nader uitgewerkte risicolocaties worden met ‘werk met werk’ aangepakt.		De risicolocaties worden zoveel mogelijk meegenomen in onderhoudsprojecten. 'Werk met werk’ maken is hierin nog steeds uitgangspunt. Bij reconstructies van wegen worden (zoveel als mogelijk) maatregelen genomen om de verkeersveiligheid te vergroten, in lijn met het beleid. De huidige financiële middelen zijn vanuit beheer openbare ruimte momenteel niet toereikend om deze maatregelen uit te voeren.
4.4.5.2 Bij reconstructies worden wegen (zoveel mogelijk) volgens landelijke richtlijnen ingericht.		Bij reconstructies en nieuwe projecten wordt zoveel als mogelijk rekening gehouden met de landelijke richtlijnen.
4.4.6 Uitvoering geven aan het regionale uitvoeringsprogramma verkeersveiligheid 2025-2027 en de risico gestuurde aanpak verkeersveiligheid Zuidplas.		Er is in Q1/Q2 2026 een aantal verkeersveiligheidsacties uitgevoerd, zoals: Houd rekening, MONO, Snelheid, verlichtingscampagne AAN. In maart/april zijn de jaarlijkse verkeersexamens (theoretisch en praktisch) afgenomen. In Q1 is ook bezorg veilig en het uitreiken van de rijbewijspakketjes gestart. Daarnaast loopt het programma van High Five nog steeds.
4.4.7 Handhavingsprioriteiten aan de hand van data delen met het bevoegd gezag voor de handhaving (rijdend verkeer politie, stilstaand verkeer naast politie ook gemeente) in het maandelijkse overleg met de verkeersadviseur van de politie.		Het structurele overleg met de verkeersadviseur van de politie heeft plaatsgevonden.
4.4.8 Onderzoek door een extern bedrijf laten doen naar de door te voeren noodzakelijke aanpassingen in de schoolomgeving		Op dit moment wordt onderzoek gedaan naar de noodzakelijke aanpassingen in de schoolomgeving van de scholen in de Oudersvrucht. De resultaten van dit onderzoek worden in het vierde kwartaal (Q4) verwacht.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“We geven verkeersafwikkeling een prominente plek, ook bij ruimtelijke ontwikkelingen.”* uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor bereikbaarheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
4.4.9 De mogelijke reistijdvertraging als gevolg van ontwikkelingen blijft onder de acceptabele 1,5 keer de reistijd zonder oponthoud, dit wordt bekeken op projectniveau en dorpsniveau. Door het realiseren van een goede verkeersafwikkeling dragen wij ook bij aan de verkeersveiligheid in Zuidplas.

4.4.10 We voorkomen onnodige verkeersbewegingen (zoekverkeer) als gevolg van (weg-)werkzaamheden of afsluitingen als gevolg van bijvoorbeeld evenementen.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
4.4.9.1 Registreren (weg-)werkzaamheden in het landelijk meldsysteem (Melvin).		Gemeente Zuidplas registreert haar werkzaamheden in Melvin.
4.4.9.2 Structureel overleg met Provincie Zuid-Holland en Rijkswaterstaat om wegwerkzaamheden en omleidingsroutes op het (boven)regionaal wegennet af te stemmen.		Er vindt overleg plaats om wegwerkzaamheden en omleidingsroutes op het (boven)regionaal wegennet af te stemmen, zoals bijvoorbeeld rondom de werkzaamheden voor de Algerabrug. Voorafgaand aan de werkzaamheden vonden er maandelijks afstemmomenten plaats met Rijkswaterstaat, Zuid-Holland Bereikbaar en de gemeenten.
4.4.10.1 Samen met regionale partijen een strategie bepalen om te komen tot een gezamenlijke aanpak voor de problematiek van de piekbelasting van het regionaal wegennet in de spitsperiode. De regie moet uiteindelijk bij Provincie Zuid-Holland komen te liggen. De basis van deze aanpak ligt in de deelovereenkomst mobiliteit t.b.v. het Middengebied en de verbreding van de A20.		In het kader van de ontwikkeling van het Middengebied voert de gemeente gesprekken met o.a. provincie Zuid-Holland en gemeente Gouda over maatregelen aan de N219 en de N457. Ook is de gemeente Zuidplas aangesloten bij Rijkswaterstaat over de verbreding van de A20. Met Waddinxveen vindt afstemming plaats over o.a. de ontsluiting van bedrijventerrein Doelwijk I/II op de N457 Moordrechtboog en de verkeersafwikkeling van Waddinxveen en Moerkapelle over de Bredeweg en de N219 naar de A12. De regionale samenwerking in het dossier verbreding A20 en Cortelande komt aan de orde in de mobiliteitstafel (zie tekst bij ontwikkelingen 4.4). De mobiliteitstafel heeft Q4 2025 haar advies uitgebracht aan de minister. De in augustus 2025 ingediende subsidie-aanvraag voor infra- en mobiliteitsmaatregelen in het kader van de WoKT-regeling (regeling Woningbouw op Korte Termijn) is eind 2025 toegezegd. Op 27 augustus 2026 is de definitieve WoKT-aanvraag gedaan. In 2026 is gewerkt aan vertaling van de afspraken in een bestuurlijke overeenkomst. Op 22 september 2026 is de definitieve Bestuursovereenkomst (BOK) mobiliteitsmaatregelen Gebiedsopgave Zuidplaspolder ondertekend door de betrokken partijen; in deze overeenkomst zijn o.a. de financiële bijdragen en verantwoordelijkheden van de partijen vastgelegd.
4.4.10.2 Onderzoek naar de toekomst van de N219 tussen A20 en Capelle aan den IJssel.		Het onderzoek naar de toekomst van de N219 tussen A20 en Capelle aan den IJssel is opgenomen in het Uitvoeringsprogramma bij de Mobiliteitsvisie Zuidplas. Over de wijze waarop dit onderwerp

		opgenomen is in de Mobiliteitsvisie heeft afstemming plaatsgevonden met Provincie Zuid-Holland. De gemeente is in afwachting van een reactie van provincie om dit onderzoek gezamenlijk op te gaan pakken. Voor dit onderzoek zijn geen middelen uitgetrokken.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *"We zetten in op het verminderen van piekbelasting van onze lokale en regionale infrastructuur."* uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor bereikbaarheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
4.4.11 We streven ernaar dat de reistijdvertraging op wegen in de gemeente Zuidplas niet meer dan 1,5 keer de acceptabele reistijd zonder oponthoud wordt. Hierdoor blijft de bereikbaarheid van de verkeersdoorstroming in onze dorpen gewaarborgd.
4.4.12 In de vier bestaande dorpen is er in 2026 in elk dorp een vorm van een mobiliteitshub (die aansluit bij de specifieke behoefte in het betreffende dorp) in uitvoering of in planvorming.
4.4.13 Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen zetten we in op een bijdrage van projectontwikkelaars om invulling te geven aan de mogelijkheden van slimme mobiliteit combinaties, zodat het autobezit en de verkeersproductie wordt verminderd.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	**Middelen**	**Verantwoording**
4.4.11.1 Uitwerken van het begrip mobiliteitshub voor de gemeente Zuidplas in de mobiliteitsvisie, onderscheiden: - naar nieuwe en bestaande ruimtelijke ontwikkelingen - naar aanbod- en vraaggestuurde inzet van mobiliteitsdiensten - naar omvang van diensten en overstapmogelijkheden (collectief) deelvervoer en andere diensten.		De uitwerking van het begrip mobiliteitshub is opgenomen in de Mobiliteitsvisie Zuidplas. De Mobiliteitsvisie is op 18 november 2025 vastgesteld. In het bijbehorende Uitvoeringsprogramma is opgenomen dat er een verkenning moet plaatsvinden naar de mogelijkheid van een (regionaal) netwerk van mobiliteitshubs. Dit dient samen met de regio Midden-Holland opgepakt te worden en hiervoor zijn nog geen financiële middelen beschikbaar.
4.4.11.2 Gemeente Zuidplas en gemeente Gouda voeren in 2025 en verder gezamenlijk een lobby om te komen tot realisatie van een nieuw station Gouda -Zuidplas.		Gemeente Zuidplas en gemeente Gouda treden gezamenlijk op in de dialoog met bestuurlijke partners en de gesprekken met stakeholders om te komen tot realisatie van het station. Er worden gesprekken gevoerd met Provincie Zuid-Holland, NS en ProRail en een aantal omliggende gemeenten (waaronder Rotterdam, Waddinxveen en Capelle aan den IJssel). Provincie Zuid-Holland staat positief tegenover het idee van het nieuwe station en helpt de regio met het agenderen van de wens voor een station bij het Rijk. De gesprekken met NS en ProRail zijn positief ten aanzien van verdere verkenningen reizigersaantallen en eventuele stationvereisten. Het gesprek met provincie, het Rijk, NS en ProRail gaat ook over de noodzakelijk uit te

		voeren acties door de regio om opgenomen te worden in het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT). In relatie met de wens voor een nieuw station en naar aanleiding van de motie Verkenning en versterking Goudselijn, is gemeente Zuidplas in 2026 het gesprek gestart met regio Midden-Holland, provincie Zuid-Holland, omliggende gemeenten, NS en ProRail om een visie op te stellen voor de Goudselijn. Alle partijen staan hier positief in. Er wordt gewerkt aan een uitvraag om een visie op de Goudselijn op te stellen. Financiering van het traject om te komen tot een gezamenlijke visie op de Goudselijn vindt plaats door regio Midden-Holland.
4.4.12.1 Bij iedere ruimtelijke ontwikkeling overlegt de gemeente met de ontwikkelaar over de mogelijkheden voor de realisatie van slimme mobiliteit combinaties en legt dit vast in maatwerkafspraken.		Dit is onderdeel van de beoordeling van initiatieven van initiatiefnemers. Voor de beoordeling van initiatieven van ontwikkelaars is in 2025 een Handleiding Mobiliteitsplan opgesteld en in januari 2026 behandeld in het college. In deze leidraad is er aandacht voor slimme mobiliteit combinaties.
4.4.12.2 Actualisatie van de nota parkeernormen is noodzakelijk om een juiste invulling te geven aan het integrale mobiliteitsvraagstuk bij ruimtelijke ontwikkelingen in relatie tot de ruimtelijke kwaliteit en leefbaarheid.		De Nota Parkeernormen 2026 is op 13 januari 2026 vastgesteld door de raad.

Verbonden partijen

Regio Midden-Holland
De Regio Midden-Holland is een netwerkorganisatie waarin regionaal wordt samengewerkt en waar kansen worden gezien. Deze samenwerking krijgt vorm in afstemming, beleidsvorming en belangenbehartiging. Op basis van het Regionaal Verkeer- en VervoerPlan (RVVP) zijn op basis van 8 thema's 39 uitvoeringsprojecten geformuleerd.

Gemeente Zuidplas neemt deel aan het Ambtelijk en Bestuurlijk Overleg Verkeer en Vervoer (AOVV en BOVV). Daarnaast kent regio Midden-Holland meerdere ambtelijke werkgroepen die uitwerking geven aan thema´s en uitvoeringsprojecten uit het RVVP. Dit betreft de werkgroepen:

- Verkeersveiligheid: regionale aanpak verkeersveiligheid en een regionaal uitvoeringsprogramma (hierin worden prioriteiten in de aanpak vastgesteld, samenwerking in campagnes en projecten vastgelegd en de beschikbare middelen verdeeld).
- Duurzame mobiliteit: regionaal beleid en aanpak E-laden in relatie tot regionale concessie ten behoeve van plaatsen laadpalen, interessescan deelmobiliteit en vormgeven vervolgacties (waaronder SPUK-regeling inclusieve deelmobiliteit), opstellen regionaal beleidskader deelmobiliteit.

- OV en ketenmobiliteit: gezamenlijk optreden richting provincie Zuid-Holland en concessiehouder, kwaliteit OV-dienstregeling en OV-voorzieningen, uitwerking geven aan aanbod QBuzz (aantal deelfietsen en aanbod sociale minima).
- Fiets: opstellen regionaal fietsroutenetwerk inclusief belangrijke doorgaande fietsroutes, gezamenlijk optrekken richting provincie Zuid-Holland en Rijk ten behoeve van uitwerking en financiering.

Gemeente Zuidplas neemt actief deel aan deze werkgroepen. De regio stelt ook subsidies beschikbaar voor diverse verkeersveiligheidsprojecten/campagnes en infrastructurele maatregelen. De regio heeft de verkennende studie naar een OV-hub/treinstation mede gefinancierd en zal ook de uitwerking van een visie op de Goudselijn financieren.

Product 4.5 Gebiedsontwikkeling

Algemeen doel product

Zuidplas biedt met haar grote grondgebied een gemeente met ruimte voor meer dan alleen de eigen ruimtelijke behoefte.

Ontwikkelingen

Grondbank RZG Zuidplas

Het doel van de Grondbank is sinds 2010 het beheren en verkopen van verworven gronden voor de ontwikkeling van het Middengebied in de Zuidplaspolder. De Grondbank heeft binnen de opgave Middengebied een strategisch grondbezit van ongeveer 300 ha met een boekwaarde (peildatum 31-12-2024) van ongeveer € 97 miljoen. Om te komen tot een financieel sluitende gebiedsontwikkeling Cortelande zijn onder leiding van de heer Kuijken in 2025 afspraken gemaakt over een bijdrage van € 22 mln. vanuit de GR Grondbank RZG Zuidplas. Deze is verwerkt in de Jaarrekening 2025 van de GR Grondbank, waardoor de boekwaarde € 77,8 miljoen is. In het kader van de afronding hiervan wordt binnen de GR Grondbank de begroting 2026 hierop aangepast. Hiermee kan de verkoop van gronden worden afgewikkeld. De huidige koopovereenkomst voor aankoop van de gronden door de gemeente dient hierop te worden aangepast. Er worden gesprekken gevoerd over aanpassing en uitvoering van de koopovereenkomst passend bij de gemaakte afspraken. Hoewel de definitieve overeenkomst nog moet worden geformaliseerd is de beoogde transactie voorzien nadat het bestemmingsplan voor Cortelande onherroepelijk is geworden.

Zevenhuizen-Zuid BV/CV

Zevenhuizen Zuid BV/CV heeft gronden in haar bezit ontwikkeld tot de wijk Koningskwartier. De realisatie van het laatste deelgebied is inmiddels opgeleverd. Op dit moment wordt er gewerkt aan een beëindigingsovereenkomst voor de CV/BV om haar ontmanteling op te starten. Hiermee wordt er gewerkt naar het einde van het project.

Schielands Hoge Zeedijk

Het Hoogheemraadschap Schieland en de Krimpenerwaard gaat de Schielands Hoge Zeedijk verzwaren. Een groot deel van die dijk ligt in het grondgebied van de gemeente Zuidplas. Het doel van de verbetering is voldoen aan de door de rijksoverheid gestelde veiligheidseisen. Het project start met een studie- en voorbereidingsproces waarin verschillende opties voor versterking op verschillende delen van het tracé worden afgewogen. Naar verwachting start de uitvoering van de werkzaamheden niet voor 2032.

Doelstellingen en inspanningen

Grondbank RZG Zuidplas

De grondbank heeft als doelstelling de gronden die zijn aangekocht voor de ontwikkeling van het Middengebied te beheren en uiteindelijk in te brengen in de gebiedsontwikkeling. Dit laatste vindt plaats door de gronden te verkopen aan de gemeente. De gemeente spant zich in om uitvoering te geven aan de aankoop van de gronden door de actieve ontwikkeling van het Middengebied.

Zevenhuizen-Zuid BV/CV

Zevenhuizen Zuid BV/CV heeft als doel om de gronden in haar bezit te ontwikkelen tot de wijk Koningskwartier.
Dit is nagenoeg gereed.

Schielands Hoge Zeedijk

De gemeente Zuidplas heeft verschillende assets op en naast de dijk. Het primaire doel is om minimaal deze assets, op kosten van het dijkverbeteringsproject, terug te krijgen. Daarnaast is het streven om tijdig inzicht te krijgen in gewenste en haalbare koppelkansen, investeringen en planningen op elkaar af te stemmen en zo kapitaalvernietiging te voorkomen. Verder wil Zuidplas de belangen van bewoners en bedrijven tijdig (laten) behartigen in dit proces.

Product 4.6 Duurzaamheid

Algemeen doel product

Zorgdragen voor een gezonde, veilige en toekomstbestendige leefomgeving waarbij met zorg gebruik gemaakt wordt van grondstoffen en er aandacht is voor biodiversiteit en klimaatadaptatie.

Ontwikkelingen

De gemeente Zuidplas heeft de ambitie om in 2050 energieneutraal, aardgasvrij, klimaatbestendig en circulair te zijn. Om dit te realiseren is het Programmaplan Duurzaamheid 2024–2026 opgesteld en op 27 februari 2024 vastgesteld door het college. De raad is hierover geïnformeerd via raadsinformatienota (B1663). De financiële effecten zijn verwerkt in de programmabegroting 2025-2028.

Voorbereidingen voor een nieuw Programmaplan

Het huidige programmaplan loopt tot en met 2026. Er wordt gewerkt aan de herijking van het programmaplan passend binnen de ambities van het nieuwe college. In de afgelopen jaren is de landelijke focus steeds meer terecht gekomen bij het realiseren van een duurzaam energiesysteem. Door klimaatverandering, volle stroomnetten en een groeiende vraag naar elektriciteit is het steeds belangrijker om ruimte te maken voor lokale, duurzame elektriciteit en deze slim te gebruiken. Binnen het energiesysteem wordt gekeken naar de samenhang tussen vraag en aanbod bij de duurzame opwek van elektriciteit en de warmtetransitie, het transport, opslag en energiebesparing. De huidige ambitie energieneutraal, aardgasvrij en klimaatbestendig in 2050 blijven leidend.

Inzet duurzaamheid uitsluitend met Rijksmiddelen

De basisfinanciering CDOKE is in eerdere jaren binnengekomen als Specifieke Uitkering (SPUK) en altijd bedoeld voor de loonkosten die gemaakt worden voor de uitvoering van het energie- en klimaatbeleid in een van de volgende sectoren: Gebouwde omgeving, Elektriciteit, Mobiliteit en Industrie. Het gaat specifiek om klimaatmitigerende maatregelen, klimaatadaptatie viel hier expliciet niet onder. In 2026 is deze basisfinanciering niet meer binnen via een SPUK maar via een Decentrale Uitkering (DU). Er is gekozen voor een DU door het Rijk om gemeenten met minder administratieve lasten op te zadelen zoals bij de verantwoording van een SPUK het geval is en zodat gemeenten meer autonomie hebben met de besteding van de middelen. Op basis van de SPUK is het onderdeel energietransitie binnen het programma duurzaamheid opgezet. Hiermee wordt er capaciteit ingezet op energiearmoede, energiebesparing, opwek (zon op dak) en op duurzame warmte. Deze structurele lasten houden niet op in 2026 en een voortgang van de financiering vanuit de DU CDOKE is noodzakelijk om de basisactiviteiten te financieren.

De Specifieke Uitkering Aardgasvrij
In 2025 is er een subsidieaanvraag gedaan voor planfinanciering ‘Aardgasvrij’ en deze is ook toegekend. Deze subsidie is specifiek in te zetten voor het aardgasvrij maken van gebouwen en woningen om de doelstellingen van 2050 te kunnen halen.
Naar aanleiding van deze Specifieke Uitkering heeft het Rijk onverwacht extra geld toegekend aan de gemeente Zuidplas. Het programmaplan en de inspanningen konden hier voor 2026 niet meer op aangepast worden waardoor er een groot deel van dit budget in 2026 vrijvalt.

Onduidelijke impact van de Natuurherstelwet
Vanuit Europa is in 2024 de natuurherstelwet van kracht geworden. Deze wet verplicht lidstaten tot het nemen van effectieve maatregelen voor herstel van biodiversiteit en natuur. De gevolgen voor gemeenten worden in 2026 duidelijker. Vooralsnog ontvangt de gemeente hiervoor geen specifieke Rijksmiddelen; en is hier nog geen reservering in de eigen middelen voor gedaan.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.6, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“De gemeente Zuidplas is in 2050 aardgasvrij. De gemeente is elektriciteitsneutraal: alle benodigde elektriciteit wordt binnen de gemeente klimaatneutraal opgewekt.”* uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor duurzame energie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
4.6.1 In 2030 zijn 3.600 woningen aardgasvrij gemaakt. In 2025 zijn Uitvoeringsplannen aardgasvrij opgesteld voor gebieden met een totaal van tenminste 3.600 woningen.
4.6.2 In 2026 is de CO2-uitstoot van het gemeentelijk vastgoed met 20% gereduceerd t.o.v. 2022.
4.6.3 Per 2030 wordt 0,097 TWh duurzame energie opgewekt wat bijdraagt aan de regionale doelstelling van 0,435 TWh
4.6.4 Eind 2030 wordt 80% van de geclusterde glastuinbouw van duurzame warmte voorzien.
4.6.5 In 2026 hebben we zicht op de verduurzamingsopgave van ondernemers en hun bedrijven. We hebben een plan opgesteld om ze klimaatneutraal te maken richting 2050.

Effectindicator	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2030	Begroting 2050	Zomernota 2026	Najaarsnota 2026
4.6.1.1 Aantal bestaande woningen zonder gas (absolute aantallen)	159	170	170 (Q1-24)	170 (Q1-24)	500	Totale woningvoorraad	539	539
4.6.1.2 Aantal uitvoeringsplannen aardgasvrij	0	0	0	0	3	-	0	0
4.6.2 Reductie CO2-uitstoot gemeentelijk vastgoed	1,13 miljoen kg	1,079 miljoen kg	928.000 kg	-	1,0 miljoen kg	0 kg	Effect wordt benoemd bij realisatie.	Effect wordt benoemd bij realisatie.
4.6.3.1 Aantal onherroepelijk afgegeven vergunningen voor zonprojecten voor 1 januari 2026 (P)	0	0	0	0	-	-	0	0
4.6.3.2 Duurzame energieopwek	0,05 TWh	0,055 TWh (in vergunningen)	0,05 TWh (in vergunningen)	0,097 TWh (in vergunningen)	0,097 TWh	0,097 TWh	0,05 TWh (in vergunningen)	0,06 TWh (in vergunningen)
4.6.4 Aardgasverbruik tuinders	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend	-	0 m3	Niet bekend	Niet bekend

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
4.6.1.1 Opstellen Uitvoeringsplannen (UP) Zuidplas aardgasvrij.		Voor het zomerreces van 2026 is besloten om met de Herziene Aanpak Zuidplas Aardgasvrij te starten in de drie verkenningsgebieden Esse Hoog, Zevenhuizen en Moerkapelle. In het najaar van 2026 is het aanbestedingstraject afgerond en is een externe partij geselecteerd om de herziene aanpak in deze drie verkenningsgebieden uit te voeren. Hiermee is de volgende stap gezet richting het opstellen van de uitvoeringsplannen voor aardgasvrije warmteoplossingen.
4.6.1.2 Voor 10 VvE's wordt door een adviserende partij verduurzamingsadvies aangeboden om ondersteuning te bieden aan het verduurzamingsproces.		Tot nu toe zijn 6 VvE's van verduurzamingsadvies voorzien. In het begin van 2026 is het aanbod opnieuw onder de aandacht gebracht bij de VvE's.

4.6.1.4 Gemeentebrede communicatie door voortzetten Energieloket en inzet energiecoaches.		Het Energieloket biedt geheel 2026 ondersteuning aan inwoners in het zetten van stappen naar een energiezuinige woning. De uitvoering van het Energieloket wordt gedaan door Duurzaam Bouwloket. In het eerste kwartaal van 2026 zijn 564 unieke woningen van advies voorzien.
4.6.1.5 Aanpak energiearmoede.		De eerste energiearmoede aanpak is afgerond. Het restant budget wordt ingezet bij de Lokale Aanpak Isolatie. Inwoners die binnen de energiearmoedegrens vallen hebben zo de mogelijkheid om grotere maatregelen ten behoeve van isolatie van de woning uit te voeren.
4.6.1.6 In samenwerking met een intermediair worden huishoudens bereikt die subsidie krijgen voor het (laten) uitvoeren van een isolatiemaatregel.		Deze inspanning wordt uitgevoerd door intermediair Duurzaam Bouwloket. 555 woningen zijn inmiddels verduurzaamd en hebben hiervoor subsidie ontvangen. Op dit moment zijn 214 aanvragen in behandeling. Na de zomer start er een nieuwe communicatiecampagne om bewoners op de regeling te attenderen.
4.6.1.7 In 2027 is een Soort Management Plan opgesteld.		Van 1 april tot 1 oktober 2026 hebben in de gehele gemeente tellingen plaatsgevonden van vleermuizen, huismussen en zwaluwen. Deze tellingen vormen de basis voor het schrijven van het Soort Management Plan.
4.6.1.8 Actualiseren beleid bodemenergie.		In samenwerking met de Omgevingsdienst Midden-Holland is een inventarisatie gedaan naar het huidige bodemenergiebeleid. Hieruit is gebleken dat het bestaande beleid niet langer aansluit bij de beoogde doelen. Er wordt daarom voorgesteld om het bodemenergiebeleid bij de tweede wijziging van het omgevingsplan uit de Verordening Fysieke Leefomgeving (VFLO) te verwijderen. Dit voorstel is in het najaar via een collegebesluit aan het college voorgelegd.
4.6.1.9 Start verkennen van opties voor een publiek warmtebedrijf.		De verkenning van opties voor het oprichten van een regionaal publiek warmtebedrijf voor de Warmte Samenwerking Oostland (WSO) wordt om diverse redenen op dit moment nog niet opgestart. Ten eerste is het niet duidelijk of het WSO-warmtenet überhaupt aangelegd kan worden (zie 4.6.4.1). Dat komt doordat de businesscase van de aanleg op dit moment financieel niet haalbaar is. Regionaal wordt met de betrokken partijen binnen de WSO en de warmtebronontwikkelaar opnieuw de business case bekeken en vormgegeven. Landelijk worden de beschikbare financiële instrumenten voor het opzetten van een publiek warmtebedrijf opnieuw bekeken en vormgegeven.

4.6.1.10 Duurzaamheid meenemen in de prestatieafspraken met woningcorporaties.		Voor de prestatieafspraken van 2026 zijn verschillende afspraken gemaakt op het gebied van duurzaamheid. Dit richt zich onder andere op het opstellen van het Soorten Management Plan. Hierdoor wordt rekening gehouden met de leefomgeving van gebouw bewonende dieren bij het isoleren van woningen. Daarnaast houden de corporaties rekening met koppelkansen voor verduurzaming bij gepland onderhoud en renovaties. Voor de prestatieafspraken van 2027 is het onderwerp duurzaamheid ook weer onderwerp van gesprek in lijn met de raamovereenkomst prestatieafspraken 2024-2028.
4.6.2.1 Verduurzamen gemeentelijk vastgoed, zogenaamde makkelijk te verduurzamen panden.		De verduurzaming van de vastgoedportefeuille is in uitvoering. De aanbesteding voor de verduurzaming van Dorpshuis Swanla is in het tweede kwartaal van 2026 gestart. Naar verwachting kunnen de werkzaamheden in het tweede kwartaal van 2027 starten. Daarnaast wordt de verduurzamingsopgave voor sporthal De Kleine Vink voorbereid.
4.6.2.2 Grootverbruikers (zoals Dorpshuis Swanla) hoger op de prioriteitenlijst krijgen om te verduurzamen.		Het energieverbruik van het gemeentelijk vastgoed wordt continu gemonitord. Op basis daarvan worden grootverbruikers hoger op de prioriteitenlijst geplaatst en worden verduurzamingsmaatregelen uitgevoerd zodra dit technisch en financieel mogelijk is. Voor Dorpshuis Swanla als grootverbruiker is de aanbesteding voor verduurzaming inmiddels gestart.
4.6.2.3 Gemeentelijk vastgoed in gebieden waar Uitvoeringsplannen Aardgasvrij worden opgesteld meenemen in de planvorming richting aardgasvrij.		In het proces om te komen tot uitvoeringsplannen wordt in 2026 inzicht verkregen in de stappen die nodig zijn om het gemeentelijk vastgoed aardgasvrij te maken.
4.6.3.1 Monitoring en als nodig herijken RES voor behalen van het RES bod van 0,435 TWh.		De Regionale Energiestrategie (RES) Midden-Holland heeft op 22 januari de provincie Zuid-Holland geïnformeerd (B1941) over de mogelijkheden voor opwek van elektriciteit in de regio Midden-Holland. De regio werkt toe naar een realistische energie-opwekcapaciteit van 0,435 TWh, waarvoor regionaal een monitoringstool is ontwikkeld. De bijdrage van gemeente Zuidplas is onderbouwd in de Lokale Energie Uitvoeringsstrategie (zie 4.6.3.5).
4.6.3.2 Uitvoering geven aan de regionale energiestrategie door Zon op Veld, Zon op Dak en Zon op Infra.		*Zon op Veld* Gemeente Zuidplas heeft een aanvraag voor een vooroverleg ontvangen voor het zonneveld-initiatief in het zoekgebied Moerkapelle-Zuid binnen het Programma Zon op Veld. De gemeente volgt het

		vergunningsverleningsproces en is hierover in gesprek met de initiatiefnemers. *Zon op Dak* In 2026 is het communicatie- en participatietraject uitgevoerd conform het vastgestelde communicatie- en participatieplan (zie informatienota B1848). Hier wordt uitvoering aan gegeven. Zo zijn twee informatiebijeenkomsten georganiseerd voor ondernemers. In het tweede kwartaal van 2026 is een enquête uitgezet onder de betrokken ondernemers over hun ervaringen en aanvullende informatie over opwek op daken. Op basis van de enquête wordt een handreiking voor ondernemers opgesteld. *Zon op Infra* Gemeente Zuidplas werkt samen met Rijkswaterstaat aan een verkenning naar de mogelijkheden voor energieopwek langs de A12. De verwachting was dat de samenwerkingsovereenkomst in 2026 ter besluitvorming aan het college wordt voorgelegd. Door vertraging bij het vastgoedbesluit van Rijkswaterstaat is dit uitgesteld tot het eerste kwartaal van 2027.
4.6.3.3 Integraal programmeren energiesysteem.		In het kader van de doorontwikkeling van het provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat (pMIEK) is begin 2026 het traject naar pMIEK 3.0 opgestart. Voor drie pilot gebieden is door de PZH een gebiedsgerichte uitwerking gestart. Een van die gebieden is Midden-Holland. De Provincie Zuid-Holland zet in op structurele maatregelen. Deze helpen om het energiesysteem in de toekomst efficiënter en betaalbaarder te maken. Door schaarste is het noodzakelijk om keuzes te maken die bijdragen aan een efficiënt en betaalbaar energiesysteem op de lange termijn.
4.6.3.4 Meewerken aan oplossen netcongestie.		Netcongestie is een steeds groter probleem aan het worden dat meerdere ruimtelijke ontwikkelingen in de wachtrij zet. Hoe groot dit probleem voor Zuidplas is, valt op dit moment nog niet volledig in te schatten. Hiervoor is het van belang om de impactanalyse te herijken en een handelingsperspectief voor de gemeente uit te werken.

4.6.3.5 Uitrol Lokale Energie Uitvoeringsstrategie.		De voortgang van de Lokale Energie Uitvoeringsstrategie (LEUS) wordt gevolgd via het monitoringsdashboard van programma Duurzaamheid. Daarnaast wordt de LEUS, waar relevant, bijgewerkt op basis van nieuwe inzichten, gerealiseerde projecten en veranderende omstandigheden in beleid of netcapaciteit. De uitvoering van de LEUS wordt omschreven in 4.6.3.2 ‘Uitvoering geven aan de regionale energiestrategie door Zon op Veld, Zon op Dak en Zon op Infra’.
4.6.4.1 Verkenning regionaal warmtetransportnet Oostland (Grand Design) en projectbegeleiding en -deelname realisatie warmtenet Noordpolder - Zuidplaspolder (WSO-samenwerking).		Bij de uitwerking van Warmte Samenwerking Oostland (WSO) blijft de businesscase financieel momenteel niet sluitend. Om een oplossing te vinden is er landelijk onderzoek uitgevoerd naar de haalbaarheid van ‘clusterdeals’. Dit onderzoek is uitgevoerd bij drie warmteclusters in Nederland, waaronder de WSO. Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat heeft in haar brief van 6 juli 2026, naar aanleiding van de adviezen uit dit onderzoek, besloten dat er geen aparte clustersubsidie gaat komen. De opzet van een nieuwe structuur zal te veel kosten om productief te maken. In gesprek met diverse betrokken partijen wordt nu onderzocht hoe nu wel te komen tot een sluitende businesscase.
4.6.5.1 Verkenning benodigde aanpak verduurzamen bedrijven en bedrijventerreinen (draagt ook bij aan doelen op gebied van klimaatbestendigheid).		In september 2026 is de gemeente, in samenwerking met de ODMH en de Provincie Zuid-Holland, in gesprek gegaan met ondernemers op het bedrijventerrein in Moerkapelle. De aanleiding hiervoor is de uitvoering van de energiebesparingsplicht door de ODMH. Deze gesprekken zijn tevens benut om ondernemers te informeren over mogelijkheden voor verduurzaming van hun bedrijfsvoering en bedrijfsgebouwen. Hiermee wordt invulling gegeven aan de verkenning van een gerichte aanpak voor de verduurzaming van bedrijven en bedrijventerreinen.
4.6.5.2 Ondersteuning aan de energietransitie van bedrijven.		De gemeente ondersteunt bedrijven bij de energietransitie door hen te informeren over beschikbare regelingen en subsidiemogelijkheden, waaronder subsidieregelingen van de Provincie Zuid-Holland voor samenwerkingsverbanden van ondernemers. Daarnaast is de energietransitie een terugkerend onderwerp tijdens bedrijfsbezoeken. Deze gesprekken bieden waardevolle inzichten in de knelpunten en uitdagingen waarmee ondernemers te maken hebben, zoals netcongestie, investeringsvraagstukken en verduurzamingsopgaven. De opgedane kennis wordt benut om ondernemers beter te ondersteunen en om toekomstige beleidskeuzes verder te onderbouwen.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.6, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *"We blijven op koers voor de RES."* uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor duurzame energie. Als ook "*Meer stimuleren van elektrisch vervoer, bijvoorbeeld door het faciliteren van voldoende laadpalen"* uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor duurzame mobiliteit.

Zoals toegelicht bij ontwikkelingen, wordt de inzet op duurzame mobiliteit vanaf 2026 tijdelijk stilgezet. Bij de Zomernota 2026 wordt onderstaande geactualiseerd.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
4.6.6 In 2026 is het aantal openbare parkeerplaatsen met de mogelijkheid tot elektrisch laden van de auto uitgebreid ten opzichte van 2022.
4.6.7.1 Verduurzamen van eigen mobiliteit, waaronder: Alle gemeente voertuigen die aan vervanging toe zijn, worden vervangen door een zo duurzaam mogelijk alternatief
4.6.7.2 Verduurzamen van eigen mobiliteit, waaronder: Vastgestelde visie op verduurzamen van eigen mobiliteit

Effectindicator	Nulmeting 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Zomernota 2026	Najaarsnota 2026
4.6.6 Parkeerplaatsen elektrisch laden - Openbaar	109	158	195	200	220	220	220

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
4.6.6.1 Onderzoeken energiebehoefte laadinfra.		De energiebehoefte voor elektrische oplaadinfrastructuur wordt bijgehouden met een dashboard van de concessiehouder. Op basis van prognoses rond de energiebehoefte van laadinfrastructuur in 2030 is een plankaart van potentiële locaties voor toekomstige laadinfra ontwikkeld.
4.6.6.2 Vraaggestuurd en datagestuurd laadpalen plaatsen op basis van de plankaart volgend uit de beleidsregels Laadinfrastructuur Elektrische Voertuigen.		Gemeente Zuidplas heeft een plankaart vastgesteld waarbij verschillende locaties zijn aangewezen voor het zowel vraag- als data gestuurd plaatsen van openbare laadvoorzieningen. Zodra de nieuwe concessie voor openbaar laden is afgesloten, worden op deze locaties de palen geplaatst.
4.6.6.3 Continueren aansluiting bij de regionale concessiehouder voor laadinfrastructuur.		De concessie voor openbare laadvoorzieningen liep tot 1 januari 2026. Gemeente Zuidplas werkt in regionaal verband samen bij het opstellen van een nieuwe concessie. Het college heeft vóór de deadline van 1 juli 2025 besloten om mee te doen met de nieuwe collectieve concessie voor elektrisch laden. De gunning is in september 2026 verleend,

4.6.7.1 Het uitwerken van een visie op verduurzaming van eigen mobiliteit en hoe dit raakt aan arbeidsvoorwaarden.		Zuidplas is bezig met het verwerken van mobiliteit in verschillende beleidsstukken en zal geen aparte visie hiervoor opstellen. Het verduurzamen van de eigen mobiliteit is beperkt beïnvloedbaar.
4.6.7.2 Daar waar mogelijk het aanschaffen van duurzame voertuigen in ons eigen wagenpark.		Daar waar mogelijk worden elektrische voertuigen aangeschaft. Als dit niet mogelijk is, wordt op de schone dieselvariant HVO gereden.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.6, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *"Vergroten aandeel duurzame warmtevoorziening in bestaande bouw in Zuidplas."* uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, sub spoor duurzame energie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
4.6.8 Vanaf 2026 voldoen alle nieuwbouwprojecten minimaal aan het convenant klimaatadaptief bouwen en aan de wettelijke verplichtingen.
4.6.9 Vanaf 2026 voldoen alle ontwikkelingen in de openbare ruimte minimaal aan het convenant klimaatadaptief bouwen en aan de wettelijke verplichtingen.
4.6.10 Vanaf 2026 wordt het gemeentelijk vastgoed bij verbouwing of herinrichting klimaatadaptief gerealiseerd (conform convenant Klimaatadaptief bouwen).

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	**Middelen**	**Verantwoording**
4.6.8.1 Opstellen van de handreiking klimaatbestendig bouwen en ontwerpen inclusief toetsingskader		Onderzocht wordt op welke wijze klimaatbestendig bouwen en ontwerpen het beste geborgd kan worden in de bestaande processen in de organisatie.
4.6.8.2 Klimaatbestendig bouwen en inrichten meenemen in de prestatieafspraken met woningcorporaties		In overleg met de woningcorporaties wordt bepaald welke prestatieafspraken worden gemaakt naar aanleiding van de resultaten uit de gemeentelijke klimaatstresstesten en risicodialogen. Als hier afspraken over worden gemaakt, dan worden deze afspraken opgenomen in de prestatieafspraken van 2027.
4.6.8.3 Klimaatadaptatie in gemeente Zuidplas wordt geactualiseerd in de update van de omgevingsvisie.		De visie voor klimaatbestendigheid wordt geactualiseerd en meegenomen in de scenario's van de Omgevingsvisie, welke begin 2027 worden voorgelegd aan de raad. Vaststellen van de definitieve Omgevingsvisie staat gepland voor eind 2027.
4.6.9.1 Uitvoeren van de gemeentelijke stresstesten, inclusief risicodialoog en adaptatiestrategie		Het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) heeft als doel dat Nederland in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust is ingericht. In het Deltaprogramma staan taken die gelden voor gemeenten, zoals het uitvoeren van de klimaatstresstesten. Met de risicodialogen is voor de thema's hitte, droogte, bodemdaling, wateroverlast en overstromingsrisico gekeken welke knelpunten en

		kwetsbaarheden een risico vormen in gemeente Zuidplas. Deze dialogen zijn zowel lokaal als regionaal gevoerd en inmiddels afgerond. De uitkomsten vormen de basis voor de op te stellen adaptatiestrategie.
4.6.9.2 De handreiking klimaatbestendig bouwen en ontwerpen implementeren in de DIOR		Onderzocht wordt op welke wijze klimaatbestendig bouwen en ontwerpen geborgd kan worden in de DIOR.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.6, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *"Zuidplas blijven voorbereiden op weersextremen."* uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor klimaatadaptatie & biodiversiteit.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
4.6.11 In 2030 is een versterking van de biodiversiteit te zien ten opzichte van de nulmeting.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	**Middelen**	**Verantwoording**
4.6.11.1 Het versterken van de biodiversiteit in gemeente Zuidplas wordt opgenomen in de update van de omgevingsvisie		De visie voor biodiversiteit wordt geactualiseerd en meegenomen in de scenario's van de omgevingsvisie, welke begin 2027 worden voorgelegd aan de raad. Vaststellen van de definitieve omgevingsvisie staat gepland voor eind 2027.
4.6.11.2 De regels voor natuurinclusief bouwen worden zo snel als mogelijk opgenomen in het omgevingsplan		De conceptregels voor natuurinclusief bouwen en inrichten zijn gereed voor de wijziging van het omgevingsplan. De regels worden juridisch getoetst en volgen verder de planning van het omgevingsplan wat wordt vastgesteld eind 2026 of begin 2027.
4.6.11.3 Opstellen van een strategie inclusief uitvoeringsagenda voor het versterken van de biodiversiteit op basis van de uitkomst van de biodiversiteit nulmeting		De resultaten van de biodiversiteit nulmeting (B1836) vormen de basis voor de te ontwikkelen strategie en uitvoeringsagenda. Op dit moment vindt de voorbereiding plaats om te komen tot een integrale aanpak vanuit het principe 'Basiskwaliteit Natuur'.
4.6.11.4 Onderzoeken van de mogelijkheden van transitie naar een ecologisch verantwoord beheer en inrichting op basis van de uitkomst van de biodiversiteitsnulmeting		Uit de biodiversiteit nulmeting zijn diverse maatregelen en adviezen gekomen op welke wijze het maaibeheer kan worden aangepast om de biodiversiteit te versterken. Onderzocht wordt op welke wijze ecologisch beheer breder kan worden toegepast binnen de gemeente.

Wat mag het programma ruimtelijk beleid en ontwikkeling kosten?

4. Ruimtelijk domein					*bedragen * € 1.000*
Mutaties van afwijkingen > 10% en > € 50.000	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
4.1: Ruimtelijke ordening	244	-	-	-	-
Correctie rente/ kapitaallasten rondom reserves	-20	-	-	-	-
Bijstelling kapitaallasten NJN 2026	14	-	-	-	-
Verliesvoorziening Swanla-Verlaat	250	-	-	-	-
4.2: Wonen en Omgevingswet	-1.611	-25	-	-	-
Bijstelling kapitaallasten NJN 2026	132	-	-	-	-
Bijstelling inkomsten omgevingsvergunningen	-1.500	-	-	-	-
Incidentele budgetten ruimtelijk beleid	25	-25	-	-	-
Dakherstel 's Gravenweg 16	-268	-	-	-	-
4.3: Economie	-	-	-	-	-
4.4: Mobiliteit	-	-	-	-	-
4.5: Gebiedsontwikkeling	696	-21	-41	-39	-38
Bijstelling kapitaallasten NJN 2026	2	-	-	-	-
Correctie rente/ kapitaallasten rondom reserves	-	-21	-41	-39	-38
Diverse reserve correcties (meerdere programma's)	944	-	-	-	-
Kapitaallasten strategisch grondbezit t.l.v. reserve Grondbedrijf i.p.v. algemene dienst.	-	-	-	-	-
Verliesvoorziening Swanla-Verlaat	-250	-	-	-	-
4.6 Duurzaamheid en energietransitie	2.470	-	-	-	-
Duurzaamheid lagere besteding	2.470	-	-	-	-
Totaal	**1.800**	**-46**	**-41**	**-39**	**-38**

- = nadeel / + = voordeel

Product 4.1 Ruimtelijke ordening

Correctie rente/kapitaallasten rondom reserves

De kapitaallasten zijn aangepast omdat de investering nog niet is afgerond, waardoor een deel van de kapitaallasten naar een later jaar verschuift. Dit betekent dat geen onttrekking uit de reserve rente/kapitaallasten kan plaatsvinden. Tevens betreft dit een BBV-conforme correctie waarbij uitsluitend de afschrijvingskosten en niet de rentecomponent ten laste van de kapitaallastenreserve mogen worden gebracht.

Voor 2026 een incidenteel nadeel van € 20.000.

Verliesvoorziening Swanla-Verlaat

Bij de actualisatie van de Grondexploitatie Swanla-Verlaat wordt een nadelig effect van € 250.000 verwacht. Dit wordt veroorzaakt door extra kosten bij de sloop van Zevenster (stagnatie door asbest en vertraging door aanvullend ecologisch onderzoek), tegenvallers bij de werkzaamheden aan de Swanlaweg en hogere plankosten in de plandelen Swanla Wonen en Sport. Om deze kosten op te vangen, wordt er, conform de BBV-regels, een verliesvoorziening getroffen.

Product 4.2 Wonen en omgevingswet
Bijstelling inkomsten omgevingsvergunningen
De raming van de legesinkomsten wordt voor 2026 met € 1,5 miljoen verlaagd. Dit komt doordat voor een aantal grotere projecten in voorgaande jaren al vergunningen zijn verleend en de bijbehorende legesinkomsten al zijn geïnd. Dit is de tweede keer dat we de leges naar beneden moeten bijstellen en dat geeft aanleiding om hier wat diepgaander onderzoek naar te gaan doen om hier meer grip op te krijgen.
Dit leidt tot een nadeel van € 1.500.000 in 2026.

Dakherstel 's Gravenweg 16
Het perceel en de opstallen aan de 's Gravenweg 16 zijn in het verleden aangekocht onder de SPUK-regeling 'Uitkoop woningen onder hoogspanningen', met de verplichting om de bestemming wonen te wijzigen. Op dit moment valt het object van de 's Gravenweg 16 onder de strategische voorraad van het grondbedrijf en zoals in het laatst vastgestelde MPG wordt momenteel toegewerkt naar het sluiten van een verkoopovereenkomst. Tot de verkoop rond is, blijft de gemeente verantwoordelijk voor het onderhoud en de staat van het pand. Omdat het pand een rijksmonument is, geldt bovendien de wettelijke instandhoudingsplicht, die de gemeente als eigenaar verplicht noodzakelijk onderhoud uit te voeren om verval en aantasting van de monumentale waarden te voorkomen. Daarnaast moet op korte termijn het dak worden hersteld; ook die kosten komen voor rekening van de gemeente. Dekking voor deze kosten wordt gevonden in een onttrekking aan de reserve Grondbedrijf (zie toelichting op programma 5).
In 2026 een nadeel van € 268.000 (verrekening met programma 5)

Product 4.5 Gebiedsontwikkeling
Bijstelling kapitaallasten NJN 2026
Zie toelichting bij programma 6.

Correctie rente/ kapitaallasten rondom reserves
De rente en kapitaallasten zijn aangepast naar aanleiding van het MPG 2026. De eerder opgenomen voeding vanuit de kapitaallastenreserve PRO is hierbij ongedaan gemaakt.
Voor 2027 een nadeel van € 20.000 en voor de jaren daarop een nadeel van circa € 40.000 per jaar.

Diverse reserve correcties (meerdere programma's)
De verschillen worden veroorzaakt door het corrigeren en actualiseren van diverse begrotingsmutaties tussen de exploitatie en reserves, zodat de reserveposities aansluiten op het MPG 2026. Daarnaast zijn enkele begrote investeringen niet uitgevoerd, waardoor de bijbehorende kapitaallasten en reserveonttrekkingen niet optreden. Per saldo over de programma's heen gaat het om € 159.000 incidenteel voordeel.
Voor 2026 een voordeel van € 944.000.

Verliesvoorziening Swanla-Verlaat

Bij de actualisatie van de Grondexploitatie Swanla-Verlaat wordt een nadelig effect van € 250.000 verwacht. Dit wordt veroorzaakt door extra kosten bij de sloop van Zevenster (stagnatie door asbest en vertraging door aanvullend ecologisch onderzoek), tegenvallers bij de werkzaamheden aan de Swanlaweg en hogere plankosten in de plandelen Swanla Wonen en Sport. Om deze kosten op te vangen, wordt er, conform de BBV-regels, een verliesvoorziening getroffen. Deze scharniert met de reserve Grondbedrijf.
Voor 2026 een nadeel van €250.000. Per saldo budgettair neutraal.

Product 4.6 Duurzaamheid
Duurzaamheid lagere besteding
Voor het jaar 2026 verwachten we een deel van het duurzaamheidsbudget niet nodig te hebben voor de activiteiten 2026. Er zijn in 2026 onverwacht extra middelen door het Rijk toegekend aan de gemeente Zuidplas voor duurzaamheid. Het programmaplan en de inspanningen konden hier voor 2026 niet meer op aangepast worden waardoor er een groot deel van dit budget vrijvalt. *Voor 2026 een voordeel van € 2.470.000*

Na afronding van de Najaarsnota is vastgesteld dat een in 2024 ontvangen regionaal budget van € 426.333 binnen het programma Duurzaamheid alsnog dient te worden afgedragen aan de uitvoerende regiogemeente. Omdat deze verplichting pas na de besluitvorming over de Najaarsnota volledig is vastgesteld, wordt de financiële verwerking opgenomen in de Jaarrekening 2026. Het betreft een incidenteel nadeel van € 426.333.
Bij de beoordeling van het hierboven gepresenteerde voordeel dient rekening te worden gehouden met het na afronding van de Najaarsnota geconstateerde incidentele nadeel van € 426.333. Per saldo resteert hierdoor een verwacht voordeel van € 2.043.667 binnen het programma Duurzaamheid

Programma 5 Fysieke omgeving

Groen, schoon, veilig en bereikbaar

Dit programma bestaat uit de volgende producten:
5.1 Beheer buitenruimte
5.2 Afval, riolering en begraven
5.3 Vastgoed

Inleiding

Het beheer en de instandhouding van de openbare ruimte en gemeentelijke voorzieningen staan toenemend onder druk. De combinatie van stijgende kosten, beperkte beschikbaarheid van capaciteit in de markt, een tekort aan technisch personeel en toenemende eisen aan de uitvoering leidt ertoe dat werkzaamheden minder snel kunnen worden gerealiseerd. Hierdoor komt de uitvoering van de ambities voor de openbare ruimte onder druk te staan. Binnen deze context verschuift de prioriteit nadrukkelijk naar het behouden van de bestaande kwaliteit van de openbare ruimte. De beschikbare middelen en capaciteit worden in toenemende mate ingezet om de veiligheid, functionaliteit en continuïteit van de gemeentelijke voorzieningen te waarborgen. Dit vraagt om scherpe keuzes in de programmering en uitvoering van werkzaamheden, waarbij het behoud van bestaande assets voorrang krijgt boven de realisatie van nieuwe ambities.

Product 5.1 Beheer buitenruimte

Algemeen doel product

De openbare ruimte van Zuidplas kenmerkt zich door een groene, schone en toegankelijke inrichting. Deze kwaliteiten dragen bij aan de dorpse identiteit en de aantrekkelijke leefomgeving waar de gemeente voor staat. De openbare ruimte vormt de basis voor het dagelijks leven van inwoners: een plek om te wonen, zich te verplaatsen, te recreëren en elkaar te ontmoeten. Een kwalitatief goede inrichting en zorgvuldig beheer dragen bij aan de veiligheid, gezondheid en het welzijn van inwoners en versterken de leefbaarheid en sociale samenhang binnen de dorpen en wijken.

Uitgangspunt blijft het op orde houden van de openbare ruimte: een bereikbare, veilige en functionele inrichting van straten, plantsoenen, pleinen, voorzieningen en maatschappelijk vastgoed zoals scholen, sportaccommodaties en gemeenschapshuizen. Ook het beheer van afval en reiniging speelt een cruciale rol bij het behouden van een schone en aantrekkelijke leefomgeving. Dit omvat het regelmatig legen van afvalbakken, het ophalen van huishoudelijk afval en het zorgen voor een nette openbare ruimte zonder zwerfafval.

De buitenruimte wordt echter steeds meer geconfronteerd met veranderende omstandigheden, zoals intensiever gebruik, verouderende infrastructuur en extremere weersomstandigheden. Deze ontwikkelingen vragen om een integrale aanpak waarbij niet alleen de huidige staat, maar ook de toekomstbestendigheid van de buitenruimte en voorzieningen bepalend zijn voor de gekozen aanpak. Dit betekent dat bij onderhoud en beheer vaker wordt gekeken naar slimme combinaties van vervanging, herinrichting en verbetering, zodat Zuidplas ook op langere termijn beschikt over een openbare ruimte die aansluit bij de behoeften van inwoners en voldoet aan wettelijke en maatschappelijke eisen.

In 2025 zijn technische beheerplannen vastgesteld voor de verschillende onderdelen van de openbare ruimte. Deze plannen bieden een helder en samenhangend kader voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte in de komende jaren. Hierin is niet alleen inzichtelijk gemaakt wat de huidige kwaliteit en staat van de buitenruimte is, maar ook welke inspanningen nodig zijn om deze op het gewenste niveau te houden en waar nodig te verbeteren. De beheerplannen onderstrepen het belang van een kwalitatief goede uitvoering van beheer, waarbij structurele aandacht voor onderhoud, tijdige vervanging en doelgerichte investeringen centraal staat. Daarnaast maken de beheerplannen concreet welke opgaven er op de gemeente afkomen, zowel op korte als

langere termijn. Daarmee vormen de beheerplannen een belangrijke kapstok voor de verdere ontwikkelingen, zij geven richting aan de keuzes die nodig zijn om de openbare ruimte van Zuidplas toekomstbestendig, schoon, veilig en aantrekkelijk te houden.

Ontwikkelingen

Ambities en uitvoerbaarheid
De ambities binnen de openbare ruimte blijven onverminderd hoog en nemen door nieuwe maatschappelijke opgaven verder toe. Tegelijkertijd staat de uitvoerbaarheid onder druk door beperkte in- en externe capaciteit, toenemende regelgeving en stijgende uitvoeringskosten. De komende periode wordt daarom nadrukkelijk gekeken naar de balans tussen ambities, beschikbare middelen en de uitvoerbaarheid van projecten, zodat realistische keuzes kunnen worden gemaakt.

Participatie in de buitenruimte
Participatie speelt een steeds belangrijkere rol bij de inrichting, het onderhoud en de herinrichting van de openbare ruimte. Inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden verwachten in toenemende mate betrokken te worden bij de voorbereiding van plannen en de uitvoering van projecten. Een zorgvuldig participatieproces draagt bij aan een betere aansluiting op de behoeften uit de omgeving en vergroot het draagvlak voor gemaakte keuzes.
Tegelijkertijd vraagt participatie om een zorgvuldige afweging tussen wensen uit de samenleving, de gemeentelijke beleidskaders, beschikbare financiële middelen en de uitvoerbaarheid van plannen. Het organiseren en begeleiden van participatie vergt bovendien extra capaciteit en middelen. Binnen de huidige formatie en budgetten zijn de mogelijkheden om participatietrajecten op een passende wijze vorm te geven beperkt.

Staalslakken in de openbare ruimte
De landelijke ontwikkelingen rondom de toepassing van staalslakken hebben ook gevolgen voor de openbare ruimte. Binnen Zuidplas wordt kritisch gekeken naar de aanwezigheid van deze materialen en worden landelijke ontwikkelingen en richtlijnen nauwlettend gevolgd. Aanvullende onderzoeken zijn nodig om de schaalgrote van de situatie te omschrijven en passende maatregelen voor te kunnen stellen.

Droogtescheuring en uitdrogen groen
Door langdurige perioden van droogte kan de bodem onder en rondom dijkwegen uitdrogen en krimpen. Hierdoor kunnen scheuren en verzakkingen ontstaan in zowel het dijklichaam als de wegverharding. We zien dat droogtescheuring binnen de dijkwegen van Zuidplas daadwerkelijk optreedt en daarmee een toenemend aandachtspunt vormt voor het beheer en onderhoud. Daarnaast wordt duidelijk dat de beplanting door de droogte voor een deel vervangen zal moeten worden.

Dit kan leiden tot aanvullende herstel- en onderhoudsmaatregelen en daarmee tot hogere kosten. Op dit moment is echter nog onvoldoende inzichtelijk wat de omvang van de problematiek is en welke financiële gevolgen dit structureel met zich meebrengt. De mogelijke meerkosten kunnen daarom nog niet betrouwbaar worden gekwantificeerd.

Brandstof- en materiaaltoeslagen

De prijzen van brandstoffen, grondstoffen en bouwmaterialen blijven de afgelopen jaren sterk fluctueren. Deze ontwikkelingen leiden tot hogere kosten voor beheer-, onderhouds- en investeringsprojecten en vergroten de financiële onzekerheid bij de voorbereiding en uitvoering daarvan. Hierdoor kunnen beschikbare budgetten minder werkzaamheden dekken dan oorspronkelijk voorzien en neemt de druk op de programmering van projecten toe. In sommige gevallen is het noodzakelijk werkzaamheden te faseren, uit te stellen of de scope van projecten aan te passen om binnen de beschikbare financiële kaders te blijven. Bij het opstellen van ramingen en het aanbesteden van werkzaamheden wordt daarom nadrukkelijk rekening gehouden met de actuele prijsontwikkelingen en de bijbehorende financiële risico's.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.1. De doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *"Meer recreatieve mogelijkheden en verbindingen tussen voorzieningen realiseren"* uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, sub spoor landschap en recreatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
5.1.1 In 2025 hebben we 5 recreatieve verbindingen verbeterd, waarbij we daar waar mogelijk de infrastructuur aanpassen en de gebruikers meer mogelijkheden bieden om langs de route te recreëren, te spelen of te ontspannen.
5.1.2 Vanaf 2024 zetten we in op behouden van de bestaande ruimte voor ecologie, spelen en sporten in de openbare ruimte.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
5.1.1.1 Inventariseren van de recreatieve verbindingen naar de parken/voorzieningen en inzichtelijk maken hoe deze aantrekkelijker kunnen worden gemaakt.		De inventarisatie van de recreatieve (groene) verbindingen tussen parken en andere (recreatieve) voorzieningen maakt onderdeel uit van de Groenstructuurvisie (inmiddels Omgevingsprogramma Groen en Landschap). Op basis van de bevindingen in dit Omgevingsprogramma kan dit worden vertaald naar beleid om deze verbindingen aantrekkelijker en toekomstbestendig te maken, zowel op recreatief als ecologisch vlak.
5.1.1.2 In 2025 start fase II van de Groenblauwe Zone en de daarbij benodigde planologische en ruimtelijke stappen te nemen.		Voor het gebied is een omgevingsplan vastgesteld. Dit plan ligt bij de Raad van State in verband met het toelaten van recreatieve voorzieningen waar men bezwaar tegen heeft gemaakt. Hierdoor ligt het project nu stil. Fase 2 van het project betreft de oversteek van de groen blauwe zone naar Moordrecht. Het gebied kan zo een verbinding met het restveengebied krijgen. De middelen voor fase 2 zijn nog niet in de begroting opgenomen.
5.1.2.1 In 2026 zetten we in op behouden van de bestaande ruimte voor ecologie, spelen en sporten in de openbare ruimte.		Door de beperkte beschikbare capaciteit kunnen de voorgenomen inspanningen niet volledig worden gerealiseerd. Om deze reden is prioriteit gegeven aan de werkzaamheden op het Flevopad NWK, zodat optimaal gebruik wordt gemaakt van koppelkansen. De overige werkzaamheden worden op een later moment, binnen de beschikbare capaciteit, opnieuw ingepland.
5.1.2.2. In 2026 zetten we in op het onderzoeken van de mogelijkheden tot het hergebruiken van grondstoffen zoals bermgrasmaaisel als bouwmateriaal en		In 2026 is een onderzoek gestart naar de mogelijkheden om vrijkomende speelondergronden te recyclen en opnieuw toe te passen binnen de openbare ruimte.

bodemproduct, om hiermee een mogelijke besparing te realiseren binnen het groen.		
5.1.2.3 Vanaf 2026 zal waar mogelijk minder verharding of waterdoorlatende verharding worden toegepast om hittestress en wateroverlast te minimaliseren. *<u>Aanpassen van een inspanning:</u>* Vanaf 2026 zal waar mogelijk minder verharding worden toegepast of waterdoorlatende verharding worden geprefereerd om hittestress en wateroverlast te minimaliseren.		In 2026 zijn binnen de DIOR (Duurzame Inrichting Openbare Ruimte) de uitgangspunten voor de inrichting van de openbare ruimte verder aangescherpt. Hierbij is als standaard opgenomen dat iedere speeltuin over minimaal 30% schaduw dient te beschikken. Daarnaast is binnen verschillende reconstructieprojecten waterdoorlatende verharding toegepast, waarmee invulling is gegeven aan de ambities op het gebied van klimaatadaptatie.
5.1.2.4 Vanaf 2026 wordt ingezet op het vergroten van de waterberging in de openbare ruimte		In 2026 is bij een reconstructieproject voor het eerst een wadi aangelegd als speelelement aan de Zwanendaal NWK. Met deze pilot wordt onderzocht of waterberging op een veilige en aantrekkelijke manier kan worden gecombineerd met speelvoorzieningen, zodat klimaatadaptatie en spelen elkaar kunnen versterken.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *"Bevorderen van de beweegvriendelijke leefomgeving voor jong tot oud door middel van sporten en recreëren in de openbare buitenruimte"* uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor landschap en recreatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
5.1.3 Het behouden van een minimaal niveau aan speel- en beweegaanleidingen in de buitenruimte.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	**Middelen**	**Verantwoording**
5.1.3.1 In 2026 zullen er 15 speeltuinen worden gereconstrueerd in samenspraak met de inwoners.		Zoals aangegeven bij 5.1.2.1 is door de beperkte beschikbare capaciteit de voorgenomen inspanningen niet volledig gerealiseerd. Het streven is om deze achterstand van, naar verwachting 11 speeltuinen, in 2027 in te halen door een nieuwe aanbestedingsvorm waardoor sneller een contractpartner gevonden kan worden.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie "*Versterken van de groene structuren in en om de dorpen."* uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor landschap en recreatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
5.1.4 Vanuit het opgaveplan Landschappelijk Zuidplas volgt de nadere uitwerking voor een (integrale) visie voor recreatie, natuur, restveen en groen voor geheel Zuidplas.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
5.1.4.1 Het opgaveplan Landschappelijk Zuidplas zal in 2026 geactualiseerd worden. Het opgaveplan zorgt voor een integrale aanpak voor recreatie, natuur en groen voor geheel Zuidplas.		Het opgaveplan wordt geactualiseerd. Hierin worden de ambities van het nieuwe college in verwerkt. Er wordt hierbij gekeken hoe de verschillende visies op landschap en groen gecombineerd kunnen landen in het programma Groen en Landschap onder de omgevingsvisie.
5.1.4.2 In 2026 zal de nieuwe groenstructuurvisie worden geïmplementeerd binnen de organisatie.		De opdracht aan een extern bureau voor deze visie is tussentijds beëindigd.De inhoud van de groenstructuurvisie zal deels gaan landen in de omgevingsvisie en deels in het omgevingsprogramma Groen en Landschap onder de omgevingsvisie.
5.1.4.4 In het kader van het nationaal programma landelijke gebied wordt in opdracht van de provincie en in samenwerking met HHSK, Gouda en Waddinxveen gewerkt aan een gebiedsplan Zuidplas en omgeving. Dit gebiedsplan geeft mogelijkheden voor aanvullende dekking vanuit de provincie en het RIjk op de landschappelijke opgaven.		Er is nog geen gebiedsplan opgesteld voor Zuidplas in zijn geheel. Op dit moment is er geen extra geld beschikbaar bij de Provincie op de landschappelijke opgave en ligt de focus op het Restveengebied waar wel subsidie voor beschikbaar is.
5.1.4.5 Binnen de verleende subsidie wordt gewerkt aan de realisatie natuur in het Restveengebied en van het fietspad Restveen- Groen Blauwe Zone.		De eerste sessie met de agrariers heeft in januari plaatsgevonden. Hier is afgesproken dat de drie samenwerkende partijen met richting gevende scenario's komen. Dit zal het 4de kwartaal gepresenteerd kunnen worden aan de stakeholders.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“Behouden van een groene, rustige en dorpse woonomgeving.”* uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, sub spoor behoud dorps karakter.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
5.1.5 We stellen in 2026 toetsingscriteria op voor de bestaande en nieuw te ontwikkelen openbare ruimte waarin we concreet aangeven wat we verstaan onder een groene, rustige en dorpse woonomgeving. We nemen hierin op wat onze nieuwe normen zijn t.a.v. openbaar groen, parkeren en bouwplannen.
5.1.6 In 2026 onderzoeken we de mogelijkheid en haalbaarheid om de 3x30x300 regel toe te passen in onze openbare ruimte. Inwoners hebben vanuit huis zicht op 3 bomen in de openbare ruimte, elke buurt is voorzien van 30% bladerdek en er is binnen 300 meter van elke woning een park of groene ruimte aanwezig.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
5.1.5.1 In 2026 verwerken we de toetsingscriteria op basis van het staande beleid van Zuidplas en de ambities en worden deze verankerd in de beheerstrategie		Door beperkte beschikbare capaciteit is de beheerstrategie nog niet gereed. Hierdoor zijn de toetsingscriteria op basis van het bestaande beleid en de ambities van Zuidplas nog niet in de beheerstrategie verankerd.

5.1.5.2 In 2026 wordt ingezet op het hergebruiken van materialen binnen de projecten en de bouwplannen om duurzaam werken, het behoud van het karakter te stimuleren en daarmee een kleine financiële besparing te realiseren.		Zoals beschreven bij inspanning 5.1.2.2. wordt nu voornamelijk gefocust op de hergebruiken van speelondergronden, op de langere termijn zullen ook andere bouwmaterialen volgen.
5.1.6.1 In 2026 wordt gestart met het onderzoeken en opstarten van het traject om 60 volgroeide bomen te verplaatsen zodat deze behouden kunnen worden en kap voorkomen kan worden.		In 2026 is gestart met het verkennen van de mogelijkheden om circa 60 volgroeide bomen te verplaatsen. Uit de eerste verkenning blijkt dat de kosten voor verplaatsing relatief hoog zijn in verhouding tot de resterende levensduur en waarde van de bomen. Daarom wordt momenteel onderzocht welke financiële en groene alternatieven het beste aansluiten bij de beoogde doelstellingen.

Verbonden partijen

Recreatieschap Rottemeren
De provinciale subsidie voor het beheer van recreatiegebieden heft een positieve invloed op de begroting van het recreatieschap Rottemeren. In 2026 werkt het recreatieschap naast het beheren van de gebieden aan de uitvoeringsprojecten die zijn vastgesteld door het Algemeen Bestuur.
Naar aanleiding van een verkenning die heeft plaatsgevonden, naar een fietspad dat het Rottemerengebied met Bentwoud zou verbinden langs het Verlengde Molengangenpad, zijn extra onderzoeken aangevraagd door de Raad.
Deze extra onderzoeken hebben er niet toe geleid dat de fietsverbinding aan het Verlengde Molengangenpad is gerealiseerd. De gemeente Zuidplas heeft besloten deze extra onderzoeken zelf te betalen.

Recreatieschap Hitland
De begroting van het recreatieschap Hitland laat geen bijzonderheden zien. In 2026 werkt het recreatieschap naast het beheren van de gebieden aan de uitvoeringsprojecten die zijn vastgesteld door het Algemeen Bestuur.

Product 5.2 Afval, riolering en begraven

Algemeen doel product
De gemeente heeft de wettelijke plicht om te zorgen voor de inzameling van huishoudelijk afval en huishoudelijk afvalwater. Ook voor het opvangen, bergen en afvoeren van regenwater en de uitvoering van gemeentelijke taken uit de Wet op de lijkbezorging geldt een gemeentelijke zorgplicht. De gemeente stelt zich ten doel om deze zorgplichten zo effectief en efficiënt mogelijk te vervullen.

Ontwikkelingen
Implementatie ondergronds papier containers en minicontainers

In het kader van de optimalisatie van de afvalinzamelingsstructuur wordt met ingang van het vierde kwartaal van 2026 uitvoering gegeven aan de implementatie van ondergrondse papiercontainers voor hoogbouwcomplexen en minicontainers voor grondgebonden woningen. Deze maatregelen worden doorgevoerd om de gescheiden inzameling van oud papier op een doelmatige en gebruiksvriendelijke wijze te borgen.
Ten behoeve van de implementatie hiervan is een inventarisatiefase doorlopen, waarin de locatiekeuze, het aantal benodigde voorzieningen en de logistieke randvoorwaarden in kaart zijn gebracht. Op basis van de uitkomsten van deze inventarisatie zal, conform de dienaangaande gemaakte afspraken, in de eerste helft van 2027 worden overgegaan tot de feitelijke plaatsing van de desbetreffende inzamelvoorzieningen.
Dit draagt bij aan een verdere verbetering van de gescheiden afvalinzameling, het verhogen van het serviceniveau richting de ingezetenen en het realiseren van de gemeentelijke duurzaamheidsdoelstellingen.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *"Bevorderen circulariteit, afvalinzameling en ontwikkeling."* uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor circulariteit.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
5.2.1 Tot 2026 zetten we stappen om te komen tot een circulair Zuidplas.
5.2.2 In 2026 voldoet Zuidplas aan de landelijk afgesproken afvalscheidingsambitie (100 kg restafval per inwoner per jaar met behoud van kwaliteit van gescheiden afvalstromen).
5.2.3 Jaarlijks hebben we maximaal drie afgekeurde vrachten van grondstoffen (pmd, papier, gft, textiel) bij verwerkers, zodat de kwaliteit van een circulaire keten niet in de weg staat.
5.2.4 In 2026 is het grof restafval van Zuidplas met 15% gedaald, onder andere door circulaire initiatieven in de gemeente en regio.

Effectindicator	**Realisatie 2021 (nulmeting)**	**Realisatie 2023**	**Begroting 2024**	**Realisatie 2024**	**Begroting 2025**	**Begroting 2026**	**Zomernota 2026**	**Najaarsnota 2026**
5.2.2 Afvalscheidingsambitie (per inwoner)	n.v.t.			128 kg restafval	100 kg restafval	100 kg restafval	Nog geen resultaten	93 kg restafval
5.2.3 Aantal vrachten grondstoffen afgekeurd	n.v.t.			Max. 5	Max. 3	max. 3	Nog geen resultaten	0
5.2.4 Daling grof restafval	n.v.t.			10%		15%	Nog geen resultaten	Nog geen resultaten

*De cijfers worden jaarlijks in maart geactualiseerd over het voorgaande jaar.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	**Middelen**	**Verantwoording**
5.2.4.1 In 2026 zal ingezet worden op het project "Afvalscheiding effectiever en eenvoudiger maken"		De raad is in het tweede kwartaal van 2026 geïnformeerd via een presentatie van Cyclus. Het project krijgt verder vorm door de invoering van de papiercontainers. Dit omvat de plaatsing,

		communicatie met bewoners en het monitoren van de resultaten. De raad wordt op de hoogte gehouden van de voortgang.
5.2.4.2 In 2026 zal ingezet worden op het project “Papierinzameling organiseren op een effectieve en een arbotechnisch veilige wijze”		Conform de eerdere beantwoording voorziet de nieuwe inzamelwijze van papier in een oplossing om de inzameling arbotechnisch verantwoord te laten plaatsvinden.
5.2.4.3 In 2026 zal ingezet worden op het project “Grof restafval verminderen via ontwikkeling demontagebedrijf Prioriteiten met een intern karakter”		De mobiele milieustraat is inmiddels ingezet in Moordrecht en Moerkapelle en is zeer positief ontvangen door inwoners. Op beide locaties zijn in het eerste uur reeds meer dan 60 inwoners ontvangen. Vanaf september wordt gestart in Nieuwerkerk aan den IJssel en Zevenhuizen, waarbij de reacties zullen worden opgenomen in de jaarstukken. Daarnaast is Cyclus bezig met een doorontwikkeling naar aanleiding van het Circulair Huis, teneinde een efficiënte wijze van inzameling van grof restafval te realiseren. Hiervoor wordt een werkgroep gestart.
5.2.4.4 In 2026 zal ingezet worden op het project “Onderhoud en eigendom van inzamelmiddelen onderbrengen bij Cyclus”		Met ingang van augustus 2026 zullen alle nieuwe betonputten in eigendom komen van Cyclus. Hierdoor kunnen de putten worden geleased en zijn deze op kostenefficiënte wijze gecentraliseerd. Op een later moment zullen tevens de putten worden overgenomen die op dit moment nog in eigendom zijn van de gemeente.
5.2.4.5 In 2026 zal ingezet worden op het project “Onderzoek en uitvoering toekomst afvalbrengstation(s)”		Vanwege een capaciteitstekort is dit doorgeschoven naar 2027. Hiervoor moet budget worden aangevraagd om de benodigde capaciteit in te huren.
5.2.4.6 In 2026 zal ingezet worden op het project “Evaluatie taakverdeling Buitendienst en Cyclus ”		In januari is gestart met de interne opdrachten. Deze verlopen volgens planning en zullen eind 2026 worden geëvalueerd, teneinde een volledig jaar mee te kunnen nemen.
5.2.4.7 Onderzoeken hoe afvalscheiding op het afvalbrengstation verder bevorderd kan worden in de huidige situatie.		Zie antwoord 5.2.4.5. Het onderzoek naar het afvalbrengstation is uitgesteld.
5.2.4.8 Vanaf 2026 worden nieuwe en huidige inwoners actief geïnformeerd over het afval en het afvalscheiding traject binnen de gemeente Zuidplas.		Het nieuwe informatiepakket is per mei 2026 ingesteld. Op social media en in de krant is een campagne gestart, gericht op alle inwoners, om tips en tricks te delen.

Verbonden partijen

Cyclus

Cyclus is een overheidsNV, waarbij de gemeente één van de aandeelhouders is. De gemeentelijke aandeelhouders hebben Cyclus opgericht om schaalvoordelen te realiseren bij de inzameling, beheer van inzamelmiddelen zoals ondergrondse containers en verwerking van afval en grondstoffen. De

“klantgemeenten” betalen Cyclus naar rato van de afgenomen diensten. Met Cyclus is een dienstverleningsovereenkomst (DVO) gesloten waarin de te leveren diensten beschreven staan.

Product 5.3 Vastgoed

Algemeen doel product

De gemeente Zuidplas zet vastgoed in om gemeentelijke beleidsdoelen te helpen realiseren. Die beleidsdoelen bewegen zich op de terreinen van leren, sporten, ontmoeten en recreëren binnen de samenleving van Zuidplas. Daarnaast wordt ook in de nodige gebouwen voorzien om de gemeentelijke organisatie te huisvesten.

Ontwikkelingen

Verduurzamingsopgaven

De aanbesteding voor de verduurzaming van Dorpshuis Swanla is in het tweede kwartaal van 2026 gestart. Met de verduurzaming verlagen we het energieverbruik en de energielasten van het gebouw en verbeteren we het comfort voor de gebruikers. Naar verwachting wordt de aanbesteding in het vierde kwartaal van 2026 afgerond, waarna de opdracht wordt gegund en de uitvoering wordt voorbereid. De werkzaamheden kunnen dan naar verwachting in het tweede kwartaal van 2027 starten. De precieze startdatum is mede afhankelijk van de uitkomst van de aanbesteding, de levertijden van materialen en de afstemming met de gebruikers van het dorpshuis over de planning en de beschikbaarheid van het gebouw tijdens de werkzaamheden. Voor sporthal De Kleine Vink wordt de verduurzamingsopgave op dit moment voorbereid.

Klimaatbeheersing De Kraal en tijdelijke school Zevenhuizen

Om de Kraal en de tijdelijke school in Zevenhuizen het hele jaar comfortabel en verantwoord te kunnen gebruiken, zijn klimaatinstallaties nodig die zowel kunnen verwarmen als verkoelen. Tijdens warme periodes loopt de binnentemperatuur snel op, wat ten koste gaat van het comfort en de concentratie van leerlingen, medewerkers en andere gebruikers. In de winter kunnen dezelfde installaties worden ingezet om de ruimtes gericht te verwarmen. Zo blijven beide locaties het hele jaar door prettig en functioneel bruikbaar.

Risico- en veiligheidsonderzoek zwemvoorzieningen

In de Zomernota 2026 is budget toegekend voor een risico- en veiligheidsonderzoek naar de gemeentelijke zwemvoorzieningen. Het onderzoek richt zich op de technische staat, de veiligheid en de resterende levensduur van de bestaande zwembaden. De voorbereiding van de opdracht is in de tweede helft van 2026 gestart. Naar verwachting wordt eind 2026 een partij geselecteerd die het onderzoek uitvoert, zodat de uitvoering in de eerste helft van 2027 kan plaatsvinden.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“Tegengaan van verpaupering van vastgoed in en buiten de dorpen.”* uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor behoud dorps karakter.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
5.3.1 Medio 2026 zitten we niet boven de frictieleegstand % die in 2026 als Nederlands gemiddelde geldt voor winkelgebieden, zodat verpaupering wordt voorkomen.
5.3.2 Medio 2026 voldoet 60% van het gemeentelijk vastgoed aan onze basis onderhoudskwaliteit. Medio 2024 geven we inzicht wat de huidige onderhoudskwaliteit is en wat we verstaan onder de basis onderhoudskwaliteit en onderhoudsstaat met een bijbehorend uitvoeringsplan. Medio 2025/2026 geven we uitvoering aan dit uitvoeringsplan.

Effectindicator	Realisatie 2022	Realisatie 2024	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	NL Gemiddelde 2025 (bron locatus)	Zomernota 2026	Najaarsnota 2026
5.3.1 Frictieleegstand winkelgebieden		5%	6%		≥ NL gem. (6,2%)	7%	5%	5,5%
5.3.2 Basis onderhoudskwaliteit gemeentelijk vastgoed		Onbekend	Onbekend		100%		100%	100%

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
5.3.1 Elk halfjaar wordt de leegstand geïnventariseerd. Indien deze hoger is dan het landelijk gemiddelde en de leegstand langer is dan een half jaar, wordt een gesprek geïnitieerd met de eigenaar.		Naar aanleiding van de laatste leegstand cijfers in Zuidplas 5,5% wat betreft verkooppunten. Dit zit onder het landelijk gemiddelde van 10,1% leegstand. Hierdoor wordt er geen actie op ondernomen.
5.3.2.1 Presenteren van een nieuw Meerjarenperspectief Vastgoed in Q1 2026. *Voorstel tot laten vervallen van deze inspanning, deze is gerealiseerd.*		
5.3.2.2 In uitvoering brengen van maatwerkadviezen en starten met het verduurzamen van de vastgoedportefeuille (conform de uitgangspunten van de Routekaart Maatschappelijk Vastgoed).		De verduurzaming van de vastgoedportefeuille is in uitvoering. De aanbesteding voor de verduurzaming van Dorpshuis Swanla is in het tweede kwartaal van 2026 gestart. Naar verwachting kunnen de werkzaamheden in het tweede kwartaal van 2027 starten. Daarnaast wordt de verduurzamingsopgave voor sporthal De Kleine Vink voorbereid.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *"Verkennen van de mogelijkheden voor een multifunctionele maatschappelijke ruimte per dorp (huis van het dorp)."* uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor toegankelijke/goede voorzieningen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?

5.3.3 Medio 2026 zijn alle nieuwe gebouwde voorzieningen multifunctionele ruimtes: er is een zodanig multifunctioneel gebruik dat aansluit bij het gebruik en de behoefte van de omringende inwoners tegen realistische kosten en waarbij het maatschappelijk rendement wordt vergroot.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
5.3.3 Voor 2026 is er geen inspanning geformuleerd.		.

Wat mag het programma fysieke omgeving kosten?

5. Openbare ruimte					*bedragen * € 1.000*
Mutaties van afwijkingen > 10% en > € 50.000	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
5.1: Beheer buitenruimte	-523	-88	-125	-150	-238
Kapitaallasten krediet 50'er jaren buurt (groen)	-	-	-	-	-63
Actualisatie krediet de Duiker Knibbelweg	-	-1	-1	-1	-1
Kapitaallasten Reconstructie Swanlaweg	-	-13	-13	-13	-13
Kapitaallasten Veiligheidsmaatregelen Pogierssingel	-	-17	-17	-17	-17
Bijstelling kapitaallasten NJN 2026	31	-	-	-	-
Correctie rente/ kapitaallasten rondom reserves	-49	-	-	-	-
Wegafsluitingen calamiteiten	-120	-	-	-	-
Participatie bij investeringen openbare ruimte	-	-	-	-	-
Lease wagenpark	-	-34	-48	-50	-52
BOR bijstelling investeringen 2026	-	0	0	0	0
Diverse reserve correcties (meerdere programma's)	-785	-	-	-	-
Participatie bij investeringen openbare ruimte	-	-23	-46	-69	-91
Onderhoudskosten bij kunstwerken	132	-	-	-	-
Dakherstel 's Gravenweg 16	268	-	-	-	-
5.2: Afval, riolering en begraven	26	-34	6	6	6
Bijstelling kapitaallasten NJN 2026	26	-	-	-	-
Investeringen riolering 2026 (verrekenen met product rente)	-	-40	-	-	-
BOR bijstelling investeringen 2026	-	6	6	6	6
5.3: Vastgoed	3	-	-	-	-
Bijstelling kapitaallasten NJN 2026	3	-	-	-	-
Totaal	**-494**	**-122**	**-119**	**-145**	**-232**

- = nadeel / + = voordeel

5.1 beheer buitenruimte

Kapitaallasten krediet '50'er jaren buurt (groen)
Op basis van de laatste inzichten is er een hoger krediet nodig. De hogere kapitaallasten in 2030 houden verband met hogere kosten als gevolg van onvoorziene werkzaamheden en prijsstijgingen.
Voor 2030 een nadeel van € 63.000

Kapitaallasten krediet de Duiker Knibbelweg
Het lopende project voor het krediet de Duiker Knibbelweg blijkt een extra budget van € 20.000 nodig te hebben als gevolg van het langer duren van de werkzaamheden (en daarmee hogere VAT-kosten). Het hogere krediet resulteert in iets hogere kapitaallasten.
Vanaf 2027 een nadeel van € 1.000 per jaar.

Kapitaallasten reconstructie Swanlaweg/veiligheidsmaatregelen Potgierssingel
In de Zomernota 2026 is besloten om een nader onderzoek uit te voeren naar de voorgestelde lange termijnmaatregelen voor:
- de inrichting van Potgieterssingel en het kruispunt Swanlaweg/Burgemeester Klinkhamerweg.
- de noodzaak van vrij liggende fietsvoorzieningen langs de Swanlaweg

De hiermee gemoeide kosten leiden tot hogere kapitaallasten; *vanaf 2027 een nadeel van € 13.000 voor het krediet reconstructie Swanlaweg en een nadeel van € 17.000 voor het krediet veiligheidsmaatregelen Potgierssingel.*

Correctie rente/kapitaallasten rondom reserves
Zie toelichting onder product 4.1.
Voor 2026 een nadeel van € 49.000.

Wegafsluitingen calamiteiten
Voor het onderhoud van de wegen wordt aanvullend budget geraamd vanwege het toenemende aantal calamiteiten en noodzakelijke herstelwerkzaamheden. De bestaande investeringsachterstand in combinatie met perioden van vorst, droogte en andere weersinvloeden leidt tot een versnelde achteruitgang van de kwaliteit van de verhardingen. Hierdoor is vaker sprake van acute schades die direct herstel vereisen. Het beschikbare budget is onvoldoende om deze noodzakelijke werkzaamheden binnen het huidige onderhoudsniveau op te vangen.
Voor 2026 een nadeel van € 120.000.

Lease wagenpark
De begrotingswijziging heeft betrekking op meerdere programma's. Er is besloten om de geplande aanschaf van voertuigen om te zetten naar leasing.
Voor 2027 een nadeel van € 34.000, voor 2028 een nadeel van € 48.000, voor 2029 een nadeel van € 50.000 en voor 2030 een nadeel van € 52.000.
Per saldo is deze wijziging budgetneutraal.

Diverse reserve correcties (meerdere programma's)
De verschillen worden veroorzaakt door het corrigeren en actualiseren van diverse begrotingsmutaties tussen de exploitatie en reserves, zodat de reserveposities aansluiten op het MPG 2026. Daarnaast zijn enkele begrote investeringen niet uitgevoerd, waardoor de bijbehorende kapitaallasten en reserveonttrekkingen niet optreden. Per saldo over de programma's heen gaat het om € 159.000 incidenteel voordeel.
Voor 2026 een nadeel van € 785.000.

Participatie bij investeringen openbare ruimte
Voor de investeringen in de openbare ruimte was onvoldoende ruimte voor participatie ingebouwd. Dit wordt nu gecorrigeerd. Het gaat om € 450.000 investeringskrediet in 2026 en € 430.000 jaarlijks voor de jaren erna. De onderstaande cijfers betreffen de kapitaallasten.
Voor 2027 een nadeel van € 23.000, voor 2028 een nadeel van € 46.000, voor 2029 een nadeel van € 69.000 en voor 2030 een nadeel van € 91.000.

Onderhoudskosten voor kunstwerken
De werkzaamheden aan de Duiker te Kerklaan zijn uitgesteld, hiermee valt er incidenteel budget vrij voor groot onderhoud kunstwerken.
Incidenteel voordeel in 2026 van € 132.000

Dakherstel 's Gravenweg 16
Zie toelichting op programma 4. Dit betreft de onttrekking aan de reserve Grondbedrijf.
In 2026 een voordeel van € 268.000 (verrekening met programma 4)

Programma 6 Financiële producten

Financiële producten					bedragen * € 1.000
Mutaties van afwijkingen > 10% en > € 50.000	2026	2027	2028	2029	2030
6.1: Algemene dekkingsmiddelen	37	1.901	1.194	1.323	1.308
Bijstelling kapitaallasten NJN 2026	-411	-	-	-	-
Bijstelling inkomsten Precario belastingen	-21	-21	-21	-21	-21
Minder opbrengst Ozb woningen	-50	-50	-50	-50	-50
Meeropbrengst Ozb niet-woningen	250	250	250	250	250
Verminderingen Ozb vanwege bezwaar en beroep	-305	-	-	-	-
Juridische kosten bezwaar en beroep belastingen	-350	-	-	-	-
RBG lasten onderbrengen bij afval en riool	324	-	-	-	-
Aanschaf laptops/ telefoons	-	1	1	0	0
Informatiepunten digitale overheid (dekking gemeentefonds)	44	44	44	44	44
Inkomsten Subsidie Realisatiestimulans betaalbare woningen	259	378	-	-	-
Diverse rente lasten	-	26	-14	-14	-14
Actualisatie krediet de Duiker Knibbelweg	-	-	-	-	-
Bijstelling toeristenbelasting	-85	-85	-85	-85	-85
Uitkomst Septembercirculaire 2026	364	1.357	1.069	1.198	1.183
Budgettair neutraal	18	-	-	-	-
6.2: Overhead	177	59	-25	-25	-13
Bijstelling kapitaallasten NJN 2026	64	-	-	-	-
Aanschaf laptops/ telefoons	-	-18	-17	-17	-5
Vrijval kapitaalslasten 2027 door vertraging ingebruikname AV-middelen	-	84	-	-	-
Kostenstijging personeelszaken	-	-120	-120	-120	-120
Budgettair neutraal	112	112	112	112	112
Totaal	**214**	**1.959**	**1.169**	**1.298**	**1.295**

- = nadeel / + = voordeel

Product 6.1 Algemene dekkingsmiddelen

6.1 Algemene dekkingsmiddelen

Bijstelling kapitaallasten NJN 2026
Op diverse programma's treft u de term "bijstelling kapitaallasten Najaarsnota 2026" aan. Dit betreft een incidenteel voordeel van totaal € 283.000, verspreid over verschillende begrotingsprogramma's. Dit voordeel wordt veroorzaakt doordat bij de Jaarrekening 2025 gebleken is dat diverse investeringskredieten nog niet volledig afgerond waren in 2025, waardoor afschrijving niet per 1-1-2026 kan plaatsvinden en de kredieten nog een jaar langer open blijven staan.

Minder opbrengst Ozb woningen
Op basis van de actuele WOZ-administratie en de gerealiseerde belastingopbrengsten over 2026 blijkt dat de opbrengst van de OZB woningen lager uitvalt dan geraamd. De opbrengstraming wordt daarom met ingang van 2026 structureel met € 50.000 naar beneden bijgesteld.
Nadeel van € 50.000 vanaf 2026

Meeropbrengst Ozb niet-woningen
Bij het vaststellen van de tarieven voor Ozb niet-woningen is in het raadsvoorstel reeds toegelicht dat er naar verwachting een meeropbrengst volgt. Tegelijkertijd geldt voor WOZ-waarden ook een negatieve correctie in het gemeentefonds. Dit structurele nadeel is verwerkt bij de afgelopen Meicirculaire 2026.
Vanaf 2026 een voordeel van € 250.000 per jaar.

Verminderingen Ozb vanwege bezwaar en beroep
Vorig jaar heeft een grote herwaarderingsslag plaatsgevonden bij de niet-woningen. Dit was onderdeel van het traject om toe te treden tot de Regionale Belastinggroep (RBG). Het is logisch dat er veel vragen en ook bezwaarschriften zijn geweest voor gewijzigde WOZ-waarden bij niet-woningen. Indien bezwaarmakers in het gelijk worden gesteld, wordt de WOZ-waarde aangepast en de belastingaanslag verminderd. Deze vermindering betreft tot nu toe € 305.000. Omdat bij het opstellen van de tarieven van 2027 rekening wordt gehouden met de nieuwe WOZ-waarden (geactualiseerd na eventueel toegekende bezwaren), heeft dit geen structurele gevolgen voor onze begroting.
Voor 2026 een incidenteel nadeel van € 305.000.

Uitvoeringskosten belastingen
Bij de uitvoering van de belastingtaken is in 2026 sprake van een incidentele financiële tegenvaller. Deze wordt enerzijds veroorzaakt door aanvullende werkzaamheden in het kader van de transitie naar de Regionale Belasting Groep (RBG) en anderzijds door extra gemeentelijke inzet voor de noodzakelijke kwaliteitsslag in de WOZ- en belastingadministratie.

Van de totale tegenvaller heeft circa € 200.000 betrekking op werkzaamheden die door of onder regie van de RBG zijn uitgevoerd voor de verdere verbetering van de WOZ-administratie en de verrijking van objectgegevens. Daarnaast is circa € 80.000 tot € 90.000 besteed aan externe advisering en juridische ondersteuning bij bezwaar- en beroepsprocedures.

Het resterende bedrag van circa € 60.000 tot € 70.000 heeft betrekking op aanvullende inhuur voor zowel de transitie als de kwaliteitsslag. Deze inzet was onder meer nodig voor taxaties, het opleggen van belastingen over voorgaande jaren en de ondersteuning bij de afhandeling van bezwaar- en beroepsprocedures. Eventuele aanvullende kosten die de RBG maakt boven de inmiddels inzichtelijk gemaakte en eerder afgesproken werkzaamheden, worden door de RBG zelf opgevangen.
Voor 2026 een nadeel van € 350.000

Toerekening kosten RBG aan gesloten systemen

Een deel van de uitvoeringskosten van de belastingtaken houdt rechtstreeks verband met werkzaamheden voor de rioolheffing en de afvalstoffenheffing. Op basis van de geldende verdeelsleutel wordt bepaald welk deel van deze kosten aan de betreffende gesloten systemen kan worden toegerekend.

Voorgesteld wordt om deze kosten met ingang van 2026 daadwerkelijk ten laste van de gesloten systemen te brengen. Binnen de Egalisatievoorziening Riolering en de Reserve Afvalstoffenheffing is voldoende dekking beschikbaar om de op basis van de verdeelsleutel toegerekende kosten op te vangen. Hiermee worden de lasten verantwoord bij de heffingstaken waarop zij betrekking hebben en wordt invulling gegeven aan een juiste en transparante kostentoerekening.
Per saldo een voordeel van € 324.000

RBG lasten onderbrengen afval en riool
- *RBG toedeling afval*

Met ingang van boekjaar 2026 worden de belastingheffingen verzorgd door de RBG. Met deze bijstelling worden de lasten RBG deels ondergebracht onder het product afval. Deze aanpassing wordt tevens structureel doorgevoerd in de programma begroting 2027.
Incidenteel nadeel van 181.200 in 2026, wordt gedekt vanuit de reserve afvalstoffenheffing. Per saldo budgettair neutraal: financieel effect € 0

- *RBG toedeling Riolering*

Met ingang van boekjaar 2026 worden de belastingheffingen verzorgd door de RBG. Met deze bijstelling worden de lasten RBG deels ondergebracht onder het product riolering. Deze aanpassing wordt tevens structureel doorgevoerd in de programma begroting 2027.
Incidenteel nadeel van 142.800 in 2026, wordt gedekt vanuit de reserve afvalstoffenheffing. Per saldo budgettair neutraal: financieel effect € 0

Informatiepunten digitale overheid (dekking gemeentefonds)
Tot en met 2025 ontving de gemeente een specifieke uitkering voor het opzetten van informatiepunten digitale overheid. De bibliotheek voert dit voor ons uit. Met ingang van 2026 is dit overgeheveld van een specifieke uitkering naar de algemene uitkering/ gemeentefonds. De reservering wordt overgeheveld naar programma 3.
Structureel voordeel van € 44.000 (relatie met programma 3)

Inkomsten Subsidie Realisatiestimulans betaalbare woningen
Gemeenten kunnen voor het opleveren van betaalbare woningen een subsidie van € 7.000 ontvangen. Projecten die al andere Rijkssubsidies ontvangen (zoals Cortelande), komen niet in aanmerking. In de Jaarrekening 2025 is hier voor het eerst een bedrag voor ontvangen. De subsidie kan gereserveerd worden om bepaalde kosten m.b.t. woningbouw te dekken, maar dit is niet verplicht. Met het oog op de bezuinigingen wordt voorgesteld om deze middelen voor de jaren 2026 en 2027 aan de algemene middelen toe te voegen. De cijfers zijn gebaseerd op de woningbouwplanning voor wat betreft de betaalbare woningen.
Voor 2026 een voordeel van € 259.000, voor 2027 een voordeel van € 378.000

Diverse rente lasten
Als gevolg van verschuivingen bij diverse investeringskredieten, verwachten we ook aangepaste rentelasten
In 2027 een voordeel van € 26.000 en vanaf 2028 een structureel nadeel van € 14.000 per jaar.

Bijstelling toeristenbelasting
De verwachte opbrengst aan toeristenbelasting stellen we bij in lijn met de gerealiseerde toeristenbelasting over het jaar 2025.
Per 2026 een structureel nadeel van € 85.000 per jaar.

Product 6.2 Overhead

6.2 Overhead

Aanschaf laptops/telefoons
Als gevolg van de groei van de organisatie worden extra laptops en telefoons aangeschaft. Deze investeringen leiden tot hogere kapitaallasten.
Voor 2027 een nadeel van €18.000, voor 2028 van € 17.000, voor 2029 van € 17.000 en voor 2030 van € 5.000.

Vrijval kapitaalslasten 2027 door vertraging ingebruikname AV-middelen
De afronding van de ingebruikname AV-middelen staat gepland in 2027. Hierdoor starten de kapitaallasten vanaf 2028. Echter in de bestaande begroting staan de kapitaallasten opgenomen vanaf jaar 2027. Hierdoor vervallen deze lasten.
Incidenteel voordeel van € 84.000 in 2027

Kostenstijging personeelszaken
De kostenstijging van een aantal personeelszaken is hoger dan verwacht. Dit betreft posten zoals geneeskundige kosten, BHV en dienstverlening voor pensioenuitkeringen. Daarnaast wordt er meer gebruik gemaakt van een aantal secundaire arbeidsvoorwaarden waardoor de kosten sneller stijgen, zoals de NS business cards en de thuiswerkvergoeding.
Structureel nadeel van € 120.000 vanaf 2027

Mutaties op de kostenplaatsen

De kostenplaatsen betreffen het deel van de begroting dat de personele bedrijfsvoering betreft. Via percentages worden deze kosten verdeeld over de verschillende begrotingsprogramma's.

Mutaties op de personeelsbegroting *bedragen * € 1.000*

Mutaties van afwijkingen > 10% en > € 50.000	2026	2027	2028	2029	2030
7.1: Kostenplaatsen	-390	-377	-177	-165	-163
Verhogen reiskostenvergoeding € 0,23 naar € 0,25	-14	-14	-14	-14	-14
Formatie Communicatie (budgettair neutraal)	-112	-112	-112	-112	-112
Lease wagenpark (grotendeels budgettair neutraal)	-	34	48	59	61
Aanpak financiën Sociaal Domein	-125	-65	-	-	-
Verhogen budget FTE Correctie publieksplein	-98	-98	-98	-98	-98
Budgettair neutraal	-40	-122	-	-	-
Totaal	**-390**	**-377**	**-177**	**-165**	**-163**

- = nadeel / + = voordeel

De reiskostenvergoeding is verhoogd van € 0,23 naar € 0,25 per kilometer
Vanaf 2026 een nadeel van € 14.000 per jaar.

Lease wagenpark (grotendeels budgettair neutraal)
De budgetten voor het leasewagenpark worden geactualiseerd voor verschillende organisatieonderdelen. Het betreft voertuigen voor de wijkteams, gladheidsbestrijding, afvalinzameling, riolering, reiniging en het beheer van de sportvelden. Hieronder vallen onder andere elektrische voertuigen, inzamelvoertuigen en een veegwagen. De opgenomen investeringskredieten worden ingeleverd, omdat de betreffende voertuigen via lease worden ingezet. Daarnaast worden de benodigde leasebudgetten en de verkoopopbrengsten van oude voertuigen verwerkt.
De financiële effecten vallen over het algemeen tegen elkaar weg. In 2029 en 2030 resteert een nadeel van respectievelijk € 10.875 en € 10.687.
Van 2026 tot en met 2028 budgettair neutraal, *met een nadeel van € 10.875 in 2029 en € 10.687 in 2030*.

Dekking formatie-uitbreiding veiligheid uit totale personeelsbegroting
De structurele lasten die samenhangen met de voorgestelde versterking van het veiligheidsdomein (€ 130.000) worden gedekt binnen de totale personeelsbegroting. Per saldo leidt dit niet tot een aanvullende claim op de algemene middelen.
€ 130.000 vanaf 2027 budgettair neutraal

Aanpak financiën Sociaal Domein
Voorgesteld wordt de begroting te wijzigen voor een totaalbedrag van € 190.000, over € 125.000 in 2026 en € 65.000 in 2027. De middelen worden ingezet ter ondersteuning van de structurele kostenbeheersing binnen het sociaal domein, mede gelet op de financiële uitdagingen waarvoor de gemeente staat. Concreet betreft dit de uitwerking, financiële doorrekening en onderbouwing van businesscases uit het integrale uitvoeringsplan, die moeten bijdragen aan een financieel houdbaar sociaal domein op de langere termijn.
Een incidenteel nadeel van € 125.000 in 2026 en € 65.000 in 2027

Verhogen budget FTE Correctie publieksplein
Het personeelsbudget van het Publieksplein wordt structureel met € 98.400 verhoogd. Deze mutatie betreft een correctie van de formatie in de begroting, omdat de betreffende formatie eerder nog niet volledig was verwerkt.
Structureel nadeel van € 98.400 vanaf 2026.

Bijlage 1 Mutaties op de investeringen

De investeringskredieten worden toegelicht in de programma's waar de kapitaalslasten landen.

Investeringen					*bedragen * € 1.000*
Mutaties van afwijkingen > 10% en > € 50.000	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
8.1: Investeringen	1.898	408	-387	-596	-430
Actualisatie krediet 50'er jaren buurt (groen)	-587	-250	-207	-166	-
Actualisatie kredieten Swanla (sport)	1.268	-	-	-	-
Actualisatie krediet de Duiker Knibbelweg	-40	-	-	-	-
Krediet Reconstructe Swanlaweg	-900	-	-	-	-
Afronding IHP Koningskwartier (nagekomen kosten)	-51	-	-	-	-
Aanbestedingsresultaat IHP Donge	3.300	-4.570	-	-	-
Investeringen riolering 2026	-2.000	2.000	-	-	-
Extra investering beschoeiingen	-250	-	-	-	-
Aanschaf laptops/ telefoons	-54	-	-	-	-
Audiovisuele middelen gemeentehuis (AV-middelen)	235	-235	-	-	-
Lease wagenpark	432	489	250	-	-
BOR bijstelling investeringen 2026 (verschuiving tussen assets)	-	-	-	-	-
MIP Sport - Bijstelling raming	760	-	-	-	-
Diverse reserve correcties (meerdere programma's)	98	3.405	-	-	-
Participatie bij investeringen openbare ruimte	-450	-430	-430	-430	-430
IVA Gravenweg: reeds verstrekte krediet PRO 2022	175	-	-	-	-
IVA Gravenweg: extra budget plan- en onderhoudskosten	37	-	-	-	-
Correctie, verwijderen oud krediet	-75	-	-	-	-
Totaal	**1.898**	**408**	**-387**	**-596**	**-430**

- = nadeel / + = voordeel

De toelichting op de mutaties op de investeringen zijn bij de programma's opgenomen.

Bijlage 2 Mutaties op de reserves en voorzieningen

Reserves en voorzieningen Mutaties van afwijkingen > 10% en > € 50.000	2026	2027	2028	2029	2030
	*bedragen * € 1.000*				
9.1: Reserves	6	-3.398	16	-14	-16
Correctie rente/ kapitaallasten rondom reserves	68	21	41	39	38
RBG toedeling afval	-181	-	-	-	-
Uitstel papiercontainers uitzet cyclus	200	-	-	-	-
Lease wagenpark	-	-	-11	-40	-40
Kapitaallasten strategisch grondbezit t.l.v. reserve Grondbedrijf i.p.v. algemene dienst.	-	-	-	-	-
Diverse reserve correcties (meerdere programma's)	450	-3.405	-	-	-
Verliesvoorziening Swanla-Verlaat					
Kleine mutaties (actualisatie grondexploitatie conform eerder raadsbesluit uit 2019)	-13	-13	-13	-13	-13
9.2: Voorzieningen	107	-55	-23	-23	-23
Investeringen riolering 2026	-	-40	-	-	-
RBG toedeling riolering	-143	-	-	-	-
Extra investering beschoeiingen	-	-15	-15	-15	-14
Lease wagenpark	-	-	-8	-9	-9
Verliesvoorziening Swanla-Verlaat	250	-	-	-	-
Totaal	**113**	**-3.453**	**-7**	**-37**	**-39**

- = nadeel / + = voordeel

De toelichting op de mutaties op de reserves en voorzieningen zijn bij de programma's opgenomen.